

Motioner med distriktsstyrelsens svar till

Kongresskonferens 2024

Vänsterpartiet Göteborg

Innehållsförteckning

Motioner på förslaget till partiprogram.....	3
P1 Rad 2-18 Tydligare inledning som i tidigare partiprogram – socialism, feminism och ekologisk grund	3
P2 Ett socialistiskt parti	4
P3 Motion, tillägg efter rad 82 i programförslaget	4
P4 Motion på förslag till nytt partiprogram: Klasskampen och kapitalismen	5
P5 Rad 89 Inte bara miljardärer har stora förmögenheter.....	6
P6 Synliggör arbetarklassen i partiprogrammets klassanalys	6
P7 Motion om arbetarklassens solidaritet	7
P8 Kapitalets lönepress är internationell.....	8
P9 Rad 171 – 176 Olycklig formulering om arbetslöshetens konsekvenser	8
P10 Rad 204-205 Makt samlas inte bara hos miljardärer	9
P11 Rad 216 – 218 Stryka mening som inte tillför texten något	9
P12 Feminism som inkluderar hbtqi-personers livsvillkor, Rad 258-383	10
P13 Förtydligande kring heteronormen och tvåkönsnormen.....	11
P14 Förklara varför förhandlingsstyrkan inom kvinnodominerade yrken är svagare	12
P15 Motion på förslag till nytt partiprogram: Radikal frigörelseprocess?	12
P16 Motion ändringar av kapitlet Ekologiska kriser med start på rad 384.....	13
P17 Rad 390 Svårtolkat om vägval.....	14
P18 Motion på förslag till nytt partiprogram: Rad 393-409 Den ekologiska krisen	14
P19 Motion om tillägg till kapitlet Ekologiska kriser från rad 409	15
P20 Rad 415 – 416 Tydligare om slöseri med resurser	16
P21 Individens ansvar för privatkonsumtionen	16
P22 Rad 420 Omformulering för ökad tydlighet om problem med marknadsföring	17
P23 Rad 421-423 Tydligare om slöseri och lyxkonsumtion.....	17
P24 Rad 424-426 omformulering kring kapitalets ”oförmåga”	17
P25 Stryk stycket om företagens ”andra roller”	18
P26 Rad 457-458 Tillägg om miljö- och klimatåtgärder	18
P27 De planetära gränserna är utgångspunkten för partiets miljö- och klimatpolitik	19
P28 Rad 472-479 Omformulering med bredare perspektiv på klimatomställningen	19
P29 Ändringsförslag under Rasismen.....	20
P30 Rad 605 Tillägg om auktoritära högerns klimatförnekande som motverkar klimatomställningen	21
P31 Folkrörelsearbete – Grundpelaren i vår strategi	21
P32 Fackligt ändringsförslag	22
P33 Individuell lönesättning motverkar den fackliga grundidén.....	23
P34 Rad 716-721 Tydligare om demokratiskt grepp om ekonomisk utveckling kopplat till klimatfrågan	24
P35 Rad 743-751 Omformulering för kortare och mindre luddig text	24
P36 Rad 752-754 Jämlikhet, inte bara frihet	25
P37 Rad 754 Tillägg om klimatomställning för att säkra människors grundläggande behov och trygghet.....	25
P38 Strategiskt reformarbete.....	25
P39 Rad 769 – 771 förtydliga ny infrastruktur och inkludera befintlig industri	26

P40	Organisera arbetet för full sysselsättning oavsett normbrytande funktionalitet	26
P41	Rad 824-825 Omformulering förtydligar problem med krackelerande välfärd och klimatkris	27
P42	Rad 850 Tillägg ”samtidigt som klimatkrisen hotar mänsklighetens framtid”	27
P43	En tydlig beskrivning av omfattningen av miljö- och klimatproblemen och vem som främst skall bära kostnaderna för omställningen	28
P44	Stryk mittersta stycket under Ut ur fossilberoendet på sidan 27	28
P45	Förtydligande om allas roll i vägen ut ur fossilberoendet	29
P46	Fler skiften	29
P47	Folkligt stöd för klimatomställning förutsätter rättvis fördelning av bördan	30
P48	Lyft fram och prioritera vår EU-strategi under ”Våra Svar”	31
P49	Motion på förslag till nytt partiprogram: Rad 887-913. Vägen till socialismen	31
P50	Socialismen innebär också ett annat sätt att värdera arbetet	32
P51	Vänsterpartiets målsättning ska vara att avskaffa klassamhället!	33
P52	Om värnplikten och folkförsvaret	34
P53	Tillägg, nytt stycke efter rad 980	34
P54	Prisregleringar är inget självändamål - men helt klart en möjlig metod	34
P55	Nytt stycke efter rad 1067	35
P56	Pensionsfrågan rad 1088	35
P57	Marknadsskolans avskaffande	36
P58	Stärk skrivningen om folkbildningen. Rad 1129	37
P59	Motion om annat stycke om Hälso- och sjukvård 1136	38
P60	En trovärdig satsning på sjukvården	39
P61	Förslag på förändring av stycket Skola, vård och omsorg rad 1145-1148	39
P62	Motion om att i partiprogrammet byta ut fossilfritt mot förnybart	40
P63	Rad 1188-1190 Omformulering om energi med tillägg nej till ny kärnkraft	41
P64	Annat stycke om energi med tillägg nej till kärnkraft	41
P65	Stärk hyresgästernas inflytande	42
P66	Har allmännyttan spelat ut sin roll?	42
P67	Samhälls- och bostadsplanering för en mångfald av behov	43
P68	Ändring rad 1234-1236	43
P69	Lyft också fram folkbildningen rad 1263	44
P70	Utveckla texten om konst och kultur i partiprogrammet	45
P71	Tillägg, nytt stycke efter rad 1320	45
P72	Motion om hbtqi-personer som säljer sex	46
P73	Stå upp för kroppslig autonomi och transvården	46
P74	Synliggör Sveriges urfolk, samerna, i stycket 1325 och 1332	47
P75	Motion om statens uteblivna ursäkt till Samerna	48
P76	Restriktiv användning av fängelsestraff	48
P77	Tydligare skrivning mot militarism och för konfliktförebyggande åtgärder och diplomati	49
P78	Avveckla svensk vapenexport	49
P79	Sveriges roll i en internationell rättsordning	50
P80	Vänsterpartiet ska vara fortsatt för ett EU-utträde	50
P81	Tala klarspråk om EU	51
P82	Rad 1484-1485 Tydligare beskrivning av vilket parti vi är	52
P83	Rad 1489 tillägg om planetära gränser i avslutningen	52
P84	Återremittera förslaget till nytt partiprogram	53
P85	Partiprogram – Avslå kommissionens förslag	54
P86	Motion till kongressen	56
P87	Partiprogram - EU - Behåll Utträdeskravet	56
P88	Motion med alternativt förslag till partiprogram	58
Allmänna motioner		63
A1	Storföretagens tillgänglighet för media	63
A2	Icke-binära identiteter i den internfeministiska handboken	63
A3	När historien kommer ikapp oss	64
A4	Deponering av hyra borde inte vara ett giltigt skäl för uppsägning av hyresrätt	64
A5	Skarpare sanktioner mot hyresvärdar som missköter sig!	65
A6	Förbud försäljning av fyrverkerier till allmänheten!	66
A7	Allmän motion rörande formerna för allmänna val	66
A8	En ny, effektiv och progressiv narkotikapolitik	67
Stadgemotioner		69
S1	Sluten omröstning vid nomineringar	69
S2	Förändra kongressernas fokus	69
S3	Valbarhetshinder för medlem med ej inbetald partiskatt	70
S4	Motion gällande stadgeöversyn av partiskattsystemet rörande partiskatt på fritidspolitikers arvoden	71
S5	Motion rörande formerna för kongressombudsvalet	72
S6	Motion rörande utredning av kongressombudsvalssystem	75
S7	Inför vägledande digitala medlemsomröstningar i avgörande strategiska frågor	76
S8	Stadgeändring - Delning av partiföreningar	77

Motioner på förslaget till partiprogram

P1 Rad 2-18 Tydligare inledning som i tidigare partiprogram – socialism, feminism och ekologisk grund

Inledningen i förslaget till partiprogram med allmänna fraser om bättre samhälle, trygghet, frihet och jämlikhet, välfungerande arbetsplatser och ta bättre hand om varandra är luddigare och otydligare än vårt nuvarande partiprograms inledning.

Det är viktigt att även i fortsättningen slå fast att vi är ett socialistiskt, feministiskt parti på ekologisk grund. Det uttrycker tydligare vad Vänsterpartiet står för och vad vi är för slags parti.

Ekologisk grund ersätts i nya förslaget med frasen ”*fasa ut fossilberoendet*”. Mänskligheten befinner sig kris med accelererande klimatpåverkan och omfattande artutrotning som kan göra stora delar av jorden oboeliga med matbrist, konflikter och flyktingströmmar som följd. Då är frasen ”*fasa ut fossilberoendet*” på rad 6 väldigt otillräcklig jämfört med att vi står på ekologisk grund, som innefattar allt som rör naturen inklusive klimat och artutdöende.

Så här står det i vårt nuvarande partiprograms inledning (andra stycket).

”Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Vi är en del av arbetarrörelsen och kvinnorörelsen, internationellt och i Sverige. Partiets politik och verksamhet bestäms av vårt mål: att förverkliga ett samhälle grundat på demokrati, jämlikhet och solidaritet, ett samhälle befriat från klass-, köns- och etniskt förtryck, ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där kvinnor och män bygger sin egen framtid i frihet och samverkan”.

Varför ändra inledningen till något luddigare och otydligare när det nuvarande stycket så tydligt uttrycker vad Vänsterpartiet är för parti?

Även inledningstexten rad 8-18 behöver också vara tydligare än luddiga fraser som ”*frigöra ekonomin från den tyngden*”, ”*industrier som är ärligt engagerade i att ställa om från det fossila*” och ”*arbetsplatser som respekterar sina anställda*”.

Yrkande:

- att rad 2-18 omformuleras till:

”Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Vi är en del av arbetarrörelsen och kvinnorörelsen, internationellt och i Sverige. Partiets politik och verksamhet bestäms av vårt mål: att förverkliga ett samhälle grundat på demokrati, jämlikhet och solidaritet, ett samhälle befriat från klass-, köns- och etniskt förtryck, ett rättvist och ekologiskt hållbart samhälle där kvinnor och män bygger sin egen framtid i frihet och samverkan.

Klimatkris och miljöförstöringen beror idag främst på att produktionen är inriktad på kortsiktig vinstjakt. Även sämre arbetsmiljö och arbetsvillkor uppstår när vinstmaximering krockar med samhällsnyttan. Vi behöver vård och skolor som alltid ser till medborgarnas bästa istället för till aktieägarnas vinstutdelning. Vi kan öka tryggheten och livskvaliteten genom klimatomställning, fungerande välfärd och bättre arbetsmiljö med kortare arbetsdagar som låter oss leva friare liv.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

I programkommissionens följebrev och presentationer är det tydligt att man tänkt sig en form där programmet går från att vara allmänt i ord till att definiera våra begrepp genom vad som står tidigare. Det gör att man behöver läsa hela (med undantag för ställningstaganden i sakfrågor) för att få helheten. Även om vi som har gått våra studiecirkel och läst våra böcker förstår precis vad vi menar när vi pratar om socialism och feminism är det inte säkert att andra förstår det på samma sätt. Att då först beskriva vad vi vill, och sen beskriva vad vi kallar det vi vill, gör att det är lättare för andra att förstå än om vi börjar med vad vi kallar oss. Socialismen och feminismen, klimatkampen och ett ekologiskt samhälle har allt sin plats i programmet. Vi förstår programkommissionens tanke och väljer därför att föreslå att vi inte antar motionen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P2 Ett socialistiskt parti

Det är viktigt att redan tidigt i partiprogrammet befästa partiets viktigaste hörnpelare och inte glömma vår bakgrund. Vårt parti bygger på övertygelsen om allas lika värde och ett ekologiskt hållbart samhälle och det behöver manifesteras redan i inledningen av partiprogrammet. Även om detta beskrivs under flera rubriker i partiprogrammet så är det inte rimligt att socialism och feminism inte nämns förrän på sid 28. En stark och tydlig inledning ger ett starkt och tydligt partiprogram.

Yrkande:

- att på rad 4 lägga till meningen:

”Vi är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund.”

Vänsterpartiet Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen instämmer med motionärerna att det är viktigt att det framgår tydligt och tidigt i partiprogrammet att vi är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Inte att det kommer som en eftertanke i slutet av programmet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P3 Motion, tillägg efter rad 82 i programförslaget

Det saknas en tydlig markering om det samhälle vi lever i och inte minst det samhällssystem som vi strävar efter. Just kritiken av kapitalismen och strävan efter en radikal samhällsomvandling är två av de saker som kännetecknar Vänsterpartiets politik – och det är vi ensamma om. Att redan i inledningen till partiprogrammet nämna detta är centralt.

Yrkande:

- att ett nytt stycke infogas efter rad 82:

”Vi lever i en globaliserad, kapitalistisk värld. Ett ekonomiskt system som genom sinnrika uppfinningar borde ha alla förutsättningar att täcka alla människors behov. Men ekonomin och produktionen styrs i första hand efter vad som ger mest vinst, inte efter vad som behövs. Produkter och tjänster blir varor på en marknad och styrs varken av människors behov eller naturens begränsningar.

Ekonomin präglas både av överproduktion, brist och slöseri. Brist på bostäder, medicin, utbildning och arbete. Överproduktion av produkter med

dålig hållbarhet, tillverkade och transporterade under odrägliga villkor. Slöseri med naturens tillgångar, vilket leder till en planetär klimatkris. Men kriserna skapar också uppkomsten av gravt reaktionära strömningar som inskränker demokratin, ställer människor mot varandra utifrån hudfärg, etnicitet, sexuell identitet och annat.

Vänsterpartiet strävar efter en radikal samhällsomvandling, mot ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Där makten kommer underifrån och där demokratin blir fullödig. Där produktionen inte styrs av tillfälliga vinster utan utifrån behov. Där fossilsamhället fasas ut. Det systemet kallar vi socialism – ett samhällssystem som aldrig tidigare existerat.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Kapitlet handlar om hur vi skapar mänskligheten, genom arbete och gemenskap. Det motionären skriver är sant. Men det bör inte in i det här kapitlet. Det motionärens text beskriver skulle snarare passa i kapitlet om frihetens hinder.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P4 Motion på förslag till nytt partiprogram: Klasskampen och kapitalismen

På rad 85-112 är en översiktlig beskrivning av den historiska utvecklingen som dock blir förvrängd och förskönad då ingenting nämns om ”klasskamp” och inte heller om kapitalismen som ekonomiskt system (utan ersätts av ”industrisamhället”).

Yrkande:

- att rad 85 stryks och ersätts av:
”Historien om alla hittillsvarande samhällen är historien om klasskamp.”
- att rad 91 ”industrisamhällets” ersätts av: ”kapitalismens”

Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen anser att klasskamp har varit en viktig del av den samhällsförändring som skett i de klassamhällen som har funnit genom historien. Men vi anser inte att skrivningen som föreslås helt kan ersätta den skrivning som finns i programkommissionens text. Vi anser inte heller att kapitalismen i det här sammanhanget kan ersätta industrisamhället.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P5 Rad 89 Inte bara miljardärer har stora förmögenheter

På rad 89 står att *"dagens miljardärer sitter på förmögenheter som..."* Det är inte bara miljardärer som sitter på stora förmögenheter, fler bör inkluderas. Något exakt begrepp finns troligen inte.

Yrkande:

- att formuleringen på rad 89 ändras till:
"Många av dagens stora förmögenheter grundlades långt innan det demokratiska genombrottet."

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar uppfattningen att även de som har mycket stora tillgångar utan att vara miljardärer ska räknas till de förmögna.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P6 Synliggör arbetarklassen i partiprogrammets klassanalys

Förslaget till nytt partiprogram nämner knappt, och definierar inte arbetarklassen. Detta är en olycklig förändring i klassanalysen som riskerar att försvaga våra möjligheter att bredda vänstern, och i förlängningen förändra samhället.

Det har länge pågått en ideologisk kampanj från höger som handlar om att förneka klassamhället och osynliggöra arbetarklassens existens. Som en följd har det i flera decennier funnits en tendens inom den breda vänstern att främst rikta sig till mellanskikten (eller "medelklassen") där klassintresset är delvis annorlunda. Vi ser detta som en viktig anledning till att högern kunnat stärka sitt grepp om samhället.

För ett vänsterparti blir det därför en viktig uppgift att få fler människor att börja definiera sig som arbetarklass och börja agera kollektivt för att tillvarata sina klassintressen. Synliggörande är en grundläggande förutsättning.

Yrkande:

- att texten på sidan 8 under rubriken *"Arbetarklassen och det skiktade samhället"* på rad 147 till 163, byts ut mot följande:
*"Lönearbete betyder i praktiken olika saker för olika människor. Livs- och arbetsvillkor skiljer sig drastiskt på djupt orättvisa sätt. För arbetarklassen innebär lönearbete att sakna möjlighet att försörja sig på annat sätt än genom att sälja sitt arbete. Det innebär dessutom ett litet, eller inget inflytande över sitt eget och andras arbete. En oorganiserad arbetarklass är enkelt utbytbar och tvingas oftare möta den kalla kärnan i kapitalets dynamik.

En organiserad arbetarklass å andra sidan har en stark förhandlingsposition gentemot kapitalet på grund av sin ofta kritiska position i produktionskedjan, eller för att samhällets funktioner ska fungera.

Andra grupper av löntagare har en annorlunda position. Många exempelvis tjänstemän har traditionellt sett haft större möjlighet att förhandla upp sina individuella villkor. Men de senaste decennierna har många tjänstemannayrken proletariserats, och villkoren har allt mer kommit att likna arbetarklassens.*

Det har påkallat behovet av bred organisering. När vi står upp som kollektiv är vi långt mindre utbytbara och kan ta tillbaka makten.”

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen menar att motionären har fel i mycket av sin beskrivning av klassamhället. Det är sant att en av de saker som varit annorlunda i de nordiska länderna jämfört med övriga Europa är att tjänstemannagrupper i högre grad har sett sig som en del av arbetarklassen och röstat socialistiskt. Den länken har efter, främst, nedskärningarna av skolan på 1990-talet drastiskt ändrats.

I Sverige finns en tradition att dela upp arbetarklassen i arbetare och tjänstemän. Främst utifrån vilken centralorganisation som det största facket varit medlem av. Vi menar dock att den uppdelningen inte ska ses som en uppdelning av arbetarklass och icke arbetarklass. De landvinningar som den svenska arbetarrörelsen har gjort, med uppbyggandet av en allmän välfärd, med fri utbildning och behov av en högutbildad arbetskraft för att fylla de uppgifter vi vill att samhället handhar, gör inte att de grundläggande formerna för klassamhället har förändrats. Vi menar att det finns skiktningar i arbetarklassen, skiktningar som försvårar att man ser sig som en klass. Vi menar att större delen av de som arbetar i den svenska tjänstemannakollektivet är en del av arbetarklassen, det även de med långa högskoleutbildningar som sjuksköterskor och lärare. (Och skulle det bli strejk bland sjuksköterskor eller lärare skulle inte samhällets funktioner fungera.)

Vi menar också att motionären har fel när den individuella lönesättningen ses som en framgångssaga för tjänstemannakollektivet. Det har snarare splittrat tjänstemannakollektivet som inte längre har samma erfarenhet av kollektiv kamp och möjliggjort de försämringar som motionären nämner. Vi menar att tjänstemannakollektivets arbetsvillkor inte allt mer har kommit att likna arbetarklassens, utan alltid varit en del av arbetarklassens arbetsvillkor.

Förhandlingsstyrkan är inte heller per nödvändighet högre i tjänstemannakollektivet än i arbetarkollektivet. Förhandlingsstyrkan beror på organisering och utbytbarhet. Många tjänstemän är väldigt utbytbara. Precis som många arbetare. Specialisering är ingen garant. Så är det för hela arbetarklassen.

Dessutom tjänar vi som parti på att fler ser sig som arbetarklass istället för något annat. Att vi alla ser att vi har samma behov är bättre än att vi slåss om att komma lite högre upp på klasstrappan. Vi vill att välbetalda människor med så kallade trygga jobb aktiverar sig och kämpar för fler och billiga hyresrätter istället för att försöka göra bostadskarriär för att kanske känna sig som en del av ”det fina folket.” Vänsterpartiet ska vara ett parti för hela arbetarklassen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P7 Motion om arbetarklassens solidaritet

Arbetarklassen är en bred klass, som innehåller lönearbetare, arbetslösa, obetalda arbetare, sjuka, fattiga äldre, papperslösa, och alla andra som är utsatta i en värld styrd av den ägande klassen. Att endast fokusera på den delen av klassen som arbetar är att minska arbetarklassens solidaritet. För att på riktigt förändra vår värld mot det bättre måste hela arbetarklassen ena sig i sin politiska kamp.

Yrkande:

- att på rad 156 och 644 stryka ”*arbetande klass*” och skriva ”*arbetarklass*”.

Vänsterpartiet Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionens uppfattning om att använda "arbetarklass" istället för "arbetande klass".

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P8 Kapitalets lönepress är internationell

I programförslaget läggs för lite vikt vid den internationella solidariteten mellan kapitalägare som redan finns här och nu. Kapitalets nationsöverskridande och dess möjligheter att pressa lönerna genom att spela ut löntagarkollektiv i olika länder mot varandra behöver understrykas. Kapitalets metoder för att splittra och försvaga arbetsstyrkan slutar inte innanför nationsgränserna. På samma sätt behöver även vikten av internationell gemensam förhandlingsstyrka från löntagarna betonas.

Yrkande:

- att följande mening, i avsnittet Arbetarklassen och det skiktade samhället, läggs till i slutet på rad 158 (i slutet på andra stycket):

"När vi är internationellt organiserade och samordnade kan inte kapitalägarna spela ut oss mot varandra genom låglönekonkurrens och hot om utflyttning".

- att meningen, i avsnittet Kapitalets instabilitet, på rad 219-220

"Kapitalet behöver politisk stabilitet och statliga investeringar i till exempel utbildning för att stå starka i konkurrensen på sikt" stryks och ersätts med följande mening: "Kapitalet i varje enskilt land efterfrågar politisk stabilitet och statliga investeringar i till exempel utbildning för att stå starka i den internationella konkurrensen på sikt."

Patrik Helgeson, Oskar Karlsson, Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Det första tillägget som motionärerna föreslår tycker distriktsstyrelsen tillför ett perspektiv av internationell solidaritet och organisering som vi ställer oss positiva till. Däremot så ser vi inte att förändringarna i andra att-satsen tillför lika mycket i det sammanhanget. Vi anser också att förändringen från behöver, vilket är en tolkning, till efterfrågar, som är aktivt, ändrar betydelsen och kräver ett längre resonemang.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionens första att-sats.
- att inte anta motionens andra att-sats.

P9 Rad 171 – 176 Olycklig formulering om arbetslöshetens konsekvenser

På rad 171 - 176 står "Hög arbetslöshet är ett ofattbart slöseri med människors arbetsförmåga. Det betyder att produktionen är långt lägre än den skulle kunna vara. Trots det har borgarklassen alltid dragit åt det hållet. För dem vägs det ofta upp av att makten på arbetsplatserna förskjuts till deras fördel, så att de kan behålla en större andel av det värde som ändå skapas".

Det är en olycklig formulering att problemet med arbetslöshet skulle vara att det produceras för lite när vi lever i ett samhälle där några är arbetslösa samtidigt som effektiviseringar pressar de som har arbete att arbeta mer tidspressat. Det bortser också från automatisering av produktion som ökar produktion och ägarnas vinster utan att det kommer lönearbetarna till del. Det problematiserar inte heller att det inte är samhällsnyttigt arbete som prioriteras utan ofta produkter som leder till ökad

konsumtion och resursslöseri. Formuleringen *"borgarklassen alltid dragit åt det hållet"* är väldigt oprecis och tillför inget och kan tas bort. Vårt förslag till ny formulering är tydligare och kortare.

Yrkande:

- att rad 171 – 176 omformuleras till
"Hög arbetslöshet är ett ofattbart slöseri med människors arbetsförmåga, när vissa tvingas arbeta mer tidspressat medan andra utestängs från arbete och löneinkomster. Det ökar kapitalägarnas vinster och minskar lönearbetarnas förhandlingsstyrka och makt".

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionens uppfattning om det olyckliga i formuleringen *"att produktionen är långt lägre än den skulle kunna vara."* Samtidigt är inte styckets poäng inte att kapitalägarnas vinster ökar, utan att de kan behålla en större andel av det värde som arbetet skapar. Vi menar att den föreslagna texten helt missar den aspekten som är en viktig del av vår analys av klasskampen, kampen om mervärdet och hur profitkvoten påverkar styrkeförhållandena i klasskampen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P10 Rad 204-205 Makt samlas inte bara hos miljardärer

På rad 204-205 står att *"...mer och mer makt samlas hos miljardärer..."*, men många med mindre förmögenheter än så tar åt sig och ges makt.

Yrkande:

- att meningen på rad 204-205 ändras till:
"...mer och mer makt samlas hos rika kapitalägare."
(Och att resten av meningen stryks)

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionens uppfattning att det inte bara är hos miljardärerna som är makt samlas utan hos rika kapitalägare i allmänhet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen förutom strykningen av *"som utövar den helt godtyckligt."*

P11 Rad 216 – 218 Stryka mening som inte tillför texten något

För att öka läsvänligheten kan överflödiga meningar tas bort. Meningen på rad 216 – 218 tillför inget i sammanhanget och har lite oklart innehåll och syftning.

Yrkande:

- att på rad 216 – 218 stryka meningen
"Oförmågan att sätta människor i produktivt arbete blir självförstärkande när uteblivna löner drar undan människors möjligheter att köpa det de behöver".

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionens uppfattning att meningen är svårbegriplig och inte tillför något.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P12 Feminism som inkluderar hbtqi-personers livsvillkor, Rad 258-383

Vänsterpartiet är ett feministiskt parti. Det är därför välkommet att programmet innefattar ett långt avsnitt (rad 258 - 383) om hur patriarkala normer har haft och har negativa effekter för kvinnors livsmöjligheter. På rad 265-267 anges att en sådan begränsning är att *"Människor förväntas främst leva ut kärlek och sexualitet genom att bilda heterosexuella par, som leder till föräldraskap i traditionella kärnfamiljer."* Formuleringen är ett erkännande av att patriarkala normer är heteronormativa. Detta är en viktig insikt som tyvärr inte genomsyrar hela texten. I stället kännetecknas den av en till synes förgivettagen heteronormativ syn på manligt och kvinnligt med få öppningar för andra könsidentiteter. Vi vet att patriarkala normer inte enbart negativt drabbar personer som utifrån biologi av sig själva och andra identifieras som kvinnor. Detsamma gäller för homosexuella män och kvinnor, transpersoner och intersexuella, ja för alla som kan anses bryta mot dominerande patriarkala könsnormer. Detta har blivit än mer tydligt i och med högernationalismens framsteg i Sverige och utomlands, som på olika vis arbetar för att förminska hbtqi-personers livsutrymme.

För att programmet inte ska riskera att spela dessa krafter i händerna är det viktigt att ytterligare öppna upp texten för en mer öppen och inkluderande feminism.

Yrkande:

- att rad 283 - 287 omformuleras till
"När världen förändras, och när kvinnor och hbtqi-personer ställer uttryckliga krav på jämlikhet och rättvisa, möts det ofta av en konservativ reflex hos heterosexuella män som upplever sin position hotad. Den tar sig uttryck i såväl medvetna politiska projekt som i att passivt undvika att lösa de problem kvinnor och hbtqi-personer möter."
- att rad 318-322 omformuleras till
"Utrymme för olika sätt att vara människa har på många sätt varit snävare för kvinnor och för hbtqi-personer än för personer som utifrån biologi själva och av andra identifieras som män. Det finns fortfarande förväntningar på kvinnor att ta mindre plats, anpassa sig och gå över sina egna gränser för att ge andra omsorg och på homosexuella och transpersoner att dölja vilka de är och inte ställa krav på lika rättigheter. Den feministiska rörelsen och hbtqi-rörelsen har varit avgörande för att synliggöra och komma ur de mönstren."
- att rad 370-371 omformuleras till
"Fortfarande idag genomsyras mycket av det vi gör tillsammans av ett strukturellt övertag som heterosexuella män har över kvinnor och hbtqi-personer."
- att rad 665-670 omformuleras till
"Genom historien har många män fastnat i att försvara det gamla när kvinnor och hbtqi-personer visat att det behövs förändring. Det har varit ett hinder både för jämställdhet och lika villkor feministiska arbetet och organisering överhuvudtaget. Samtidigt kan vi se att de framsteg kvinno- och hbtqi-rörelsen drivit igenom ofta vunnit brett stöd i efterhand, trots att de en gång i tiden varit djupt kontroversiella."

- att rad 707-713 omformuleras till

”Kvinnors och hbtqi-personers organisering – politiskt, fackligt och socialt – har varit den starkaste kraften bakom den historiska frigörelse vi sett från det traditionella patriarkatet, mot större frihet och jämlikhet. Vi vill vara med och skapa en bred, målmedveten, inkluderande feministisk rörelse, som både arbetar med praktisk frigörelse i vardagen och sätter tryck på politiska reformer.”

Eva Reimers, Armand Santa, Gunilla Eneroth, Örgryte-Härlanda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionens intention. Det är viktigt att vår syn på kön, genus och sexualitet grundar sig i vår förståelse av könsmaktsordningen. Det framgår inte tillräckligt i förslaget till partiprogram. Könsmaktsordningen bygger på en tydlig uppdelning och rangordning av två kategorier - män och kvinnor - där kvinnor är underordnade och män är överordnade. Ur könsmaktsordningen uppstår tydliga avgränsningar och normer för människors sexualitet, könsidentitet och könsuttryck. Och de som bryter mot dessa avgränsningar straffas ofta socialt, fysiskt, möter politiskt och institutionellt förtryck etc. Sen hör såklart synen på sexualitet och genus också ihop med det rådande ekonomiska systemet.

Dock föreslår distriktsstyrelsen att motionen inte antas. Det är viktigt att se att feministiska frågor och hbtqi-frågor inte alltid överlappar. Kvinnokampen och hbtqi-kampen går inte alltid att beskriva som en gemensam organisering. Kvinnor och hbtqi-personer är inte ett enhetligt politiskt subjekt eller organisering. Liksom HBTQI-rörelsen består av flera politiska subjekt som inte alltid bör beskrivas samlat. Det finns exempelvis tillfällen då lesbiska kvinnor hamnat "vid sidan" när de inte bjudits in till hbtqi-kampen av homosexuella män, men inte heller välkomnats i kvinnorörelsen. Att ändra från "kvinnor" till "kvinnor och hbtqi-personer", från "män" till "heterosexuella män", "kvinnorörelsen" till "kvinno- och hbtqi-rörelsen" på ett antal tycker vi därför blir fel.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P13 Förtydligande kring heteronormen och tvåkönsnormen

I beskrivningen av könsmaktsordningen nämns *”Uteslutningen av hbtqi-personer”*, men tycker att stycket är i behov av utveckling och förtydligande.

Yrkande:

- att efter *”motsvarar förväntningarna.”* på rad 312 lägga till
”En integrerad del av könsmaktsordningen är uppfattningen att könsuppdelningen är självklar och given och att det bara finns och alltid måste finnas två kön, tvåkönsnormen, och att dessa förväntas komplettera varandra sexuellt, heteronormen. Andra kön än det manliga och kvinnliga osynliggörs. Konsekvenserna blir ofta både direkta och allvarliga för dem som bryter från de tillskrivna egenskaperna och förväntningarna kring sexualitet (exempelvis homosexuella, bisexuella eller asexuella) eller kön (såsom trans-, icke-binära och queera personer) direkta och allvarliga.”

Håkan Eriksson, Biskopsgården-Torslanda

Distriktsstyrelsens svar:

Motionen lyfter en viktig fråga och distriktsstyrelsen håller med motiveringen. Språket och tonen skiljer sig från partiprogrammet men viktigt att ta med.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P14 Förklara varför förhandlingsstyrkan inom kvinnodominerade yrken är svagare

Inriktningen i programförslaget om att inte lägga för mycket energi på att beskriva (kursiverat ord) problemen är i stort sett bra. Tyvärr saknas en del skrivningar som kan förklara (kursiverat ord) problemen. Ett sådant exempel är exempelvis den fackliga förhandlingsstyrkan inom kvinnodominerade yrken. När fackliga stridsåtgärder inom förlossningsvård, barnomsorg, sjukvård, funktionshinderverksamhet och äldreomsorg drabbar människor som är i en utsatt situation riskerar de arbetande i yrket att ställas inför svåra dilemman. Denna dubbel-bestrafningssituation (när man å ena sidan själv ges skulden för att godta dåliga arbetsvillkor utan att protestera samtidigt som man å andra sidan ges skulden för att andra drabbas när man protesterar) har kvinnor traditionellt hamnat i.

Yrkande:

- att följande mening, i avsnittet Ekonomiskt beroende, läggs till på rad 330 (efter meningen "*Trots det är många yrken än idag tydligt mans- eller kvinnodominerade och kvinnors arbete värderas generellt lägre än mäns arbete*");

“Inom kvinnodominerade omsorgsyrken kan förhandlingsstyrkan försvagas av det faktum att fackliga stridsåtgärder kan drabba just de grupper som är mest beroende av det samhälleliga stödet”

Patrik Helgeson, Oskar Karlsson, Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen anser att motionen tar med ett perspektiv som inte finns och håller med att det ska läggas till.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P15 Motion på förslag till nytt partiprogram: Radikal frigörelseprocess?

På rad 380 hävdas att det pågår en radikal frigörelseprocess över hela världen till följd av industrisamhällets framväxt. Vi tror att det är många som inte skulle hålla med programkommissionen om den beskrivningen av världsläget. Med undantag av det felaktiga påståendet på rad 380 är det övriga som nämns på rad 369-383 redan nämnt på andra ställen i programförslaget.

Yrkande:

- att Rad 369-383 stryks.

Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

I en motion som vill stryka en hel underrubrik för att det finns något som motionärerna anser vara felaktigt på en rad så behövs det mer motivation än att motionärerna inte håller med partiprogrammet.

Stycket är ett bra avslut på kapitlet om kvinnors underordning på många ställen i världen håller kvinnorörelser på att bygga radikala frigörelseprocesser.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P16 Motion ändringar av kapitlet Ekologiska kriser med start på rad 384

Vi befinner oss i en global såväl klimat- som ekologisk kris. Krisen är nu, den kommer inte om 10-30 år. Vi befinner oss i den allvarligaste situation människan och allt liv på jorden troligtvis någonsin befunnit sig i. Det handlar om planetär överlevnad. Vi vet orsakerna och vi har en del svar på åtgärder och lösningar. De måste framgå med största möjliga tydlighet och inte försvinna i urvattnade formuleringar som är svåra att tyda.

Yrkande:

- att nedanstående skrivning ersätter den nuvarande från rad 384-403

"Planetär ekologisk kris

Vi befinner oss i en ekologisk global kris orsakad av ekonomiska system som ensidigt strävar efter ökad tillväxt och maximala vinstuttag. Fossilanvändningen är en av de största anledningarna till klimatförändringarna, men absolut inte den enda.

Den livsviktiga ekologiska mångfalden rubbas av hänsynslös exploatering av naturtillgångar. Skövling av skog, rovfiske i haven kombinerat med monokulturer, konstgödning och kemikalieanvändning både inom jordbruk och industrin är ytterligare orsaker till den klimat- och miljökris vi är mitt uppe i med massdöd av arter i såväl växt- som djurlivet.

Vi står inför vägval som är oåterkalleliga.

Vi behöver utveckla nya hållbara sätt att arbeta på en lång rad områden som bygger på en genomtänkt omsorg om livets villkor. Hela samhället måste ställa om i allt från industrier och transportsystem till ändrad livsstil.

Omställningen ska ske rättvist sett både ur ett nationellt och ett globalt perspektiv. De rikas avtryck medför större ansvar och den rika världens och slit- och slängkultur med överkonsumtion av varor och naturtillgångar kan inte fortsätta som nu."

(Kapitlet fortsätter med nuvarande skrivning från raderna 404 -409.)

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Se svar efter P18.

P17 Rad 390 Svårtolkat om vägval

Det inledande stycket under Ekologiska kriser riskerar att med några nästan poetiska formuleringar öka luddigheten i texten. T.ex. rad 390 "Världen står inför vägval som mänskligheten kommer att se tillbaka på långt in i framtiden" är inte lätt att förstå avsikten med; se tillbaka på hur? Och tänka vad då om?

Yrkande:

- att ändra från början av rad 390 och resten av stycket till:
"...livsmiljöer och den natur vi är beroende av för vår överlevnad. Världen står inför existentiella vägval."

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Se svar efter P18.

P18 Motion på förslag till nytt partiprogram: Rad 393-409 Den ekologiska krisen

Oklart vad som syftas på när man skriver att "ekologiska kriser går långt tillbaka i tiden" (rad 393). Och det är en direkt felaktig beskrivning av bakgrunden till den nuvarande klimatkrisen m.m. att det är "mänsklighetens begränsade tekniska förmåga och sätt att organisera arbetet som har lett till att kretslopp överbelastats och naturresurser förbrukats i snabbare takt än de förmått återhämta sig" (rad 394-396). Istället är det kapitalismens framväxt (och de tekniska framsteg som associeras därmed) som är grundorsaken till den nuvarande klimatkrisen.

Yrkande:

- att stryka rad 393-409 och ersätta med följande text:
*"Det grundläggande problemet är enkelt: så länge mänskligheten och dess ekonomi var liten och planeten stor var tillväxtproblemet försumbart. Nu, sedan kapitalismens framväxt under 1800-talet och efter en expansionsperiod av aldrig tidigare skådad omfattning sedan 1945, är problemet med kraftig ökning av växthusgaser i atmosfären akut. Den nuvarande klimatkrisen tillsammans med andra ekologiska kriser hänger samman med kapitalismens ständiga behov av tillväxt. Oändlig tillväxt på en begränsad planet är inte långsiktigt hållbar. Därför kommer klimatkrisen med stor sannolikhet att innebära kapitalismens slut. Det viktiga är att den gröna omställningen snabbt kommer igång. Fokus måste vara på att snabbt reducera alla system och aktiviteter som baseras på fossila bränslen och ersätta dem med andra lösningar. I detta sammanhang är kärnkraft inte en lösning då den representerar samma linjära tekniklösning som den fossila: Man utvinner energi ur en lagrad planetär resurs och dumpar avfallet i luften eller i berggrunden.

Det fossilmfria och uthålliga samhället kännetecknas av ett kraftigt reducerat resursuttag från geosfären, omfattande cirkulation av icke förnybara metaller, ett omfattande, effektivt men långsiktigt hållbart nyttjande av biosfären och havet samt en energiomvandling helt inom ramen för den kontinuerliga solinstrålningen. För att åstadkomma detta måste staten ha en mer reglerande roll samtidigt som demokratin fördjupas inom såväl politiken som ekonomin, dvs en socialistisk utveckling."*

Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar P17, P18, P19:

Samtliga motioner föreslår ändringar i inledningen på avsnittet "Ekologiska kriser". P16 vill byta ut båda första styckena till en helt ny text. Distriktsstyrelsen anser att texten som motionärerna föreslår tar upp flera viktiga perspektiv, men vi tycker att den i för hög utsträckning ändrar tonen och inriktningen för att passa in. P17 föreslår ett förtydligande av texten, vilket distriktsstyrelsen tycker är ett välkommet tillägg. P18 vill byta ut stycke två och tre i avsnittet. Distriktsstyrelsen anser att texten inte passar in. Vi delar inte heller bilden av att klimatkrisen innebär slutet för kapitalismen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta P16.
- att anta P17.
- att inte anta P18.

P19 Motion om tillägg till kapitlet Ekologiska kriser från rad 409

Vi vill att kapitlet Ekologiska kriser förstärks med en skrivning om hur det internationella kapitalet och den globala marknaden hotar urbefolkningars habitat och livsstilar världen över inkluderat våra samer. Hur den med omänskliga arbetsvillkor utnyttjar fattiga länders befolkningar och barn samt att en viktig uppgift för progressiva rörelser och partier måste arbeta för att förstärka den internationella solidariteten.

Yrkande:

- att det efter rad 409 tillkommer ett nytt stycke med följande innehåll:
"Därtill kommer att kapitalet är en internationell aktör. Globala marknader och internationella handelsavtal suddar ut nationers gränser och demokratiskt framtagna beslut och spelregler.
Internationella bolag exploaterar naturtillgångar i hela världen och åsidosätter ursprungsbefolkningars rätt till land och levebröd. Det händer överallt, även i vårt land, där samernas möjligheter att bedriva renskötsel förbises framför gruvbolags intressen.
Befolkningen i den fattiga världen får betala med omänskliga arbetsvillkor och barnarbete. Vi måste gå i bräschen för att utveckla den internationella solidariteten så att arbetares villkor och rättigheter stärks världen över."
(Sen fortsätter nuvarande texten från rad 410.)

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Motionen föreslår ett tillägg om internationella perspektiv och hur exploateringen påverkar inte minst ursprungsbefolkningar runt om i världen. Distriktsstyrelsen anser att det är ett bra och viktigt tillägg.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P20 Rad 415 – 416 Tydligare om slöseri med resurser

På rad 415 – 416 står *”Trots att vi behöver hushålla med begränsade resurser drar kapitalet åt att slösa med dem”*. Det är väl luddigt att skriva *”drar kapitalet åt”* och det kan uttryckas klarare.

Yrkande:

- att rad 415 – 416 omformuleras till
”Trots att vi behöver hushålla med begränsade resurser medför det kapitalistiska systemets strävan att maximera vinster slöseri med samhällets och naturens resurser”.

Vänsterpartiet Linné, Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Motionärerna vill förtydliga texten kring kapitalets slöseri med resurser. Distriktsstyrelsen tycker att motionärernas text förtydligar och stärker sammanhanget.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P21 Individens ansvar för privatkonsumtionen

Som partiprogrammet redogör för har kapitalet och makthavare det yttersta ansvaret för att minska utsläppen. Vi borde dock uppmärksamma att vi alla, som ett kollektiv, men också individuellt måste ta ansvar för klimatet. Den privata överkonsumtionen går då inte att bortse ifrån. Det överdrivna konsumtionsbehovet är en konsekvens av det

konsumtionssamhället, som matar oss med reklam och slit-och-släng-produkter. Det är inte hållbart att köpa nytt, men det är oftast lättare och ibland också billigare. Detta måste ändras för att möjliggöra en hållbar framtid. Men som ett parti som tror på kraften i folkrörelser kan vi inte helt föringa individens ansvar. Vi noterar att privat konsumtion lyfts i rad 466 men anser att den privata konsumtionen, och allas vårt ansvar för denna, också måste lyftas i själva problembeskrivningen.

Yrkande:

- att på rad 419 efter meningens slutar *”...än att låta dem komma till nytta.”* lägga till
”Vi har alla ett kollektivt ansvar att minska den privata konsumtionen, men det är kapitalet som driver oss till överkonsumtion.”

Vänsterpartiet Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Motionärerna vill tillföra en text om privat konsumtion. Distriktsstyrelsen anser att fokuset snarare bör ligga på produktionen, då den styr vad och hur mycket som kan konsumeras.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P22 Rad 420 Omformulering för ökad tydlighet om problem med marknadsföring

På rad 420 efter ”nytta” står ”Mängder av resurser förbrukas på marknadsföring människor gör allt för att undvika”. ”...människor gör allt för att undvika” ger inte så tydlig inriktning kring vad problemet är och som uttrycks i fortsatta texten om slöseri med resurser.

Yrkande:

- att på rad 420 efter ”nytta” omformulera till
”Mängder av resurser förbrukas på marknadsföring som stimulerar ohållbar konsumtion.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionärerna om att formuleringen i förslaget är otydlig och att det är svårt att veta vad som avses. Vi föredrar därför motionärernas formulering.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P23 Rad 421-423 Tydligare om slöseri och lyxkonsumtion

På rad 421-423 står ”Till det kommer det slöseri som bottnar i den absurda fördelningen av vinsterna, som gör att privatjet och slott åt överklassen prioriteras före verkliga behov som att ge alla en trygg uppväxt”. Det går att uttrycka tydligare och ”slott åt överklassen” är knappast det som byggs idag.

Yrkande:

- att rad 421 – 423 omformuleras till
”Till det kommer det slöseri som bottnar i den absurda fördelningen av vinsterna, som gör att höginkomsttagares lyxkonsumtion ökar samtidigt som verkliga behov som fungerande järnväg och välfärd inte prioriteras”.

Vänsterpartiet Linné, Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen instämmer att stycket kan bli tydligare och att slott åt överklassen inte känns som en aktuell liknelse. Vi skulle dock vilja ha kvar formuleringen gällande flygande då det på ett bra sätt ställs emot en fungerande järnväg som motionärerna föreslår.

- att ändra meningen till: *”Till det kommer det slöseri som bottnar i den absurda fördelningen av vinsterna, som gör att höginkomsttagares lyxkonsumtion och privatflygande ökar samtidigt som verkliga behov som fungerande järnväg och välfärd inte prioriteras”.*

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen med föreslagen ändring.

P24 Rad 424-426 omformulering kring kapitalets ”oförmåga”

På rad 424-425 står ”Oförmågan att se helheter leder också till att kapitalet har svårt att driva den tekniska utveckling vi behöver”. Med tanke på att fossilföretag sedan många årtionden varit medvetna om att fossila utsläpp orsakar global temperaturstigning och klimatkris, men aktivt lagt resurser på desinformation för att fortsätta maximera vinster är ”oförmåga” inte en rimlig term. Det är bättre att

omformulera rad 424 – 426 så att teknisk utveckling bakas in i meningen efteråt medan meningen ”Oförmågan att se helheter... behöver” stryks.

Yrkande:

- att meningen ”Oförmågan att se helheter leder också till att kapitalet har svårt att driva den tekniska utveckling vi behöver” på rad 424 - 425 stryks och att efter ”Ny kunskap” på rad 425 lägga in ”och teknisk utveckling”.

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen kan se att det finns vissa problem med formuleringen om oförmåga, men anser att motionärernas förslag förändrar andemeningen i stycket i för hög utsträckning.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P25 Stryk stycket om företagens ”andra roller”

Kapitlet om ekologiska kriser lyfter hur kapitalet låst fast sig i ett fossilberoende. Ett av grundproblemen för att lösa klimatomställningen. Stycket där författarna försöker redogöra varför vissa företag ”tar en annan roll” sticker dock ut. Det är outvecklat och otydligt och väcker fler frågor om kapitalets roll i klimatarbetet än vad det ger svar.

Yrkande:

- att rad 442 till 448 stryks.

Beatrice Klein, Lundby

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen anser att det kan vara viktigt att lyfta fram att det finns företag som på grund av påtryckningar eller insikter om att en omställning behöver ske, faktiskt väljer en annan väg. Om vi tillsammans med andra krafter visar att framtiden behöver vara hållbar kan det skapa incitament för att utveckla teknik och göra investeringar som främjar klimatomställningen. Vi anser också att texten behöver stycket för att hänga samman.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P26 Rad 457-458 Tillägg om miljö- och klimatrörelser

På rad 455-458 står ”Det finns en lång historia av människor som tillsammans försvarat de naturvärden vi bygger våra liv kring. Det har gått att organisera politiska krafter som varit starka nog att utmana ägarintressen och öppna nya vägar framåt”. Här är det rimligt att nämna miljö- och klimatrörelser som drivit på för att skapa opinion och möjliggöra för progressiva partier att lägga förslag som öppnar vägarna framåt. Då blir meningen ”Det har gått att med hjälp av miljö- och klimatrörelser organisera politiska krafter som varit starka nog att utmana ägarintressen och öppna nya vägar framåt”.

Yrkande:

- att på rad 457 före ”organisera” lägga till ”med hjälp av miljö- och klimatrörelser”

Vänsterpartiet Linné, Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Motionärernas intention är att lyfta fram miljö- och klimatrörelsen som en viktig aktör. Distriktsstyrelsen tolkar skrivningen som att det är det som avses, men tycker att det kan vara på sin plats med ett tydligare synliggörande.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P27 De planetära gränserna är utgångspunkten för partiets miljö- och klimatpolitik

Rad 461-471: *”Klimatforskningens genomslag kom i en omtumlande tid då stater drog sig tillbaka från sitt ansvar att styra samhällets utveckling, ivrigt pådrivna av kapitalet. I praktiken betydde det låga offentliga investeringar, attacker på välfärden och sämre jobbopportuniteter. Det skiftet drevs igenom med en ideologisk strömning full av politisk uppgivenhet, fokus på privat konsumtion och skuldbeläggning av enskilda människor för strukturella problem. Allt det här kom att präglade diskussionerna om klimatpolitiken på ett sätt som ofta låste dem. För att bygga upp stödet för omställningen kommer vi att behöva förhålla oss till den historien och utforma politiska projekt som många kan sluta upp bakom.”*

Den historiska analys [som görs på] rad 461-471 är svårtolkad, inte så precis i sin begrepps användning och slutsatsen oklar: *”...omställningen kommer vi att behöva förhålla oss till den historien och utforma politiska projekt som många kan sluta upp bakom”*. Vi föreslår en tydligare skrivning om den forskningsbaserade kunskapen som miljö- och klimatpolitiken måste bygga på. Det blir tydligare om skrivningen håller sig till Sverige och namnger de politiska partier som motverkar nödvändiga miljö- och klimatåtgärder. Sedan avslutas med att nämna rättvisa som en viktig princip i partiets miljö- och klimatpolitik.

Yrkande:

- att ersätta rad 461-471 med följande skrivning:
”Klimat- och miljöpolitiken måste styras av de planetära gränserna för att jorden skall vara kvar i ett stabilt tillstånd och inte överskrida brytpunkter – irreversibla förändringar i klimatet och miljön. Borgerliga och auktoritära partier i Sverige motverkar genomförandet av en ansvarsfull miljö- och klimatpolitik och skjuter problemen till framtida generationer. I tider av ekonomisk kris blir det än svårare att driva igenom en effektiv miljö- och klimatpolitik, men inte omöjligt. Miljöforskningen visar att acceptans för klimat- och miljöpolitiska åtgärder kommer genom att åtgärderna är effektiva och tar hänsyn till en rättvis fördelning av negativa effekter.”

Vänsterpartiet Centrum

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker att motionärerna har flera bra poänger i sin motion. Däremot så anser vi att innehållet inte motsvarar det stycke som man vill byta ut och att texten därmed skulle tappa viktiga beskrivningar om det ursprungliga stycket togs bort.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P28 Rad 472-479 Omformulering med bredare perspektiv på klimatomställningen

Skrivningen på rad 472–479 är bitvis rimlig, men har ett alldeles för snävt perspektiv på vad klimatomställningen behöver bestå av. Det står att vi ska lyssna på forskningen och svara med

genomtänkta förslag i rätt skala. Samt att ”stora skiften i själva produktionen är den realistiska vägen framåt”. Det perspektivet behöver vidgas. Utsläppen från transportsektorn är mycket stora och vi behöver ha med skrivningar om järnväg och kollektivtrafik och även om renovering av bostäder. De viktiga bidrag som bevarande av skog och återvätande av våtmarker ger behöver också nämnas, eftersom de snabbt ger effekt genom att minska och binda växthusgaser.

Yrkande:

- att rad 472-479 omformuleras till
”Klimatkrisen öppnar för nya, bättre sätt att organisera samhället. Vänsterpartiet ser att effektiva utsläppsminskningar kan nås genom nya tekniska innovationer som innebär att utsläppen minskar, beteendeförändringar, minskad konsumtion och förändrad efterfrågan. Samt att återställandet av våtmarker och bevarande av skog ytterligare kan minska utsläppen.
Investeringar, innovation och storskaliga samhällseliga projekt kan ge de största effekterna i klimatomställningen, som i produktionen och genom satsningar på förnybar energi, järnväg och kollektivtrafik eller på renovering av miljonprogrammet med bra miljöval och energieffektivitet. Vi utgår från forskning och behöver hitta strategier med ett tydligt rättviseperspektiv och förena det gröna perspektivet med ett rött för att vinna folkligt stöd”.

Vänsterpartiet Linné, Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen anser att den första delen av motionen har en upprädnad av olika typer av förändringar som inte har en beskrivning, vilket gör att det blir otydligt vad det innebär. Andra delen av förslaget har bra poänger, men vi tycker att det framgår i andra delar av programmet. Samtidigt ligger stycket i kapitlet Frihetens hinder där vi beskriver hur vi ser på olika samhällsproblem, inte där vi kommer med lösningar.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P29 Ändringsförslag under Rasismen

Texten som programkommittén presenterar under Rasismen har i sin nuvarande form helt tappat sin teoretiska kontext och ger dessutom ingen förklaring till den utsugning och plundring av naturens och människors livsmiljö som kolonialismen och bosättarkolonialismen står för. Idag, mer än någonsin, är det viktigt att ge bakgrund till att kapitalismen upprätthålls av rasistiska strukturer, om vi ska kunna bekämpa det.

Yrkande:

- att texten i första stycket under Rasismen rad 524-528 ska bytas ut mot denna text:
”Dagens rasistiska strukturer är dels ett resultat av rättfärdigandet av kolonialismens och imperialismens utplundring av naturen och utsugning av människor. Dels är det en effekt av hur stater använt tankar om ett homogent folk och utestängandet och underordnandet av de andra genom övergrepp, förtryck och även etnisk rensning genom bosättarkolonialism, mot grupper av människor, bland annat de som idag kallas nationella minoriteter och ursprungsfolk.
Den exploaterande rasismen finns såväl direkt som indirekt i lagstiftning, men först och främst genom institutionella processer som producerar olika

former av rasifierad diskriminering (den s.k. vithetsnormen) inom arbetsmarknaden, bostadsmarknaden, men även inom välfärdsinstitutioner.

Rasismen samspelar även med andra maktstrukturer. Sambandet mellan det kapitalistiska systemet och rasismen syns tydligt i den globala arbetsdelningen och den imperialistiska exploateringen. Västvärldens rikedom är delvis skapat genom utarmning av den lokala och regionala miljön i utvecklingsländerna. Kapitalismens legitimitet är baserad på att försvara skillnader och klyftor, att sänka löner och försvaga sammanhållning, och har därmed ofta lätt att samverka med vissa former av rasism. En arbetsmarknad där rasifierade grupper i högre grad är arbetslösa eller i jobb med de sämsta villkoren underlättar för kapitalet att sätta ett tryck på alla arbetstagare.”

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen anser att det saknas en hel del ur kapitlet om rasism i partiprogrammet och det behöver fyllas på. Men föreslår att inte anta denna motion för att texten har väldigt annorlunda språk och ton från partiprogrammet samt är svårläst. Vi ser hellre att kongressen antar en motion som utvecklar på rasistiska strukturer och var rasism kommer från men är skriven på ett annat sätt.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P30 Rad 605 Tillägg om auktoritära högerns klimatförnekande som motverkar klimatomställningen

I förslaget uttrycks att ”Den auktoritära högerns grundläggande svaghet är att deras faktiska politik går emot de flestas intressen. De kan fånga upp människors frustrationer med samhället, men inte bygga något bättre”. Efter den texten det föreslår vi ett tillägg om auktoritära högerns klimatförnekande på rad 605 efter ”bättre”.

Yrkande:

- att på rad 605 efter ”bättre” lägga till meningen
”De förnekar kunskap om klimatkrisen och motarbetar den klimatomställning samhället behöver”.

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Det är mycket mer än förnekande av kunskap om klimatkrisen som högern motarbetar och att rada upp alla i detta stycke hade inte varit passande. Resten av meningen som slutar på rad 605 handlar heller inte om förnekandet av saker utan handlar om att dom lyckas med att fånga upp människors frustrationer.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P31 Folkrörelsearbete – Grundpelaren i vår strategi

Alla viktiga förbättringar för arbetarklassen i vid mening, från rösträtt till miljölagstiftning, har tillkommit genom att människor organiserat sig och kämpat för sina intressen.

Det som avgör vad som är politiskt möjligt och nödvändigt är i sista hand vilka rörelser som finns – eller saknas – i samhället. Ibland, som när det gäller organisations- och rösträtten, direkt genom

strejker, massdemonstrationer eller hot om revolution, ibland indirekt, som när välfärdsstaterna byggdes upp genom parlamentariska beslut men med årtionden av hårda klasstrider mullrande i bakgrunden. Eller i en blandning, som när 1970-talets reformer på arbetsmarknaden och på andra håll i samhället genomfördes i tider av starka sociala rörelser måste även reaktionära krafter anpassa sig till arbetarklassens behov och krav och när det är tystare – som fallet varit sedan flera årtionden – kan de istället gå till offensiv och rentav få med sig delar av arbetarrörelsen på allt från privatiseringar till försämrad arbetsrätt.

Det är genom att delta i och stärka folkrörelsearbetet som vi kan förskjuta ramarna för vad som är politiskt möjligt. Därför är det avgörande för Vänsterpartiet att stödja sådana rörelser som försvarar arbetare och låginkomsttagare oavsett hur majoritetsförhållandena ser ut i parlamentariska församlingar eller vår roll där. Detta är viktigt att understryka i programmet, inte minst eftersom det ger en inriktning på vad vi först och främst ska lägga våra krafter på, annars är risken stor att vårt arbete domineras av den parlamentariska verksamheten och en tro att det är uppifrån samhället förändras.

Yrkande:

- att följande ersätter rad 684-688 under rubriken Organisering för förändring:
“Alla viktiga förbättringar för arbetarklassen i vid mening har tillkommit genom att människor organiserat sig och kämpat för sina intressen. Att bygga och stötta självständiga och demokratiska folkrörelser är därför grundpelaren i vår politiska strategi, det är styrkan dessa rörelser som avgör vad som är politiskt möjligt i samhället. När rörelserna stärks och vinner segrar växer det kollektiva självförtroendet och människor lär sig att lita på sin gemensamma styrka. Ramarna för vad som går att göra förskjuts och vi lägger grunden till ett demokratiskt socialistiskt samhälle.”

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Den del där motionärerna vill skjuta in sin text behandlar våra svar på tidigare beskrivna problem. Motionen innehåller bara beskrivningar av vad som hänt och bra exempel men ger inte vårt svar på vad vi ska göra. Dessutom tas delar av det som finns i motionen upp på andra ställen i partiprogrammet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P32 Fackligt ändringsförslag

Ordet ”förhandlingsstyrka” är ett centralt begrepp i programförslaget och förekommer på ett stort antal ställen. Det är sällan klargörande och ibland blir det helt fel. Som när det på rad 324 skrivs om ”Arbeten som gav mycket förhandlingsstyrka” när det framför allt är organisering som ger styrkan i förhandlingar. På rad 689 blir det ännu konstigare när det står: ”Den fackliga rörelsen spelar en nyckelroll i att organisera människors förhandlingsstyrka gentemot kapitalet.” Det som organiseras är människor, inget annat. Att peta in det luddiga, men i programförslaget så viktiga ordet ”förhandlingsstyrka” förvirrar bara och tar blicken från det konkreta arbetet att organisera människor i gemensam aktivitet på arbetsplatserna.

Att ordet förekommer som förslagets svar i så många sammanhang antyder också att bättre ”förhandlingsstyrka” mot kapitalet är vad vår politik syftar till, inte att avskaffa kapitalismen. Vi skulle därför vilja att begreppet helt försvann ur förslaget men nöjer oss med en förändring i avsnittet om fackföreningarna.

Yrkande:

- att meningen på raderna 689-691: ”Den fackliga rörelsen spelar en nyckelroll i att organisera människors förhandlingsstyrka gentemot kapitalet i arbets- och samhällslivet.” ersätts med följande:

“Konflikten mellan arbete och kapital framträder som tydligast på våra arbetsplatser. Det är bara genom att organisera oss fackligt som löntagare som vi kan förbättra löner och arbetsvillkor och skapa ett jämlikare samhälle. Facklig kamp har varit nödvändig för att nå rätten att organisera oss, att strejka, reglerad arbetstid, semester, pension och mycket annat. Men tidigare framgångar kan inte tas för givna, de kan snabbt försvinna om vi inte fortsätter att vara organiserade och kämpa för våra rättigheter.”

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Likt motion P31 så innehåller denna motion mycket som är en beskrivning och tidigare vinster men ger inte svaret på vad vi ska göra. Distriktsstyrelsen anser också att motion P34 gör en liknande förändring på samma rad som denna motion försöker men på ett bättre sätt.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P33 Individuell lönesättning motverkar den fackliga grundidén

Som politiskt parti ska vi inte komma med propåer om hur de fackliga organisationerna ska fungera och vad de ska kräva. Förändring av de fackliga organisationerna, och kritik mot missförhållanden inom dessa, är en angelägenhet för socialister och feminister som själva är aktiva medlemmar i de fackliga organisationerna. Som socialistiskt och feministiskt parti bör vi däremot, i ett partiprogram som resonerar om förutsättningarna för klasskamp och utmanande av det kapitalistiska systemet, konstatera att inriktning mot individuell lönesättning har försvagat, splittrat och rangordnat löntagarkollektiven gentemot arbetsgivarna.

Yrkande:

- att följande mening, i avsnittet Organisering för förändring, på rad 689 “Den fackliga rörelsen spelar en nyckelroll i att organisera människors förhandlingsstyrka gentemot kapitalet i arbets- och samhällslivet” ändras till
”Den fackliga rörelsen spelar en nyckelroll i att organisera människors gemensamma förhandlingsstyrka gentemot kapitalet i arbets- och samhällslivet”.
- att följande mening, i avsnittet Organisering för förändring, på rad 693 ”Ett brett, aktivt deltagande är avgörande för att försvara och förstärka de framsteg vi drivit igenom i lag och kollektivavtal” ändras till
”Ett brett, aktivt och kollektivt deltagande är avgörande för att försvara och förstärka de framsteg vi drivit igenom i lag och kollektivavtal.”

Patrik Helgeson och Oskar Karlsson, Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionen att det är bra att lägga extra tyngd på det gemensamma och kollektiva.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P34 Rad 716-721 Tydligare om demokratiskt grepp om ekonomisk utveckling kopplat till klimatfrågan

På rad 714-716 står ”Klimatfrågan öppnar nya politiska möjligheter, eftersom en verklig omställning bara kommer att kunna ske i samhällen som tar ett fast, demokratiskt grepp om sin ekonomiska utveckling”. Bra, men i resten av stycket är det väldigt luddigt uttryckt kring vad ett demokratiskt grepp om ekonomisk utveckling skulle kunna innebära. Vänsterpartiet har väl utvecklade mer konkreta perspektiv på klimatomställning och ekonomi och avsnittet kan formuleras tydligare.

Yrkande:

- att efter ”utveckling” på rad 716 till och med rad 721 omformulera till:
”Det innebär ett rättvisare skattesystem där kapital och höginkomsttagare som har högst utsläpp beskattas mer så att deras utsläpp minskar. Det betyder också att våra skatter i högre grad går till gemensam välfärd istället för skatteavdrag till de som tjänar mest. När staten investerar i klimatomställningen ska det ha ett rättviseperspektiv för att kunna samla människor brett och visa att omställningen bidrar till bättre livsvillkor. Satsningar på utbyggd järnväg och kollektivtrafik, elladdning och förnybar energi ihop med bevarande av natur, minskar luftföroreningar och ger bättre liv och hälsa. Investeringar i klimatanpassning och skydd mot extrema väderhändelser och havsnivåhöjningar minskar människors risk att drabbas av olyckor och stora oförutsedda kostnader.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionens motivering och att den lyfter klimatfrågan med ett rättviseperspektiv på ett tydligt och bra sätt. Samtidigt hamnar det helt fel. Kapitlet handlar om organisering och sammanhållning som svar på de hinder som programmet tidigare beskriver. De poänger motionären vill göra passar bättre i stycket som börjar på rad 857.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P35 Rad 743-751 Omformulering för kortare och mindre luddig text

Rad 743-751 är full av luddiga uttryck och formuleringar. Det avsnittet kan kortas och bli tydligare.

Yrkande:

- att rad 743-751 omformuleras och kortas till
”En framgångsrik rörelse för ett bättre samhälle behöver bygga på stabil forskning och förslag som visar sig effektiva och innebär reella förbättringar.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen anser att rad 743-751 är tydligt och konkret därför behöver det inte kortas ned eller bli tydligare.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P36 Rad 752-754 Jämlikhet, inte bara frihet

Programförslaget innehåller olika former av begrepp om frihet, ibland på bekostnad av jämlikhet och kollektivism, t.ex. på rad 752-753 "gör livet rikare och friare". Vi tycker detta kan formuleras på annat sätt.

Yrkande:

- att meningen på rad 752-754 ändras till:
"Vi vill genomföra strategiska reformer som både gör livet rikare och jämlikare här och nu, och bygger upp människors möjligheter att driva sina gemensamma intressen framåt."

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Precis som motionärerna har vi noterat ambitionen att återta begreppet frihet (från första meningen och vidare) och anser att det ges lite stort utrymme. Men i meningen som avses tycker vi att "göra livet friare" passar bättre än "göra livet jämlikare". Samt att "gemensamma intressen" och "intressen" inte gör någon skillnad i den specifika meningen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P37 Rad 754 Tillägg om klimatomställning för att säkra människors grundläggande behov och trygghet

På rad 752-754 står *"Vi vill genomföra strategiska reformer som både gör livet rikare och friare, här och nu, och bygger upp människors möjligheter att driva sina intressen framöver"*.

När vi står inför en accelererande klimatkris och artutdöende som gör delar av jorden obeboeliga och skapar matbrist, konflikter och flyktingströmmar är det bra om något kring det finns med i texten här. Det handlar om ett akut hot mot mänskligheten och det kommer att slå hårdast mot låginkomsttagare i Sverige och globalt.

Yrkande:

- att efter "framöver" på rad 754 lägga till meningen
"Vi vill genomföra klimatomställning och skydd av natur för att säkra människors grundläggande behov och trygghet".

Vänsterpartiet Linné, Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker att förslaget i motionen redan framkommer i texten och att ett sådant tillägg blir en upprepning av det som redan står i texten.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen

P38 Strategiskt reformarbete

I delen "våra svar" framhålls vikten av sammanhållning, organisering för förändring och arbeta strategiskt. I den senare delen föreslås ett tillägg som knyter an till de två föregående. För att knyta ihop att när vi tar fram reformförslag handlar det "politiska hantverket" också om att vi driver igenom förändringar och organiserar och skapar kollektiva erfarenhet av segrar.

Yrkande:

- att på rad 754 efter punkten lägga till
”Dels för att de är framsteg i sig, dels för att vi stärker rörelsens positioner, formar kollektiva erfarenheter av segrar och skapar förutsättningar för att ta nästa steg och uppnå större och mer grundläggande förändringar.”

Håkan Eriksson, Biskopsgården-Torslanda

Distriktsstyrelsens svar:

Motionen har en tydlig poäng och passar bra som tillägg i texten våra svar.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P39 Rad 769 – 771 förtydliga ny infrastruktur och inkludera befintlig industri

På rad 769-761 står det om investeringar och att bygga upp ny infrastruktur och nya industrier. Det är bra att förtydliga vilken infrastruktur som behöver byggas och att inte begränsa sig till nya industrier eftersom klimatomställningen i hög grad bygger på att ställa om även den befintliga industrin från fossila bränslen.

Yrkande:

- att efter *”Vi vill se en samlad strategi för full sysselsättning som bygger på stora, långsiktiga samhällsekonomiska investeringar”* omformulera rad 769–771 efter *”investeringar”* till
”Det handlar om att bygga upp ny infrastruktur för transporter och el och fossilfri produktion i industrier och att bygga ut förnybar energi så att vi tar oss ur fossilberoendet”.

Vänsterpartiet Linné, Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Vi tycker att förslaget skrivning “ny infrastruktur och nya industrier” omfattar det som motionen lyfter och att de framgår av programförslaget att det också inbegriper omställning av nuvarande infrastruktur och industri. Det är överflödigt och lite avsmalnande att skriva ut transporter, el och förnybar energi.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P40 Organisera arbetet för full sysselsättning oavsett normbrytande funktionalitet

Under “alla människors lika värde” nämns att alla människor ska kunna vara delaktiga och ha arbete och försörjning. Tycker dock att när vi lyfter arbetet för full sysselsättning borde vi också lyfta vikten att skapa ett samhälle där arbetet organiseras så alla människor ges förutsättningar att bidra av var och en efter förmåga - oavsett om man har en normbrytande funktionalitet. Om man har en fysisk eller intellektuell funktionalitet som bryter mot samhällets rådande funktionsnormer. Arbetet är grundläggande för ett jämlikt samhälle där var och en ges möjlighet att växa utifrån sin egen potential och kan delta i samhällslivet utifrån sin egen förmåga.

Yrkande:

- att på rad 775 lägga till
”Det handlar om att organisera arbetet så att alla ges förutsättningar att bidra och verka efter förmåga - oavsett fysisk eller intellektuell funktionalitet som bryter mot samhällets rådande funktionsnormer.”

Håkan Eriksson, Biskopsgården-Torslanda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker att tillägget har en poäng och som beskriver tydligare att alla har rätt till samma förutsättningar på arbetsmarknaden oavsett funktionsnedsättning.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen

P41 Rad 824-825 Omformulering förtydligar problem med krackelerande välfärd och klimatkris

På rad 824-827 står ”Många av de investeringar vi vill genomföra handlar om att ta tag i problem innan de vuxit sig stora”. Här bör de stora problemen med klimatkrisen och brister i välfärden nämnas. Det blir tydligare än ”innan de vuxit sig stora”.

Yrkande:

- att rad 824- 825 före ”Genom” på rad 825 omformuleras till
”Många av de investeringar vi vill genomföra handlar om att ta tag i problem som krackelerande välfärd och klimatkris”.

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Motionens förslag byter fokus på den aktuella meningen som tappar sin poäng. Problemen med krackelerande välfärd och klimatkris framgår på många andra ställen och i programförslaget som helhet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P42 Rad 850 Tillägg ”samtidigt som klimatkrisen hotar mänsklighetens framtid”

På rad 847-852 står ”Världen behöver gå i riktning mot att upplösa den illegitima politiska makt som till exempel fossilkapitalet sitter på. Det är inte långsiktigt hållbart att ett litet fåtal samlar på sig absurda förmögenheter, byggda med andra människors arbete. Varje genuint demokratisk kraft behöver ta på sig uppgiften att förändra det”.

Det är bra att fossilkapitalet nämns, men det behöver följas upp med ett tillägg i texten.

Yrkande:

- att efter ”arbete” på rad 850 lägga till
”samtidigt som klimatkrisen hotar mänsklighetens framtid”.

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker att tillägget blir en upprepning i texten, det framgår redan i texten att klimatkrisen berör alla.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- inte anta motionen

P43 En tydlig beskrivning av omfattningen av miljö- och klimatproblemen och vem som främst skall bära kostnaderna för omställningen

Rad 863-868: *”En politisk strategi för omställning behöver lägga fokus på åtgärder som både har stora utsläppseffekter och kan vinna brett politiskt stöd. Den behöver bygga på förtroende för att de flesta människor gör sitt bästa i vardagen. Den behöver en trygg och stabil takt i omställningen, där vi tillsammans ser till att de tekniska skiften vi genomför fungerar för alla.”*

De två första meningarna innehåller självklarheter som alla kan hålla med om. Vi behöver skriva fram vad som kännetecknar partiets politik och det skall vara lätt att se att vi skiljer oss från borgerliga partier. Den sista meningen innebär dels att vår miljö- och klimatpolitik främst handlar om *”tekniska skiften”* och att partiets miljö- och klimatpolitik innebär att vi kan fortsätta våra liv som vi lever dem nu. Skrivningarna kan uppfattas som att partiet inte inser vidden av de miljö- och klimatproblem samhället står inför.

Yrkande:

- att ersätta rad 863 – 868 med följande skrivning:
”En politisk strategi för omställning behöver lägga fokus på åtgärder som både har stora utsläppseffekter och prioriterar en rättvis fördelning av de begränsningar eller förändringar omställningen kan medföra i människors liv. Vi måste alla förändra vår livsstil och människor som har ett högt CO2 avtryck (rika) måste i högre grad bidra till att bära kostnader för omställningen.”

Vänsterpartiet Centrum

Distriktsstyrelsens svar:

Svar ges på motion P43-47 samlat, se svar under motion P47.

P44 Stryk mittersta stycket under Ut ur fossilberoendet på sidan 27

2023 skenade klimatet över hela världen och från FN:s generalsekreterare kom täta varningar för effekterna av om vi inte gör något för att stoppa koldioxidutsläppen. Svenskarnas utsläpp per person beräknas till 8 ton. 2050 måste vi vara nere på högst 1 ton per person.

I avsnittet på raderna 857-873 på sidan 27 redogörs i förslaget för hur Vänsterpartiet ska få Sverige att komma ut ur fossilberoendet. Men mittersta stycket på rad 863-868 ger ett alldeles för defensivt intryck och tillför inget till avsnittet. Det är fullt tillräckligt med stycke 1 och 3 för att beskriva partiets strategi för att komma ur fossilberoendet.

Att Vänsterpartiet, som är ett parti man förknippar med internationell solidaritet, tycker att de flesta människor i Sverige redan nu gör sitt bästa i vardagen (rad 865-866) är naivt och ett hån mot alla de länder världen över som drabbas hårdast av klimatförändringarna men som själva har ett utsläpp på långt under 1 ton per person. Klimatpolitiken behöver bygga på att vi alla ställer om, framför allt vi i den rika världen. Då behöver politiken påtryckningar från individer som går före och gör skillnad i vardagen samtidigt som politiken genom olika styrmedel och stöd kan hjälpa människor att fatta kloka val.

I stycket som vi föreslår ska strykas påtalas också att åtgärderna måste vinna brett politiskt stöd. I vilka andra frågor tycker vi att det är viktigt att påtala att det politiska stödet ska vara brett? Och när tycker vi däremot inte att det är nödvändigt?

Har vi en genomtänkt politik med åtgärder som kompenserar vissa grupper, men som också kan förklara vilket läge världen befinner sig i, så kan vi få stöd för vår politik. Men textraderna låter räddhågsna och signalerar inte handling, snarare passivitet. Se istället på hur vi agerade under covid, de allra flesta i Sverige ställde frivilligt om till en ganska besvärlig vardag av solidaritet med de som var som mest sårbara. Varför tror vi inte att detsamma skulle kunna gälla när allas vår existens står på spel?

Yrkande:

- att stycket på raderna 863-868 stryks.

Gunilla Eneroth, Eva Reimers, Magnus Johansson, Örgryte-Härlanda

Distriktsstyrelsens svar:

Svar ges på motion P43-47 samlat, se svar under motion P47.

P45 Förtydligande om allas roll i vägen ut ur fossilberoendet

Rad 865-868.

I stycket som handlar om strategin för vägen ut ur fossilberoendet är det inte tillräckligt tydligt att alla kommer att påverkas och behöva bidra i omställningen. Nuvarande text ger också ett sken av att det inte är så bråttom och att det räcker med tekniska skiften.

Yrkande:

- att texten på raderna 865-868 ersätts med texten:

“Den behöver ge människor verktyg för att kunna minska sin klimat- och miljöpåverkan och bygga på förtroende att de flesta människor gör sitt bästa i vardagen. Omställningen kommer att beröra oss allihop, men den ska ske rättvist. De som står för den största förstörelsen kommer behöva bidra mer.”

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Svar ges på motion P43-47 samlat, se svar under motion P47.

P46 Fler skiften

Omställningsarbetet är inte enbart en teknisk fråga, vi måste passa oss för att både retoriskt och innehållsmässigt falla i den ekomodernistiska fällan.

Yrkande:

- att på rad 867 efter ordet ”tekniska” lägga till orden ”och sociala” så att meningen lyder:

”Den behöver en trygg och stabil takt i omställningen, där vi tillsammans ser till att de tekniska och sociala skiften vi genomför fungerar för alla.”

Beatrice Klein, Lundby

Distriktsstyrelsens svar:

Svar ges på motion P43-47 samlat, se svar under motion P47.

P47 Folkligt stöd för klimatomställning förutsätter rättvis fördelning av bördan

I programförslaget finns ett positivt, kollektivt anslag i klimatfrågan kombinerat med en stark kritik mot fossilkapitalet och den ohållbara kapitalistiska produktionsordningen. Vikten av samhällelig omställning och kraftfulla investeringar framhålls. Det är bra. Däremot saknas skrivningar om att de grupper som idag genom sin livsföring släpper ut mest är de som behöver bidra mer till att utsläppen minskas. Oxfams rapport "Sveriges väg till en jämlik och rättvis klimatomställning" (2023) visar att den rikaste procenten av Sveriges befolkning genom sin konsumtion står för 6% av utsläppen samt att de rikaste 10 % av Sveriges befolkning står för 22 % av utsläppen. Samtidigt är det den fattigaste halvan av befolkningen, och där ingår stora grupper som redan lever nära Paris-avtalets målsättningar, som tydligast har minskat sina utsläpp per capita sedan 1990.

Visst kan man invända att en sådan skrivning sätter fokus på konsumtionen snarare än produktionen eller betrakta den som en detaljreglering som istället bör specificeras i exempelvis Ekonomiskt-ekologiska programmet. Man kan också invända att majoriteten i Sverige behöver minska sina utsläpp samt att alla invånare i Sverige ingår i och är beroende av ett ohållbart produktionssystem som behöver åtgärdas genom gemensamma lösningar. Men fortfarande är en rättvis fördelning av ansvaret avgörande för att vinna just det breda politiska stödet som programförslaget betonar. En folklig majoritet, och särskilt den breda arbetarklassen, kan inte vinnas till stöd för en omfattande omställning om de rikaste fortsätter att dra ifrån.

Yrkande:

- att följande mening läggs till i slutet på rad 868 (efter meningen "*Den behöver en trygg och stabil takt i omställningen, där vi tillsammans ser till att de tekniska skiften vi genomför fungerar för alla*"):

"De som idag släpper ut mest behöver vara de som bidrar mest till att utsläppen minskar."

Patrik Helgeson och Oskar Karlsson, Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Motionerna P43-P47 berör alla stycket på rad 863-868 därför svarar vi samlat på dessa.

Vi tycker att motionerna överlag lyfter viktiga poänger och tycker det finns brister i ursprungsförslaget. Men det finns också skillnader.

Distriktsstyrelsen föreslår att anta motion P45 som behåller första meningen och ändrar de två andra. Motionen lyfter att ge människor verktyg för omställning, att omställningen kommer beröra oss alla, och att de som står för den största påverkan kommer behöva bidra mer.

I programkommissionens förslag så handlar det om att omställningen behöver vara förankrad utifrån att den behöver ha "*brett politiskt stöd*" och ske i "*trygg och stabil takt*". Distriktsstyrelsen instämmer med att omställningen måste fungera för alla – men så länge man lägger kraft och resurser på att ge människor verktyg (som motion P45 skriver) så anser vi exempelvis att takten för omställning kan och bör vara väldigt radikal.

Motion P43 har en annan formulering om att "vi måste alla förändra vår livsstil", vilket vi inte håller med om. Det är fel fokus för oss som parti att alla – därmed också de fattigaste i Sverige - behöver ändra sin livsstil. Även om det sedan noteras att de rika behöver göra mer så slår begreppet livsstil fel.

Motion P44 vill stryka hela stycket. Vi ser stora drag av motionens poänger, men förespråkar ändå att föreslå ändringar i stället för att ta bort stycket.

Motion P46 och P47 föreslår tillägg som är bra, men vi väljer att föreslå att anta P46 i stället som vi ser uppfyller samma intentioner.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motion P43
- att inte anta motion P44
- att anta motion P45
- att inte anta motion P46
- att inte anta motion P47

P48 Lyft fram och prioritera vår EU-strategi under "Våra Svar"

Vägen till att bygga politisk opinion för EU-motstånd tror vi går genom att utmana EU när vi får chansen, och det samtidigt går att göra politiskt och pedagogiskt relevant. Ett gott exempel på detta är hur Vänsterpartiet drivit frågan om Sverigepriser på el. Vi skulle tycka att det vore en brist om denna strategi inte lyfts fram explicit och görs synlig i delen "Våra svar" i förslaget till nytt partiprogram. Idéen med just denna del av partiprogrammet är att vi pekar på organisatoriska och politiska prioriterade strategier och dit räknar vi en EU-politik som aktivt bryter med överstatlighet och marknadsexperiment som ligger inlagda i EU:s politiska grundstruktur.

Yrkande:

- på sidan 28, under rubriken "Sverige i världen" mellan raderna 881 och 882 lägga till följande stycke:

"I relationen till Europeiska unionen vill vi att Sverige aktivt bryter med EU:s överstatliga fördrag och lagar som sätter frihet för kapitalet före jämlikhet och nationellt självbestämmande. Det gör vi bland annat genom att lägga fram förslag som utmanar EU-lagstiftning som står i vägen för progressiv vänsterpolitik."

Vänsterpartiet Majorna

Kommunalvästern

Distriktsstyrelsens svar:

Det tillägget passar bra och tillför en viktig poäng.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P49 Motion på förslag till nytt partiprogram: Rad 887-913. Vägen till socialismen

I detta kapitel pläderar programkommissionen till stor del för en socialdemokrati i repris utan någon som helst kritisk analys av de senaste 100 årens utveckling. Man brukar säga att varje system är perfekt konstruerat att ge det resultat det ger. Så det måste rimligtvis vara möjligt att så här i efterhand dra några kritiska slutsatser om varför socialdemokratin misslyckades med att genomföra en socialistisk samhällsförändring i Sverige. Detta är dock inget som programkommissionen ägnar sig åt utan man hävdar istället att det genomfördes många socialistiska reformer. I förslaget vill man "frigöra flera delar av produktionen från kapitalets bojor" och "komma ur kapitalets ständiga politiska och ekonomiska kriser" men uppenbarligen utan att rubba det kapitalistiska systemet (nämns inte en gång i förslaget till programtext).

Vi förnekar inte att det skedde en hel del positiv samhällsutveckling under det socialdemokratiska maktinnehavet 1932-76, men det var inte någon fråga om socialism utan allt skedde inom det kapitalistiska systemets ramar. Ex.vis skedde en kraftig utbyggnad av den gemensamma välfärden, men någon arbetsplatsdemokrati sågs inte till, inte heller inom offentlig verksamhet eller statliga

företag som LKAB och SSAB. Istället bröt den stora gruvstrejken ut i malmfälten 1969 till följd av missförhållandena inom LKAB. Kapitalismens och klassamhällets fundament stod orubbade och klassarbete mellan fack och arbetsgivare dominerade arbetsmarknaden efter Saltsjöbadsavtalet 1938.

Man kan konstatera att svensk socialdemokrati under de första 134 åren av sin historia misslyckades med att genomföra en socialistisk samhällsförändring i Sverige. Istället har vi nu den mest högerreaktionära regeringen sedan den politiska demokratin genomfördes, vi har marknadsskola och ökande klasskillnader sedan drygt 40 år.

Yrkande:

- att byta programförslagets text [på rad 887-913] mot nedanstående text (delar av programförslagets text har behållits i sista stycket):

”Den socialistiska samhällsomvandlingen är ett resultat av kapitalismens motsättningar och folkets kamp för ett bättre och mer jämlikt samhälle. Det är i kontrasten mellan samhällets strukturer och människans möjligheter vi ser nödvändigheten av en grundläggande samhällsförändring. Kapitalismen karaktäriseras av ständigt återkommande ekonomiska och politiska kriser. Samtidigt strävar kapitalet mot ständig tillväxt och vinstmaximering vilket har blivit allt mer ohållbart i nuvarande klimatkris. Inte heller denna kris har en lösning inom kapitalismens ramar. Det är nödvändigt med en socialistisk samhällsomvandling för att skapa ett hållbart samhälle, byggt på politisk och ekonomisk demokrati och vars mål är människans frigörelse.

Att slå in på en socialistisk väg framåt handlar om att utvidga det gemensamma ägandet, fördjupa politisk och ekonomisk demokrati, för att bygga ett samhälle där vi kan leva friare liv. Där det finns bra skolor, bostäder och jämlika möjligheter i livet för alla. Vi vill utveckla ett jämställt och socialistiskt samhälle, byggt av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov. För att göra det behöver vi främja sammanhållning och solidaritet mellan människor. Kan vi arbeta tillsammans för en bättre värld blir vi mycket starkare och kan utmana de reaktionära krafterna i dagens samhälle. Att organisera den rörelsen är Vänsterpartiets huvuduppgift.”

Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker att motionen är en bra ändring som förklarar vår politik tydligare

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P50 Socialismen innebär också ett annat sätt att värdera arbetet

Programförslaget har en tydlig betoning på att lönearbetarnas fackliga organisationer behöver en starkare förhandlingsposition gentemot kapitalägarna. De fackliga organisationernas självständighet betonas samtidigt som Vänsterpartiets roll i att stärka dem i sin villkors- och löneförhandlade roll understryks. Det är en rimlig och riktig inriktning i ett kapitalistiskt samhälle där de fackliga organisationerna har en avgörande roll i klasskampen och kampen för en progressiv samhällsförändring. Vänsterpartiet varken kan eller vill ersätta de fackliga organisationernas roll och ställning på arbetsmarknaden. De fackliga organisationerna har dessutom en potential att samla och mobilisera människor, där de finns och verkar, genom demokratiska processer i en omfattning som inget politiskt parti kan komma i närheten av.

Som självständigt socialistiskt och feministiskt parti (kursiverat ord), som utmanar det kapitalistiska systemet, behöver vi däremot tydliggöra att vår vision om socialism innebär att vi tar steg i riktning

mot ett annat samhälle, med ett annat sätt att värdera arbete än i det nuvarande. En socialistisk vision sträcker sig bortom nästa löneförhandling. Det är ingen naturlag att det är just stora löneskillnader som motiverar människor att skaffa sig en högskoleutbildning. Det är heller ingen naturlag att arbeten inom branscher som i grunden är samhälls-nedbrytande ska vara de mest lönsamma och högavlönade. I ett socialistiskt samhälle motiveras vi istället att arbeta, så som det även slås fast på rad 908 i programförslaget, *“av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov”*.

Yrkande:

- att följande mening, i avsnittet Avslutning, läggs till på rad 906 (efter meningen *“Där vi tar itu med de långsiktiga utmaningarna”*):
“Där det slitsammaste och mest samhällsbärande arbetet är det som värdesätts mest.”

Patrik Helgeson och Oskar Karlsson, Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Motionen föreslår ett bra tillägg om arbetets värde, vi anser dock att den bör placeras efter meningen om att vi ska gå med sträckta ryggar, då den är mer allmängiltig och kopplar an till meningen innan om de långsiktiga utmaningarna. Distriktsstyrelsen vill därför placera förslaget på rad 907 i stället.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen med föreslagen ändring.

P51 Vänsterpartiets målsättning ska vara att avskaffa klassamhället!

I det nuvarande partiprogrammet står det att *“socialismens införande kräver kapitalismens avskaffande”*. Formuleringen om kapitalismens avskaffande finns inte med i Programkommissionens förslag, vilket vi motionärer tycker är olyckligt.

Förslaget till nytt partiprogram lyfter tydligt fram kapitalismens många orimligheter, och nödvändigheten av att gå mot gemensamma ägande- och styrformer. Det är bra. Men utan ett uttalat mål om klassamhällets avskaffande skulle detta kunna läsas som att vi nöjer oss med små förändringar.

Att formuleringen inte tagits med i förslaget till nytt partiprogram uttrycker en önskan om att växa som parti, men vi motionärer menar att partiprogrammet inte ska läsas som ett valmaterial. Partiprogrammet är vår långsiktiga färdplan, som också behöver ha uttalade mål. Målet om klassamhällets avskaffande handlar om vår existens som parti och om arbetarrörelsens uppkomst. Det är värt att värna.

Yrkande:

- att på sidan 28, under rubriken *“Avslutning”*, ändra meningen som börjar på rad 907 och slutar på rad 909, så den lyder:
“Vi vill avskaffa klassamhället och istället utveckla ett jämställt och socialistiskt samhälle, byggt av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov.”

Vänsterpartiet Majorna

Vänsterpartiet Backa

Kommunalvänstern

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsens tycker att motionen är en bra ändring som tydligt beskriver att vi vill avskaffa klassamhället samt utveckla ett jämställt socialistiskt samhälle.

Distriktsstyrelsens svar till beslut:

- att anta motionen.

P52 Om värnplikten och folkförsvaret

Förslaget till partiprogram nämner inget om vår syn på Försvarsmakten. En grundläggande princip vore att fastslå att försvaret ska vara under demokratisk kontroll och uppbyggnad.

Yrkande:

- att efter rad 957 lägga till:
”Allmän värnplikt med civila inslag för så många som möjligt är en viktig förutsättning för demokratisk folklig kontroll av försvaret.”

Håkan Eriksson, Biskopsgården-Torslanda

Distriktsstyrelsens svar:

Motionen är ett bra tillägg på att Försvarsmakten bör vara under demokratiskt och kontrollerad uppbyggnad.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen

P53 Tillägg, nytt stycke efter rad 980

En omvandling mot ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart samhälle kräver att staten genom sin finanspolitik, riktlinjer till Riksbank, statliga lån etc. går in med massiva investeringar

Yrkande:

- att lägga till ett nytt stycke efter rad 980:
”Staten ska genom sin ekonomiska politik styra finanspolitiken till massiva investeringar som kan bana vägen för ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart välfärdssamhälle.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker att det är ett bra, viktigt och välformulerat tillägg. Vi anser dock att det snarare bör finnas under rubriken Stora investeringar och föreslår att det läggs till i slutet av första stycket, på rad 1051.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen med föreslagen ändring gällande placering.

P54 Prisregleringar är inget självändamål - men helt klart en möjlig metod

Programförslaget genomsyras av en kritik mot hur marknadsmekanismerna snedvrids och blir samhällsligt destruktiva under det nuvarande kapitalistiska systemet. Det står desto mindre om marknadsmekanismerna i sig och det kan ju tolkas som att marknadsmekanismer mycket väl kan vara gångbara med socialistiskt ägande. Det låter som en öppen och rimlig inställning. Reglering av produktion och priser är inget självändamål. Å andra sidan ska vi heller inte se

marknadsmekanismerna som heliga kor. I Sverige och i många närliggande länder har vi sett en folklig opinionsmässig öppning gentemot förslag om prisreglering på exempelvis mat och el. Vi ska inte vara rädda att visa att vi står öppna inför sådana lösningar om det nuvarande kapitalistiska ägandet står i vägen för att folkflertalet ska få sina behov tillgodosedda.

Yrkande:

- att ett nytt stycke läggs till, i avsnittet "Ägande med helhetssyn", efter rad 999 med följande mening:

"Staten kan även reglera priser på särskilt viktiga varor och tjänster i lägen där kapitalets prisökningar står i vägen för människors grundläggande behov."

Patrik Helgeson och Oskar Karlsson, Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Det tillägget passar bra och tillför en viktig poäng.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P55 Nytt stycke efter rad 1067

Även om vi inte ska vara alltför detaljstyrda i ett partiprogram är det en poäng att få med skrivningar om hur dagens ekonomiska politik kan förändras. Här är dagens bidragssystem till de välbärgade en övertydlig signal om ett orättfärdigt skattesystem. Det ska förändras, med en tydlig riktning:

Yrkande:

- att ett nytt stycke införs efter rad 1067:
"Dagens bidrag för de välbeställda (RUT, ROT, ränteavdrag etc.) ska fasa ut och styras över till särskilda satsningar på fastigheter med bra miljöval och energieffektivitet."

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar uppfattningen att det orättfärdiga skattesystemet ska tas upp i partiprogrammet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P56 Pensionsfrågan rad 1088

V:s kritik mot nuvarande pensionssystem har främst riktat sig mot hur det slår när det gäller klass och kön. Nuvarande system slår mot de som inte arbetat heltid i hela sitt yrkesliv därmed missgynnas de med slitsamma och osäkra jobb men också kvinnor som grupp, då de tagit och tar ta ett större ansvar för det obetalda omsorgsarbetet och där med ofta hänvisats till deltidsarbeten eller fått välja deltid för att orka med. Män har däremot både erbjudits och förväntats arbeta heltid och därmed tjänat in till en högre pension. Nuvarande pensionssystem missgynnar därför kvinnor det bör också lyftas fram i texten.

Yrkande:

- att texten från rad 1089 ändras till följande;
”Vi vill se ett rättvist pensionssystem som inte missgynnar kvinnor och fungerar också för dem som slitit hårt med sin kropp genom ett långt arbetsliv.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker motionen föreslår ett bra tillägg då kvinnor historiskt och fortsatt idag missgynnas av pensionssystemet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P57 Marknadsskolans avskaffande

Rad 1117-1123.

I denna politiska fråga har vi med oss majoriteten av folket och samtidigt majoriteten av professionen. I texten framställs ”marknadsskolan” som det stora misslyckandet och att lösningen skulle vara att staten tar över huvudansvaret från kommunerna. Vad vi då missar är att kommunerna inte är huvudmän för de fristående skolorna och därmed ”marknadsskolan” utan det huvudmannskapet ligger hos enskilda huvudmän. Vidare i texten står ”...och att närhetsprincipen tillämpas för att motverka segregation”. Närhetsprincipen tillämpas redan vid skolplaceringar i kommunala skolor, men i många områden i Sverige är bostadssegregationen så stor att närhetsprincipen inte motverkar segregation.

Ett argument för att förstatliga skolan är att vi har många kommuner och att det försvårar en likvärdig skola men det talas sällan om antalet enskilda huvudmän. Vid sidan av de 290 kommunala huvudmännen finns cirka 800 enskilda huvudmän i skolan (förskolan inte medräknad). Detta uttrycks i den omfattande (ca 1500 sidor) statliga utredningen SOU2022:53 ”Statens ansvar för skolan” som presenterades i slutet av 2022. Utredaren påpekar: *”En historisk tillbakablick över styrningen av skolan visar att den svenska skolan som helhet aldrig har varit helt statlig eller helt kommunal. Ansvar har sett olika ut över tid och graden av central styrning har varierat. Den här bilden är viktig att ta med sig inför ett eventuellt kommande förstatligande av skolan.”*

Vidare framgår att förstatligandet av skolan skulle innebära en gigantisk reform. Genomförandet skulle ta 20 eller 10 år i de båda alternativ som presenteras i utredningen. Vad som är viktigt att påpeka är att förskolan inte ingår i denna omfattande utredning. Dessutom ingick det inte i uppdraget att påverka de fristående skolorna i grunden.

Det är möjligt att tolka texten i förslaget till partiprogram som att det är enbart ”kommunaliseringen” som är orsaken till skolproblemen i dag. Men två år efter att den var genomförd kom skolans valfrihetsreform ”friskolereformen” 1993 och samtidigt infördes skolpengen som följer varje elev. Det blev då möjligt för fristående huvudmän att skapa och driva skolor på ett helt nytt sätt och detta ledde i sin tur fram till ”marknadsskolan”.

Vänsterpartiet har länge argumenterat för ett förstatligande av skolan, men med utredningen SOU2022:53 i ryggen finns det all anledning att djupare analysera vilka åtgärder som krävs för att lösa dagens skolproblem och specificera dessa. Målet med förstatligande sägs oftast vara att det skulle ge en mer likvärdig skola och att professionen skulle få ökat ansvar. Intressant att påtala är att målet inför ”kommunaliseringen” var likartat. Det formulerades som att ansvaret för skolan skulle ges till professionen och ge möjlighet till positiva lokala anpassningar som då var svåra att genomföra inom ramen för den hårdare statliga styrningen av skolan.

Om vi ensidigt inriktar oss på förstatligande av den kommunala skolan och ser enbart ”kommunaliseringen” som förklaringsmodell för dagens problem missar vi de fristående skolorna och ”friskolereformens” betydelse för problembilden. Men framförallt riskerar konsekvensen att bli att vi inte kommer åt ”marknadsskolan”.

Yrkande:

- att på sidan 34 rad 1121- 1123 ersätta meningen *”För att bygga upp en jämlik skola vill vi att staten tar över huvudansvaret från kommunerna och att närhetsprincipen tillämpas för att motverka segregation.”* med *”För att bygga upp en jämlik och likvärdig skola vill vi att huvudansvaret återigen hamnar i offentlig regi med ett konstruktivt samspel mellan stat och kommun som visar tillit till professionen och ger den möjlighet att utveckla sin fulla potential.”*

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar självklart motionens analys av friskolereformens skadeverkningar. Vi tycker dock att skrivningen i förslaget är bättre än motionens ändringsförslag.

Vi tycker vikten av att driva skolan i offentlig regi framgår av programförslaget. Exempelvis på rad 1097-1098 och 1119-1121 lyfts det gemensamma ägandet.

Även om det är en stor reform så tycker vi att det är tydligare att ta ställning för ett statligt huvudmannansvar i stället för som motionen föreslår *”ett konstruktivt samspel mellan stat och kommun”*.

Vi ser inte heller att professionen särskilt behöver med i just detta stycke eftersom det lyfts mycket utförligt på andra håll i programmet våra krav på att ha välfungerande arbetsplatser, att arbetarna ska ha inflytande och påverkan på sina jobb, och att de offentliganställda ska ha goda arbetsvillkor.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P58 Stärk skrivningen om folkbildningen. Rad 1129

Folkbildningen har spelat en viktig roll under framväxten av arbetarrörelsen och andra folkliga rörelser. På möten och i studiecirkel har människor samlats för att tillsammans med gemensamma och olika erfarenheter diskutera, reflektera och lära av varandra och utveckla både kunskaper, värderingar och handlande. På folkhögskolor får många en andra, ja ibland tredje chans att lära tillsammans, klara gymnasium och vidga framtidsmöjligheterna till fortsatta studier eller jobb. Studieförbunden finns i hela landet, i förort som i glesbygd, och står för möjligheter att gemensamt träffas, lära och diskutera. De är ofta de enda som på mindre orter arrangerar och möjliggör olika kulturarrangemang. Folkbildningen är ett nödvändigt kitt i det demokratiska samhället med en grund i alla människors lika värde. Folkbildningens grundpelare är idag bibliotek, studieförbund och folkhögskolor. Det är därför ingen slump att den högnationalistiska regeringen med SD som pådrivare angriper och skär ner på resurser till studieförbund och folkhögskolor. Det är en del i SD:s strategi för att försvaga arbetarrörelsen och olika folkrörelser. Vi bör därför tydligare lyfta fram folkbildningens viktiga roll i partiprogrammet.

Yrkande:

- att meningen rad 1129 ”Bibliotek och Folkbildning spelar viktiga...” ändras till
”Folkbildning med bibliotek, folkhögskolor och studieförbund spelar viktiga roller i det.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med om motionens problembeskrivning. Vi vill dock mena att även om biblioteken är en förutsättning för en fungerande folkbildning så är de i sig inte en del av folkbildningen. Folkbildning är samlingsnamn för verksamheten inom studieförbund och folkhögskolor. Sålunda täcker programförslaget det som motionären vill ha in.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P59 Motion om annat stycke om Hälso- och sjukvård 1136

Stycket om hälso- och sjukvård är mycket kortfattat utifrån att rätten till hälso- och sjukvård för alla är en viktig mänsklig rättighet och att en jämlik hälso- och sjukvård utarmas allt mer av privatiseringar i form av vårdval och ett allt större antal människor med privata sjukförsäkringar. Att klara av en god och jämlik hälso- och sjukvård i hela landet är en allt större utmaning där staten måste ta ett större ansvar för kompetensförsörjning och finansiering. Skrivningen om att täcka behoven här och nu och för att stärka krisberedskapen är olycklig eftersom alla vet att andelen äldre med större behov av sjukvård kommer att öka framöver och att detta är en av hälso- och sjukvårdens stora utmaningar detta samtidigt som den medicinska utvecklingen leder till effektiva men ofta dyra nya läkemedel. Det räcker inte med att klara sjukvården här och nu. Kostnaderna för sjukvård är ofta mycket hög och täcks i dagens Sverige av skattefinansiering eller privata sjukförsäkringar det är avgifterna som måste vara överkomliga. Det går att täcka in detta utan att stycket behöver bli särskilt mycket längre.

Yrkande:

- [att stycket om hälso- och sjukvård på rad 1136 ersätts med följande stycke:]
”En jämlik hälso- och sjukvård för alla är en mänsklig rättighet. Den skall prioritera insatser efter behov och finnas över hela landet. Detta, liksom den ökande andelen äldre befolkning, kräver att staten tar ett ökat ansvar för finansiering och kompetensförsörjning. Erfarenheterna från Covid visar också på ett ökat behov när det gäller krisberedskap. Privatiseringar i form av vårdval, upphandlingar och det ökande antalet privata sjukförsäkringar utarmar sjukvården på resurser och personal och leder till en sjukvård där plånboken styr inte behoven. Avgifterna för sjukvård, läkemedel inklusive tandvård skall vara överkomliga för alla.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker att motionärerna vill lyfta in flera viktiga skrivningar, inte minst om vård som en mänsklig rättighet och att den behöver vara tillgänglig i hela landet. Delar av förslaget beskriver dock nuvarande situation och tar inte sikte på våra lösningar, därför skriver vi inte om hur det ser ut nu och de konsekvenser som det får. Vi föreslår därför att ta bort meningen som börjar med Privatiseringar i motionens förslag.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen med föreslagen ändring.

P60 En trovärdig satsning på sjukvården

Kostnaderna för sjukvården kommer fortsätta att öka. Förutom att det nu finns ett underskott och att framtida budgetar kommer behöva justeras för inflation så blir befolkning allt äldre och fler multisjuka överlever längre. Detta betyder ökade kostnader för sjukvården, både i absoluta och relativa termer. För att vara trovärdig i att vi vill satsa på sjukvården måste detta benämnas.

Yrkande:

- att på rad 1137, efter "...krisberedskapen" lägga till:
"Vi behöver dessutom ta hänsyn till de kostnadsökningarna som uppkommer då fler patienter överlever längre."

Samt i följande mening byta ut "Den..." mot "Hälso- och sjukvården..."

Vänsterpartiet Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Det motionären föreslår är sant. Distriktsstyrelsen gör dock bedömningen att det inte är ett tillägg som gynnar texten.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P61 Förslag på förändring av stycket Skola, vård och omsorg rad 1145-1148

Rubriken på stycket heter skola, vård och omsorg. Skolan får rätt många stycken, hälso- och sjukvården ett kort stycke och äldreomsorgen och stödet till människor med funktionsnedsättning 4 rader. Människor med funktionsnedsättning vill inte bli sammanslagna med omsorgen om äldre. De vill ha stöd för att kunna ett självständigt liv och kunna vara delaktiga i samhället. I stycke om skola, vård och omsorg ska talar vi om äldres rätt till stöd och omsorg när de inte längre klarar sig själva och ofta då kombinerat med flera olika sjukdomar och åldrande. Vården och omsorgen skall också ge äldre människor möjligheter till trygghet, delaktighet, gemenskap och inflytande över sin livssituation. Det handlar inte enbart om en bättre rollfördelning mellan professionell omsorg och anhöriga som det blivit i programförslagets korta skrivning. Äldre människor är fortfarande huvudpersonerna i sina egna liv.

Yrkande:

- att stycket rad 1145 till 1148 byts ut mot följande.
"Alla skall kunna känna sig trygga med att det finns stöd att få när vi behöver det. Människor med funktionsnedsättning skall kunna leva ett självständigt och delaktigt liv. Det kräver både ett tillgängligt samhälle och rätt till individuella insatser när det behövs."

Alla äldre människor har rätt till en god äldreomsorg med respekt för sina behov och egna vilja när de behöver det. Vi vill investera i en högre kvalitet i äldreomsorgen utifrån bristerna i dagens äldreomsorg och den ökande andelen äldre människor. Vi vill ha en äldreomsorg som inte styrs av vinstintressen. En omsorg som inte fungerar skjuter över ansvaret på anhöriga."

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Motionen gör viktiga poänger som annars saknas i programmet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P62 Motion om att i partiprogrammet byta ut fossilfritt mot förnybart

I förslaget till nytt partiprogram som programkommissionen presenterat nämns på flera ställen att samhället när det gäller energiproduktion måste bort från ett fossilt beroende. De skriver till exempel på rad på rad 1158 ”... god tillgång till fossilfri energi ...”, på raderna 1161-1162 ”... strategiska tekniskiften som behövs i industrin för att komma ur fossilberoende ...” och på rad 1187-1188 ”... ta landet ur beroendet av importerad fossil energi. ...”.

I begreppet ”fossilfri” ingår uppenbarligen kärnkraft. Uran, som är råvaran i kärnkraftverk, är inte fossil och räknas alltså in i begreppet ”fossilfri” som möjlig energiråvara. Ingenstans i förslaget finns ens en antydning att kärnkraft inte skall användas. Ingenstans i Programkommitténs förslag till partiprogram nämns heller begreppet ”förnybar”.

Yrkande:

- att på rad 1185 ändra ”En radikal utbyggnad av elproduktionen [...]” till ”En radikal utbyggnad av den förnybara elproduktionen [...]”
- att på rad 1158 ändra ordet ”fossilfri” till ”förnybar”.
- att på rad 1190 efter ordet ”klimatutsläpp” lägga till ”och arbetar för en successiv avveckling av kärnkraften.”

Erland Janzon, Johan Lönnroth, Ole Hultman, Lars Barregård och Joakim Byvik, Centrum

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionärerna att kärnkraft inte är en hållbar energikälla.

Kärnkraften är osäker, dyr och står i vägen för omställning till en 100 procent förnybar energiproduktion. Därför är det enda rimliga att också fortsatt vill avveckla kärnkraften så fort som möjligt. Exakt vilken takt som är möjlig är inte självklart. Det finns en kortsiktig motsättning av en snabb avveckling av kärnkraften och en prioritering av sänkta klimatutsläpp. Dock torde det vara en rimlig ambitionsnivå att de närmsta årtiondena (som är tidshorisonten i stycket) både successivt avveckla kärnkraften och få bort den fossila energin genom radikalt utbyggt elproduktionen.

Därför föreslår vi att distriktet anta motionens tredje att-sats som en egen motion. Dock passar då inte motionens brödtext helt, därför föreslår vi att ovanstående stycke i svaret används som brödtext i motionen i stället.

Distriktsstyrelsen tycker att ändringsförslaget på rad 1185 i första att-satsen är obehövligt. Fokus bör vara på att elproduktion är det som behövs, vilken typ, så länge den är fossilfri, spelar i styckets mening inte någon roll för poängen. Och för rad 1158 tycker vi motionären har fel. Poängen i meningen är att vi idag har god tillgång till fossilfri energi.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionens första och andra att-stats.
- att anta motionens tredje att-sats med följande brödtext:

”Kärnkraften är osäker, dyr och står i vägen för omställning till en 100 procent förnybar energiproduktion. Därför är det enda rimliga att också fortsatt vill avveckla kärnkraften så fort som möjligt. Exakt vilken takt som är möjlig är inte självklart. Det finns en kortsiktig motsättning av en snabb

avveckling av kärnkraften och en prioritering av sänkta klimatutsläpp. Dock torde det vara en rimlig ambitionsnivå att de närmsta årtiondena (som är tidshorizonten i stycket) både successivt avveckla kärnkraften och få bort den fossila energin genom radikalt utbyggd elproduktionen.”

P63 Rad 1188-1190 Omformulering om energi med tillägg nej till ny kärnkraft

Texten på de aktuella raderna är otydlig och visar inte hur Vänsterpartiet ser på utvecklingen framåt vad gäller elproduktion. Det behövs en förklaring om vilka energikällor som ska ersätta den fossila energin och minska klimatpåverkan. Att inte tydligare uttrycka en önskad inriktning öppnar för olika lösningar, även kärnkraft. Energifrågorna är centrala i klimatomställningen och en tydlighet är viktig både i politiken på olika nivåer och för väljare. Texten bör också visa på att ställningstaganden ska vara grundade på hållbarhet ur flera aspekter.

Yrkande:

- Texten på rad 1188 efter ”fossil energi” till och med rad 1190 fram till ”Nya projekt” ersätts med:

”Vänsterpartiet arbetar för ett samhälle med hållbar energiförsörjning ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. För att minska beroendet av fossil energi krävs stora satsningar på förnybar energi, energieffektivisering och energihushållning. Vänsterpartiet säger nej till ny kärnkraft. Det är inte bara en osäker och riskfylld energikälla, den är också dyr och försvårar omställningen till en förnybar energiproduktion. Det finns inte heller någon säker metod för slutförvaring av det radioaktiva avfallet. Vi säger också nej till prospektering och brytning av uran i Sverige”.

Vänsterpartiet Linné

Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker generellt det är bra att förslaget till partiprogram inte går in på detalj för exakt vilken typ av elproduktion som ska byggas, men instämmer med motionärerna om att det är lämpligt att tydliggöra i partiprogrammet att kärnkraften bör avskaffas och inte utvecklas. Dock tycker vi att det föreslagna tillägget är väl långt. Det är exempelvis obehövligt att beskriva att det inte finns någon säker metod för slutförvaring (så är det idag, men det betyder inte att det inte kan komma en). Distriktsstyrelsen förespråkar i stället att anta del av motion P62.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P64 Annat stycke om energi med tillägg nej till kärnkraft

Rad 1191-1193.

Vi upplever att texten på de aktuella raderna är otydlig och inte visar hur Vänsterpartiet ser på utvecklingen framåt vad gäller elproduktion. Det behövs en förklaring om vilka energikällor som ska ersätta den fossila energin och minska klimatpåverkan. Att inte tydligare uttrycka en önskad inriktning öppnar för olika lösningar, även kärnkraft. Energifrågorna är centrala i klimatomställningen och en tydlighet är viktig både i politiken på olika nivåer och för väljare. Texten bör också visa på att ställningstaganden ska vara grundade på hållbarhet ur flera aspekter.

Yrkande:

- att ersätta meningen som börjar på rad 1191 och avslutar på rad 1193 med följande:

”Vänsterpartiet arbetar för ett samhälle med hållbar energiförsörjning ur ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv. För att minska beroendet av fossil energi krävs stora satsningar på förnybar energi, energieffektivisering och energihushållning. Vänsterpartiet säger nej till kärnkraft. Det är inte bara en osäker och riskfylld energikälla, den är också dyr och försvårar omställningen till en förnybar energiproduktion. Det finns inte heller någon säker metod för slutförvaring av det radioaktiva avfallet. Vi säger också nej till prospektering och brytning av uran i Sverige. Utifrån riskerna för miljö och hälsa är det heller inte försvarbart att importera uran från andra länder.”

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Se svar på P63.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P65 Stärk hyresgästers inflytande

Flera decennier av passiv bostadspolitik har skapat en trasig bostadsmarknad där hyresgästerna får betala det högsta priset. Utvecklingen innebär att hyresvärdarnas makt stärkt på bekostnad av hyresgästerna. Idag riskerar en hyresgäst att få chockhöjda hyror i samband med en renovering. Högern målar ut hyresgäster som grupp som ”kriminella” och lägger lagförslag som tvingar in hyresgästen i ett angivarsamhälle för att inte riskera att bli vräkt. Utöver att hyresbostaden är skattemässigt förfördelad så är hyresgästens rättigheter också det. Vänsterpartiet står upp för ett samhälle där också hyresgästens rättigheter tillvaratas och där hyresgäster ska ha rätt att påverka sitt boende.

Yrkande:

- att på rad 1200 lägga till meningen
”Hyresgäster ska känna sig trygga i sitt boende, därför vill vi stärka hyresgästinflytandet.”

Beatrice Klein, Erica Friberg och Pontus Aldenbring, Lundby

Distriktsstyrelsens svar:

Det här tycker vi var ett bra förslag. Möjligen hade vi föredragit hyresrättsinnehavare i stället för hyresgäst, men vi inser att alla inte skulle förstå det begreppet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P66 Har allmännyttan spelat ut sin roll?

Flera decennier av passiv bostadspolitik har skapat en trasig bostadsmarknad. Bostadsbrist, trångboddhet och höga hyror är en följd av att staten inte tagit sitt bostadspolitiska ansvar och att kommuner misslyckats med sitt bostadsförsörjningsansvar. Allmännyttan har historiskt varit ett av våra viktigaste politiska verktyg för att säkerställa allas rätt att ha någonstans att bo, men sedan allbolagen 2011 har allmännyttan mer och mer liknat vilket vinstdrivande bostadsföretag som helst. Allmännyttan behöver befrias från sitt krav på affärsmässighet så att den kan återta sin roll samhällsbyggande aktör.

Yrkande:

- att på rad 1200 lägga till meningarna

”Vår gemensamt ägda Allmännyttan behöver stärkas. Allmännyttan ska i första hand ha ett samhällsansvar och inte styras av affärsmässiga principer.”

Beatrice Klein, Erica Friberg, Hariz Dedic och Pontus Aldenbring, Lundby

Distriktsstyrelsens svar:

Vi håller med motionärerna. Det här är en nyckelfråga i bostadspolitiken och allmännyttan är vårt viktigaste verktyg i kampen för bra boende för alla.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P67 Samhälls- och bostadsplanering för en mångfald av behov

I förslaget till partiprogram berörs vikten av sexualupplysning, förebygga diskriminering och modern familjerätt för att fritt kunna utveckla sin sexualitet. Det är viktigt, men utöver likabehandling och kunskap så är det viktigt att lyfta fram att kampen för HBTQI-personers rättigheter också handlar om materiella förändringar och förutsättningar så att vi kan organisera våra liv som vi önskar. Materiella förutsättningar kan exempelvis vara tillgång till vård, hur vi organiserar idrotten eller hur vi bygger våra bostäder. Bygger vi samhällen bara med bostäder som är anpassade efter traditionella små kärnfamiljer eller bygger vi en mångfald av olika typer av boendestorlekar och boendeformer?

Det handlar också om att bygga våra samhällen och bostäder för olika faser i livet – exempelvis när man är student eller när man är äldre pensionär.

Yrkande:

- att efter meningen på rad 1207 lägga till

”Våra samhällen ska planeras och formas för alla och bostäder ska byggas för en mångfald av behov och familjekonstellationer.”

Håkan Eriksson, Biskopsgården-Torslanda

Distriktsstyrelsens svar:

Förslaget är ett bra tillägg och passar på den platsen i texten.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P68 Ändring rad 1234-1236

Meningen ”vi vill bygga upp digitala allmänningar med fri tillgång till mänsklighetens samlade kunskap och kultur” är obegriplig. Hänvisar det till att patent eller copyright på ”läkemedel, programvara eller miljöteknik”, som det står i meningen ovan, så är det en rimlig inriktning. En del av det kan ske genom en stärkt forskningsinsats eller riktade företagsstöd där grundforskning eller produktutveckling sker, men där inte långa patenträttigheter eller liknande fås. Det som kan gynna samhället får gå före.

Men vad avses då med ”kultur”? Ska vi alla ha ”fri tillgång till” den? Ska en musiker, författare, konstnär, kompositör ge alla fri tillgång till sina verk? Det kan knappast vara avsikten. Däremot ska samhället i en generellt större satsning på kultur erbjuda stipendier eller löner för kulturutövare, bättre tillgång till faciliteter, stöd för verk, musikskolor etc. än i dag. Det bästa forumet här är en bred satsning på bibliotek, som kan förmedla tillgången till ”mänsklighetens samlade kunskap och kultur”.

Yrkande:

- att rad 1234-1236 ändras till:
”Vi vill genom offentlig finansiering bidra till forskning och utveckling, men också bygga upp digitala allmänningar för att i högre utsträckning än i dag sprida kunskap, patent och teknik.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Det är den kunskap vi utvecklar tillsammans som ska kunna användas fritt enligt programförslaget. Där behöver vi enligt stycket ”komma ur kapitalets strävan att äga information.” Det handlar om mål att sträva mot med gemensam kunskapsutveckling. Det står inte i motsättning till offentligt finansierad forskning. Motionären skriver om vikten av bibliotek. Distriktsstyrelsen håller med om att biblioteken är viktiga för förmedlandet av kunskap, och menar att de digitala allmänningar som det står om i förslaget mycket väl kan ses på som digitala bibliotek. Och det är inte bara ren kunskap, patent och teknik som ska vara en del av den allmänningen. Även kulturella verk som inte längre är kommersiellt lönsamma kan mycket väl tänkas vara en del av en dylik allmänning. Stora delar av vår kulturskatt går inte att få tag på då den inte längre är kommersiellt gångbar. Det enda sättet att se många filmer och serier är de tappra själar som spelar av dem från VHS:er och lägger upp på kommersiella sajter som Youtube. Många filmer och serier kommer aldrig gå att få ut kommersiellt då frågan om vem som äger rätten till vad är för oklar. Med resultatet att de är otillgängliga för allmänheten. Minns bara DVD-spelarnas regionkodning som omöjliggjorde tillgång till utländska filmer, som inte var lönsamma för den europeiska marknaden.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P69 Lyft också fram folkbildningen rad 1263

Just nu angrips folkbildningen, allra mest genom kraftigt minskade resurser till studieförbunden med 30% de kommande tre åren, men också genom minskade resurser till folkhögskolorna. Detta som en mycket genomtänkt strategi från det blåbruna SD och högerregeringen hänger på. Därför behöver också studieförbunden lyftas fram i uppräknigen 1262-1264.

Det är lätt att riva ner men svårare att bygga upp igen. Det vet SD-strategerna.

Yrkande:

- Vi yrkar där för att meningen rad 1262 *”Vi driver på för villkor...”* ändras till *”Vi driver på för villkor som säkrar en stark självständighet för medier, fackföreningar, folkbildning, konst, kultur- och föreningsliv.”*

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Det tillägget passar bra och tillför en viktig poäng.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P70 Utveckla texten om konst och kultur i partiprogrammet

”Konst och andra kulturyttringar kan vara en förändrande kraft som bidrar till att människor blir medvetna om sig själva och om samhället” står det på V:s hemsida.

Vi håller med! Kulturens frihet och resurser är under attack från de blå-bruna partierna i Sverige och internationellt. Vänsterpartiet måste sträva efter goda förhållanden för konsten och kulturen. Det är kulturen – i vid mening – som svetsar ihop samhället och håller demokratin levande. Fantasikraften i konsten är en humanistisk och demokratisk kraft: den godtar inte den befintliga ordningen utan visar på alternativ. Från opera till graffiti erbjuder estetisk gestaltning fantasi och komplexitet, den ger oss möjlighet att föreställa oss andra liv och alternativa samhällen, och den erbjuder vägar för handling och motstånd.

För att värna konsten och kulturen, det fria ordet och folkbildningen måste dessa frågor formuleras tydligare i vårt nya program.

Yrkande:

- att ersätta texten 1266-1273, med följande:
- *”Kulturen och kulturpolitiken ska spela en betydande roll i Vänsterpartiets verksamhet. Konst, folkbildning och andra kulturyttringar kan vara en förändrande kraft som bidrar till att människor blir medvetna om sig själva och om samhället. Vi människor formar vilka vi är genom kultur. Den innehåller berättelser, tankar och idéer som ligger till grund för hur vi förstår oss själva och samhället vi lever i. Genom fantasikraften i kulturella och konstnärliga uttryck visar vi på möjligheterna till självständigt tänkande och motstånd mot marknadskrafterna. Vi värnar om konstens frihet och principen om armlängds avstånd mellan beslutsfattare och utövare. Kulturpolitiken ska skapa goda ekonomiska villkor för såväl institutioner som den fria kulturen, för såväl traditionella som nya kulturformer. Den ska också skapa förutsättningar för delaktighet i kulturlivet för människor i hela landet”*

Lena Selander, Peter Hedlund, Christer Nilson, Anita Pärsson och John Pettersson, Majorna

Gus Kaage, Linné, Annica Sjögren, Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen anser att inledningen av texten som berör vilken verksamhet Vänsterpartiet ska ha inte hör hemma i den här delen av partiprogrammet. Vi tycker också att stora delar av efterkommande text inte tillför något som inte redan finns i grundförslaget. Vi håller däremot med om att det kan vara bra att särskilt lyfta att behovet av ett fungerande kulturliv inte är en angelägenhet bara för storstäderna, utan att det behöver finnas förutsättningar för delaktighet i hela landet. Men då det inte är motionens intention så blir det svårt att bifalla enbart den delen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P71 Tillägg, nytt stycke efter rad 1320

Hedersrelaterat våld och förtryck spelar tyvärr stor roll för många i dag. Framför allt gäller det kvinnor, men också män. Det är därför bra att tydligt skriva in hur vi ser på detta i vårt partiprogram.

Yrkande:

- att ett nytt stycke ska skrivas in efter rad 1320:
”Hedersrelaterat våld och förtryck har, liksom mäns våld mot kvinnor, sin grund i makt, kön, sexualitet och kulturella föreställningar. Det

hedersrelaterade förtrycket är komplext, men det specifika med hedersvåldet är att det utövas med hjälp av kollektiva kontrollmekanismer och många gånger sanktioneras av släkt och omgivning. Främst är det flickor och unga kvinnor som drabbas, men även pojkar och unga män blir utsatta. En särskilt utsatt grupp är hbtq-personer.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Motionärerna har formulerat ett viktigt förslag som saknas i det liggande förslaget. Däremot så anser distriktsstyrelsen att skrivningen inte passar in i den här delen av programmet som beskriver vår hållning i olika frågor. Den längre beskrivningen av problemet utan skrivning om lösning eller politiskt förslag passar bättre in i en annan del av programmet, förslagsvis i delen under Kvinnors underordning som berör Press och våld. Vi föreslår därför att skrivningen bör läggas till efter rad 368. Skrivningar om insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck återfinns redan på rad 1376.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen med föreslagen ändring.

P72 Motion om hbtqi-personer som säljer sex

Människor som säljer sex är, och har historisk varit, en av de mest utsatta grupperna i samhället. Det är en grupp som ofta lever i stor ekonomisk otrygghet, utsätts för våld och får sällan stöd från samhället kring dem. De stigmatiseras, får bristande vård och bor ofta i osäkra förhållande. Flera bland de som säljer sex är HBTQI -personer.

Yrkande:

- att på rad 1321-1324 lägga till ”och HBTQI -personer” så att meningarna blir:

”Kvinnor och HBTQI-personers kroppar har både historiskt och i nutid använts som exempelvis handelsvaror, genom sexköp, porrindustrin och surrogatmödraskap. Det är en bärande del i kvinnor och HBTQI-personers frigörelse och rätt till sina kroppar att den handeln upphör.”

Vänsterpartiet Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Vi förstår vad motionären vill men tycker inte att det stärker stycket. Det förändrar inriktningen i stycket. Se även svar på P12.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P73 Stå upp för kroppslig autonomi och transvården

Vi lever i en tid där transvården och transpersoners rättigheter ifrågasätts. Därför är det viktigt att vi är tydliga med att när vi skriver ”respekt för hbtqi-personer” och ”investera brett i vården” så inkluderar det den könsbekräftande vården.

Yrkande:

- att efter rad 1324 lägga till
”Likaså är rätten till kroppslig autonomi och möjligheten att genomgå könsbekräftande behandling viktigt att försvara. Att förnekas kroppslig autonomi kan leda till svåra konsekvenser för individen såväl psykiskt, socialt som fysiologiskt.”

Håkan Eriksson, Biskopsgården-Torslanda

Distriktsstyrelsens svar:

Vi håller med motionären om innehållet i texten. Däremot så anser vi inte att placeringen av tillägget hamnar rätt. I det stycke där motionären vill lägga till skrivningen så handlar texten om kvinnors kroppar som handelsvaror. Vi föreslår i stället att texten läggs i slutet på stycket som avslutas på rad 1320, då det stycket innehåller skrivningar om vård som är mer relevanta i förhållande till förslaget.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen med föreslagen ändring.

P74 Synliggör Sveriges urfolk, samerna, i stycket 1325 och 1332

I Sverige har vi Europas enda erkända urfolk, samerna. De har funnits i stora delar av vårt land i flera hundratals år. Områden där de levt och försörjts sig har koloniserats av den svenska staten. Samerna har tryckts tillbaka, tvångsflyttats, berövats sitt språk, sin religion och identitet. Trycket på att antingen vara renskötande ”lapp” eller assimileras har varit mycket stort. Kunskaperna om den samiska historien och majoritetssamhällets roll är inte särskilt känt, även om deras egen kamp lett till ökat synliggörande. Också i dagens läge är samernas renskötsel hotad av klimatändringar, skogsavverkning, gruvor, ökad fjällturism med mera. Hatbrott mot samer har på senare år börjat uppmärksammas. Vi har bara ett urfolk i Sverige, samerna. Vi yrkar att detta skriva in i texten enligt följande.

Yrkande:

- att den första meningen rad 1325 ändras till
”Den svenska staten har genom historien utsatt vårt urfolk samerna och nationella minoriteter för allvarliga oförrätter.”
Och som konsekvens av detta att meningen 1328 och 1329 ändras till
”Sverige har en särskild uppgift att stärka urfolket samernas och de nationella minoriteternas rättigheter.”

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Det pågår forskning kring, och politiskt påverkansarbete för, kväernas position som ursprungsfolk utöver samerna. Något som enligt ILO:s konvention 169 (som Vänsterpartiet agerat för att Sverige ska ratificera) åtminstone vid första anblick inte ter sig omöjligt. *”This Convention applies to: [...] (b) peoples in independent countries who are regarded as indigenous on account of their descent from the populations which inhabited the country, or a geographical region to which the country belongs, at the time of conquest or colonisation or the establishment of present state boundaries and who, irrespective of their legal status, retain some or all of their own social, economic, cultural and political institutions.”*

På rad 1329 är urfolk särskilt markerat. Distriktsstyrelsens mening är att det räcker.

Att särskilt lyfta fram urfolk på rad 1325 på samma sätt hade varit positivt, men det skulle i så fall behöva ske genom en helt annan motion.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P75 Motion om statens uteblivna ursäkt till Samerna

Trots den svenska statens långa förtryck av samerna har staten fortfarande inte officiellt bett om ursäkt. Mark har stulits, barn har tvingats in i de så kallade "sameskolorna" och när det inte har varit direkt våld har den svenska staten utfört ett brett kulturellt folkmord mot samerna. Det är dags att staten ber om ursäkt.

Yrkande:

- att på rad 1331 och 1332 lägga till en bisats, så att hela meningen blir
"Det kräver också en medvetenhet om den betydelse markanvändningen har för det, samt att staten officiellt ber om ursäkt till samerna."

Vänsterpartiet Kortedala-Gamlestad-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Sameskolan är en skolform som finns idag och som är parallell till grundskolan. Det är en statlig skolform. Dessförinnan fanns visteskolor som löpte parallellt med folkskolan. Det har dessförinnan funnits en mängd olika varianter med kätaskola, kateketer och "fasta lappfolkskolor." 1937 krävde samerna att samiska barn skulle vara fullt jämställda med svenska barn. Det blev vissa förändringar redan 1938 men först 1962 inrättades nuvarande sameskolan.

Just nu arbetar sanningskommissionen för det samiska folket. Kommissionen ska bland annat "*lämna förslag på åtgärder som bidrar till upprättelse och främjar försoning.*" Det är inte omöjligt att en ursäkt är rätt väg att gå. Men när det nu pågår ett arbete med att utreda det hela vill vi inte föregå den.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P76 Restriktiv användning av fängelsestraff

I förslaget till partiprogram, under rubriken "*Brottsbekämpning*" står det "*Vi vill se ett genomgripande arbete mot våldsbrottsligheten som utgår från forskningen.*" Vi måste vara tydliga med att detta innebär en minskning av antalet fängelsestraff. Fängelser fungerar inte effektivt som medel för reformation och bör användas restriktivt och i skadeförhindrande syften.

Yrkande:

- att på rad 1363, efter sista meningen i stycket lägga till:
"Fängelsestraff ska användas skadeförhindrande och vi ska arbeta för att minska antalet fängelsestraff".

Vänsterpartiet Kortedala-Gamlestad-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Vi är osäkra på vad motionären menar med skadeförhindrande. Vi menar också att formuleringen inte är i linje med övrig text i programmet. En bättre formulering vore då "... och vi vill minska antalet fängelsestraff."

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P77 Tydligare skrivning mot militarism och för konfliktförebyggande åtgärder och diplomati

De allmänt hållna fraserna i rad 1398-1400 ger ingen tydlighet i hur partiet ser på militarism och upprustning och inte heller hur Sverige kan bidra till "fred, nedrustning och färre vapen". Programtexten måste innehålla ett tydligt ställningstagande mot militarism och visa att alternativet är, som det står i FN-stadgan: fred med fredliga medel. Det innebär att militära lösningar på konflikter succesivt måste ersättas konfliktförebyggande åtgärder och att medel avsätts för fredsforskning och diplomati. Ett sådant tydligt ställningstagande står inte i motsättningen till partiets militära stöd till Ukraina, som har rätt att försvara sitt land.

Yrkande:

- att rad 1398-1400 ersätts med följande text:

"Vänsterpartiet arbetar för fred och nedrustning och mot militarism som dominerats av vinstintressen och stormaktsintressen. Freds- och konfliktförebyggande åtgärder skall prioriteras."

Ole Hultmann, Lars Barregård, Erland Janzon och Johan Lönnroth, Centrum

Distriktsstyrelsens svar:

Det ser vi som ett bra förtydligande.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P78 Avveckla svensk vapenexport

Vänsterpartiet har antimilitaristiska rötter sedan tidigt 1900-tal och har under 2000-talet, liksom den svenska fredsrörelsen, varit motståndare till svensk vapenexport. I partiprogrammet från 2016 (sid 26) markeras detta: "Svensk vapenexport ska avvecklas". I förslaget till nytt partiprogram står det i stället: "Vi vill se ett starkt statligt ägande i vapenproduktionen..." men inget om vapenexport. Svensk vapen har orsakat död och lidande i flera krig i olika delar av världen.

Yrkande:

- att på rad 1403 lägga till meningen:

"Svensk vapenexport ska successivt avvecklas."

Vänsterpartiet Centrum

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen menar att Sverige behöver ett militärt försvar. Det vore bra om vi inte behövde det. Om vi ska ha ett militärt försvar behöver det militära försvaret ha vapen (utöver en massa andra bra saker som fungerande järnväg och ett civilförsvar med tillräckliga resurser). De vapnen kan vi antingen göra själva i Sverige eller köpa från andra länder. Samma val står alla andra länder inför. Ett Sverige som Nato-medlem och som en tydlig del av Pax Americana kan gott sluta producera och sälja vapen och köpa allt från USA. Men om vi menar allvar med att vi vill lämna (eller för den delen dra tillbaka ansökan till) Nato och bli alliansfria för att kunna vara neutrala i krig behöver vi producera våra egna vapen eller köpa dem från någon som inte är knuten till något internationellt maktblock. Sådana länder finns det inte många av. Om vi vill producera våra egna vapen behöver vi fundera på hur det ska finansieras. Att då sälja till neutrala länder som inte använder vapen till annat än militärt försvar är inte oförsvarbart. Vi vill ha en värld där vapen inte behövs. Så länge vi inte har den världen ser vi att viss vapenexport kan vara lämplig. Däremot ombunden av kraftiga restriktioner, som också följs, vilket inte är fallet idag.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P79 Sveriges roll i en internationell rättsordning

Sedan millennieskiftet har viktiga steg tagits i riktning mot en internationell rättsordning där överträdelser mot internationell rätt också får juridiska följder. FN:s Rom-stadga slår fast att Brott mot mänskligheten är universella förbrytelser, oavsett nationell lagstiftning. Även nationella domstolar kan utfärda arresteringsorder och genomföra rättegångar mot personer som misstänks för folkmord, krigsbrott och brott mot mänskligheten, oavsett nationalitet. Nyligen dömdes en person i Stockholms hovrätt som ansvarig för massavrättningar i Iran i slutet av 1980-talet. Än så länge är systemet fortfarande i sin linda och stormakterna i världen har stor makt att snedvrída tillämpningen av systemet, exempelvis genom att motarbeta Internationella brottmålsdomstolen (ICC). Sverige kan här spela en konstruktiv roll.

Yrkande:

- att följande mening, i avsnittet Internationella relationer, läggs till efter meningen "Folkrätten behöver försvaras och fördjupas" (rad 1431-1432):
"Sverige kan spela en viktig roll i upprättandet av en internationell rättsordning där ansvariga för krigsbrott, brott mot mänskligheten och folkmord utreds och lagförs."

Patrik Helgeson och Oskar Karlsson, Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Ja, det är ett bra tillägg. Det försvåras av vårt förestående medlemskap i Nato men är likväl lovvärt.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P80 Vänsterpartiet ska vara fortsatt för ett EU-utträde

Texten om EU i förslaget till nytt partiprogram innebär en positionsförflyttning i frågan om utträde.

I det nuvarande partiprogrammet menar vi att EU är kapitalets union som vi inte kommer kunna förändra inifrån, och därför måste lämna. I Programkommissionens förslag till nytt partiprogram lyfts samma kritik, men nu vill vi i stället i första hand förändra EU inifrån. Utträde lyfts snarare som ett reservalternativ att tillgripa när de andra möjligheterna är uttömda.

Vi motionärer ser ingen anledning till denna förändring. Vi har försökt förändra EU inifrån i 30 år utan resultat. EU fortsätter vara kapitalets union som skadar såväl dess medlemsländer som omvärlden, och som i sin grundstruktur är byggd för att inte kunna förändras i demokratisk riktning. Vänsterpartiets utträdeslinje behöver bestå.

Yrkande:

- att ersätta texten på sidan 42-43, från meningen som börjar på rad 1451 till och med rad 1462, med följande:
"EU-rätten innehåller orimliga begränsningar av medlemsländernas rätt att genomföra den politik de vill, även när beslutet har fattats demokratiskt. På så sätt utgör EU ett hinder för genuint progressiv förändring. Vi ser det inte som realistiskt att dessa grundläggande strukturer kommer gå att ändra inifrån. Därför menar vi att Sverige behöver lämna EU. Ett utträde är nödvändigt för att bygga ett bättre samhälle där EU ställer sig i vägen för det. Det är också ett nödvändigt självförsvar mot angrepp på grundläggande delar av det samhälle vi byggt upp, till exempel i frågor om välfärd,

arbetsrätt eller demokrati. Vi ser att det skulle väcka komplexa frågor om allt från förhandlingar till långsiktiga samarbetsformer.”

samt att stycket på raderna 1463 till 1469 stryks.

Vänsterpartiet Majorna

Kommunalvästern

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionärerna om att vi behöver hålla fast vid att vi är EU-motståndare, inte bara EU-kritiker. Motionärernas förslag är en viktig korrigerande för att tydliggöra varför vi ser att vi behöver lämna EU. EU är ett tydligt hinder för oss att driva vår politik. Inte det största eller enda, men väl ett väldigt tydligt hinder. Det som vi beskriver i partiprogrammet att vi måste åstadkomma är inte möjligt så länge vi är medlemmar i unionen. Det är en av anledningarna till att vi vill lämna EU. Vi tror inte att det kommer gå att ena 27 medlemsländer samtidigt i konsensus för att göra de nödvändiga förändringarna som krävs för att ändra EU i grunden. Inte minst för att på riktigt kunna driva igenom en socialistisk samhällsomdaning.

Vänsterpartiets hållning i EU-frågan de senaste åren har varit problematisk. Vi har inte folkbildat mot EU utan höga företrädare har snarare uttryckt sig undflyende när frågan kommer på tal. Vi har haft höga företrädare som öppet agiterat mot vår gemensamma linje på ett sätt som gör att folk inte vet var vi står. Det är illa. Men lösningen är inte att göra en taktisk ompositionering, med en ny slags mellanposition där vi ska säga att vi kan komma att behöva gå ur om EU inte blir bättre.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

P81 Tala klarspråk om EU

Programkommissionens skrivningar om EU är bättre än den helt menlösa nuvarande skrivningen. Den nuvarande skrivningen är inte principfast utan fokuserar mer på huruvida det är opportunt att lyfta EU-frågan. Sådant tankegods hör inte hemma i ett partiprogram.

PK förslag går ett par steg åt rätt håll genom att de framhåller att vi kan driva ett utträde om vi inte kan förändra EU. Det är onödigt defensivt. Vi har försökt förändra EU inifrån i 30 år, våra kamrater i övriga EU längre än så.

EU fortsätter vara kapitalets union som skadar såväl dess medlemsländer som omvärlden, och som i sin grundstruktur är byggd för att inte kunna förändras i demokratisk riktning. Krav på konsensus och en extremt byråkratisk uppbyggnad talar emot alla idéer om reformering av EU.

I en alltmer polariserad värld ska vi inte än fastare surra fast oss i den så kallade västvärlden genom medlemskap i en förlegad union som utöver alla andra brister bidrar stort till att människor dör på medelhavet och vräker pengar till konventionellt jordbruk.

Finns ingen anledning att ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund och med anti-racistiskt medvetande inte ska driva frågan om ett utträde!

Yrkande:

- att ersätta texten på sidan 42-43, från meningen som börjar på rad 1451 till och med rad 1462, med följande:

”EU-rätten innehåller orimliga begränsningar av medlemsländernas rätt att genomföra den politik de vill, även när besluten har fattats demokratiskt. På så sätt utgör EU ett hinder för någon progressiv förändring. Det krävs dessutom konsensus mellan medlemsländerna för att ändra EU:s grundläggande marknadsfundamentalistiska syfte. Få förbättringar går att

se, tvärtom stärks högerkrafterna inom EU stadigt, exempelvis inom migrationsområdet.

Sverige ska inte vara medlem i en odemokratisk högerunion som reser murar mot omvärlden. Därför verkar Vänsterpartiet för att Sverige ska lämna EU."

Samt att stycket på raderna 1463 till 1469 stryks.

Mikael Wallgren, Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionären, men förordar skrivningarna i motion P80.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P82 Rad 1484-1485 Tydligare beskrivning av vilket parti vi är.

Förslaget till partiprogram, sista avsnittet, inleds med att *"Vänsterpartiet är en organisation..."* Vi bör här vara tydliga med att vi är ett parti, och ett socialistiskt sådant.

Yrkande:

- att första meningen på rad 1484-1485 ersätts med två nya meningar:
"Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund. Vi agerar tillsammans och gör skillnad i samhället."

Vänsterpartiet Linné

Distriktsstyrelsens svar:

Stycket som motionärerna vill ändra i lägger emphasis vid Vänsterpartiets organisatoriska förmåga att samla likasinnade för gemensam kamp för ett bättre samhälle, en uppgift som är minst lika viktig som det partipolitiska.

Att det borde vara tydligt att vi är ett socialistiskt och feministiskt parti på ekologisk grund håller vi dock med om, men det bör komma långt tidigare i partiprogrammet - se vårt svar på P2.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P83 Rad 1489 tillägg om planetära gränser i avslutningen

I den sammanfattande avslutningen av förslaget till partiprogram finns inget om ekologi/miljö/ klimat. Vi ansluter oss till reservationen på programkommissionens förslag. Den uttrycker att när vi i slutklämmen framhåller att vi inspireras av marxistisk och feministisk teori när vi utformar våra politiska förslag, så bör även perspektiv om ekologi/planetära gränser betonas i samma sammanhang som ett huvudperspektiv.

Yrkande:

- att på rad 1489 efter den mening som avslutas med *"... politiska förslag"* lägga till:
"Vi förenar våra politiska förslag med de planetära gränser som vetenskapen pekar ut som villkor för en långsiktigt hållbar utveckling."

Vänsterpartiet Linné

Vänsterpartiet Frölunda

Distriktsstyrelsens svar:

Det avslutande stycket handlar om vad vi är och hur vi agerar. Vi ser tre problem med den text motionären föreslår. 1. Vi kan i ärlighetens namn inte hålla med om att det stämmer. Vi må ha bäst klimatpolitik. Men inte ens vi är tillräckligt skarpa för att få samhället inom de planetära gränser som vetenskapen pekar ut som villkor för en långsiktigt hållbar utveckling. 2. Motionären skriver att de vill ha in klimatperspektivet och ekologi. När vi pratar om hållbar utveckling pratar vi oftast om tre perspektiv: det ekonomiska, sociala och ekologiska. Det är inte klart i texten vilket perspektiv, eller alla, som menas. 3. Det är inte vetenskapen som bestämmer vilken politik vi för. Det gör vi själva.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P84 Återremittera förslaget till nytt partiprogram

Vänsterpartiets partiprogram är överordnat övriga politiska strategidokument och ska kunna användas som utgångspunkt och stöd i det politiska arbetet. I programkommissionens följebrev till förslaget går att läsa att programmet behöver vara begripligt och att det ska vara tydligt vad vi vill. Vi anser inte att förslaget lever upp till det, utan väcker fler frågor än det besvarar. Det är gott om luddiga formuleringar och skrivningar om klokhet, rationalitet, långsiktighet och tålamod och svårare att hitta tydliga och konkreta svar om Vänsterpartiets ideologi och politiska svar.

Vidare går i följebrevet att läsa *“Vi tänker oss partiprogrammet som en ingång till en öppen och levande diskussion, där olika förklaringsmodeller får plats samtidigt.”*

Att främja en öppen och levande politisk diskussion i partiet är oerhört viktigt, men partiprogrammet bör just vara ett resultat av en sådan levande diskussion, en sammanfattning av vad majoriteten av medlemmarna tycker i principiellt viktiga frågor. Det är så programmet kan bli ett stöd i det politiska arbetet.

Förslaget till nytt partiprogram undviker i stället flera sådana frågor och ger i stället *”politiska ledningar på alla nivåer stort utrymme att agera i de situationer som uppstår”* (ur följebrevet). Programförslaget skapar därmed för stora tolkningsutrymmen och ger varken medlemmar eller ledningar vägledning. Oundvikligen kommer frågan om vem som har tolkningsföreträde att uppstå. Det är bättre att valda ledningar vet vilken politik majoriteten av medlemmarna vill att de ska arbeta för.

Vi lever i en tid när kapitalismen är mer dominerande än någonsin, ekonomiskt, ideologiskt och politiskt. Högern är på offensiven och dess största seger är att de flesta inte ser att det finns något alternativ till det härskande kapitalistiska systemet och att allt som går på tvärs mot detta definieras som främmande och omöjligt.

Till skillnad från högern tror vi att ett sådant alternativ är både nödvändigt och möjligt. Vänsterpartiet strävar efter en radikal samhällsomvandling, mot ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Där makten kommer underifrån och där demokratin blir fullödig. Där produktionens inriktning och investeringarna inte styrs av privat vinstmaximering utan av våra gemensamma behov. Där fossilsamhället fasas ut. Det systemet kallar vi socialism.

Just i en tid som vår, när högervinden blåser hårt och bristen på alternativ är så stor, är det Vänsterpartiet uppgift att stå upp för ett rödgrönt socialistiskt alternativ. Detta ska vara den tydliga grunden i vårt partiprogram. Så är det inte i det liggande förslaget som istället duckar för denna avgörande fråga, ett steg bakåt jämfört med det nuvarande programmet. I all praktisk verksamhet är kompromisser oundvikliga men om vi i partiprogrammet utgår från kompromisser så har vi redan övergett våra mål.

Sammantaget kan vi inte se hur det förslag på nytt partiprogram som presenterats går att revidera med tillägg och ändringsförslag utan att det blir ett oanvändbart lapptäcke.

Yrkande:

- att förslaget till nytt partiprogram återremitteras med uppdraget att förtydliga partiets socialistiska grund och politiska huvudfrågor.

Vänsterpartiet Frölunda

Vänsterpartiet Majorna

Distriktsstyrelsens svar:

Att i det här läget begära att man tar omtag om partiprogrammet tror vi skulle vara mycket olyckligt och hämma partiarbetet. Partiprogrammet är redan försenat pga. pandemin. Vi behöver komma framåt och få arbetsro i det grundläggande arbetet med att bygga rörelse. Därför ser vi att det är bättre att fokusera på att hitta vassa ändringsförslag som vässar programmet.

Utöver de ändringar som görs på årets kongress så kommer vi även att välja en ny programkommission som kommer att ta vid arbetet med vårt partiprogram. På viktiga områden där många lyft kritik, men där kongressen inte har kunnat enas om ett alternativt förslag så förutsätter vi att tillträdande programkommission kommer att arbeta vidare med att utveckla programmet inför nästa kongress.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P85 Partiprogram – Avslå kommissionens förslag

Bakgrund

Vänsterpartiets programkommission har enligt stadgarna (§123) främst i uppdrag att skapa debatt. Det har lyckats. Kommissionen ska också utveckla partiets programmatiska ställningstaganden och föreslå kongressen förändringar rörande partiprogrammet. Ingenstans står det att kommissionen ska ta fram ett helt nytt förslag till partiprogram. Det är alltså inte nödvändigt att ett nytt förslag till partiprogram antas. Förslaget kan bara antas i sin helhet om det faktiskt är bättre än det nu gällande partiprogrammet. Annars får det återremitteras. Eftersom det inte är bättre och eftersom processen haft låg legitimitet och varit mycket tveksam ur demokratisk synvinkel, bör det förslag kommissionen tagit fram avslås.

Argument

På kommissionens möte med Göteborgsdistriktet (dec 2023) kom det fram att flera av kommissionens ledamöter har reserverat sig mot flera av de egna förslagen, och öppet tagit ställning för att exempelvis behålla kravet på utträde ur EU.

Göteborgsdistriktets åsikter

Avdelningarna i Göteborg var kritiska till förslaget; Annika tyckte att det var utformat som en valplattform, Doris från Ung Vänster sågade det nästan rakt av och Johan kallade det för ett partiprogram för socialdemokrater. Det var inte svårt att som ny medlem hålla med dem.

Kommissionens reservationer

Inga särskilda skäl till att partiet måste ha detta nya program har redovisats, förutom att det gått lång tid sedan ett partiprogram gjordes om och att världen ändras varje år. Kommissionen har haft minst tre chanser att berätta här i Göteborg; på mötet, i det följebrev kommissionen publicerade, och i kommissionens intervju samtal i medlemstidningen (Nr 4/23). Kommissionen borde berätta varför dess ledamöter reserverar sig mot förslagen den tar fram. När medlemmarna inte får viktig information av kommissionen blir medlemmars kongressbeslut mindre demokratiska och hela processen förlorar sin legitimitet

Tillgänglighet

Följebrevet kommissionen publicerade borde ha informerat istället för att dölja skälen till de ställningstaganden man gjort. Vill man att alla partier ska vilja vara med i EU får man säga det öppet. Det sägs såhär; Alla partier ska vilja att Sverige är med i EU så därför måste Vänsterpartiet ändra sig. Skälet är att det verkas så ekonomiskt farligt just nu att gå ur, trots att vi ser att Norge

och Schweiz med flera klarar sig utan medlemskap. Eller, om man nu tänker så; Opinionsen verkar mest tycka att vi ska vara med så vi måste anpassa oss likt en otrogen vindflöjel till allt som för tillfället blåser. Det är ju så jobbigt att behöva övertyga andra istället för att följa.

“Idag kollar man opinionsmätningar innan man bestämmer vilken politik man ska driva” säger Josefín Lind, generalsekreterare i Läkare mot kärnvapen, i tidningen Syre. Hear, hear!

Ur tillgänglighetssynpunkt är följebrevet och den övriga informationen förkastlig. Förändringar och skäl ska båda kunna förstås av fler än bara smarta högfungerande akademiker som kan avkoda vilka ställningstaganden som döljs, även av arbetarklass som inte använder medelklasskoder, virriga äldre och funktionsnedsatta. Nu är alla intervjuer och möten bara hårt styrd propaganda, som att träffa en slipad tankesmedja. En demokratibefriad elittext med klara manipulativa drag. Ett uttalat hån av dem som inte har samma förmåga.

I medlemstidningen (Nr 4/23, sidan7) står det att Vänsterpartiet inte som andra partiers kongresser *“har en ceremoniell karaktär”* och att inte *“de strategiska besluten avgörs långt i förväg, på de högsta våningarnas slutna rum”*. Det låter som en mycket bra idé.

Lösning

Ett legitimt nytt partiprogram, om det ens behövs ett när ett bra redan finns, måste tas fram tillsammans med medlemmarna och informeras om på ett inkluderande sätt. Annars saknas legitimitet, då det sker genom en planerad exkluderande elitprocess. De blir underkänt på alla punkter. Förslaget bör inte ges legitimitet av partistyrelsen. Det bör avslås av kongressen.

Yrkande:

- att mötet beslutar att programkommissionens ledamöter tydligt ska redovisa alla sina invändningar mot det förslag till partiprogramkommissionen lagt fram, för ombud på Vänsterpartiets kongress 2024, innan beslut fattas om att anta delar av, ett helt, eller inget, nytt partiprogram.
- att mötet beslutar att programkommissionens förslag till partiprogram återremitteras för vidare bearbetning, innan beslut fattas om att anta delar av, ett helt, eller inget, nytt partiprogram, på en kommande kongress.
- att mötet beslutar att programkommissionens texter, exempelvis följebrev och annan information om förslag till nytt partiprogram ska vara tillgängliga i framtiden, exempelvis genom att de görs mer lättfattliga.
- att mötet beslutar att programkommissionens texter, exempelvis följebrev och annan information om förslag till nytt partiprogram ska vara sanningsenligare i framtiden så att de är tillgängliga för alla, exempelvis genom att de ärligt berättar om föreslagna förändringar och skäl, genom att öppet nämna vad man vill ta bort och varför.
- att mötet beslutar att programkommissionens förslag till partiprogram ska avslås.

Jack Ljungren, Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Se svar på P84.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P86 Motion till kongressen

Så här nära inpå förhandsmotionsstopp för att kunna få motioner behandlade på kongressen så kommer här en samling att-satser, utan direkt brödtext.

Gemensamt är att de handlar om de ekonomiska förutsättningar, under vilka vår gemensamma välfärd lyder.

I takt med att de s.k. jobbskatteavdragen slagit igenom har vi kunnat se att underlaget för att bedriva en progressiv välfärdspolitik kraftigt försämrats och urholkats. Enligt min senaste lönespec betalar jag ca 22% i kommunalskatt. När jag började engagera mig politiskt (-99) låg motsvarande siffra på 33%.

Jag må vara humanist, men så mycket ekonomi förstår jag att detta fått konsekvenser för den kommunala dito.

På detta tillkommer den ”finansiella sektorn” som skor sig på det ekonomiska armod som följer i spåren av denna monstruösa överföring från offentligt till privat ägande.

Nästa ekonomiska kris står runt dörren.

Kapitalismens inneboende defekter leder, som historien visat till återkommande kollapsar. I konflikt med nationalekonomins teoribildning så måste detta lösas med tillskott av externa medel. Offentliga medel. Våra pengar. Vi kan inte prata om att värna den offentliga välfärden utan att ta itu med detta faktum.

Yrkande:

- att följande skrivs in som att-satser i relevant(a) stycke(n) i PP:
 - Vänsterpartiet ska jobba för ökad progressivitet i kommunalskatten
 - Vänsterpartiet ska kräva ett stopp på privat inkassoverksamhet. Detta innebär ett de facto-förbud på modern revershandel genom inkasso-bolag.
 - Nästa gång vi ”löser ut” bankerna (läs: köper) så behåller vi dem.

Konstantin Karlsson, Majorna/Kommunalvänstern

Distriktsstyrelsens svar:

Att behandla motioner utan konkreta textförslag är vanskligt. Det äter upp mycket tid när en redaktionskommitté måste arbeta in besluten i texten. Även demokratin blir lidande när man ska behandla textförslag som ombuden inte fått i förväg och kunnat fundera över i lugn och ro. Vi uppmanar dock motionären att inför det individuella motionsstoppet till kongressen utveckla sina tankar i egna motioner.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P87 Partiprogram - EU - Behåll Utträdeskravet

Bakgrund

Vänsterpartiets programkommission har i sitt förslag till nytt partiprogram tagit bort partiets krav på utträde ur EU. Det föreslås att Vänsterpartiet kritiserar EU istället. Det framkom på kommissionens

möte med Göteborgsdistriktet (dec 2023) att flera av kommissionens ledamöter har reserverat sig, och öppet tagit ställning för att behålla utträdeskravet. De ledamöter som vill ta bort kravet borde berätta varför, och de ledamöter som reserverat sig, borde berätta varför de reserverat sig. Inga särskilda skäl till att partiet nu ska tycka tvärtom angående EU har redovisats, förutom att det gått lång tid sedan ett partiprogram gjordes om och att världen ändras varje år. Kommissionen har haft minst tre chanser att berätta här i Göteborg; på mötet, i det följebrev kommissionen publicerade, och i kommissionens intervjusamtal i medlemstidningen (Nr 4/23). När medlemmarna inte får viktigt information av kommissionen blir medlemmars kongressbeslut mindre demokratiska och hela processen förlorar sin legitimitet.

Vänsterpartiet är för långtgående internationellt samarbete men emot att högerpolitik befästs i fördrag, som EU automatiskt gör. Sverigedemokraterna har bildat parti och grundat alla beslut på rädsla. Beslut som organisationer fattar av rädsla istället för vilja är dåliga beslut. Kravet på utträde bör därför av flera skäl vara kvar.

Argument

De kommissionsledamöter som vill ta bort utträdeskravet verkar ha tänkt såhär:

Det verkar så ekonomiskt farligt för Storbritannien att gå ur EU så vi ska hålla tyst om vad vi vet om unionens högerpolitik istället för att vara ärliga och handla efter det. SD har nu tagit bort sitt utträdeskrav, så det ligger i tiden. Bättre att ha ungefär samma politik som andra partier, för om man börjar utföra deras politik får man säkert deras väljare också. "Idag kollar man opinionsmätningar innan man bestämmer vilken politik man ska driva" säger Josefin Lind, generalsekreterare i Läkare mot kärnvapen, i tidningen Syre. Hear, hear!

Schweiz/Norge/Island och Storbritannien:

England har numera tappat greppet om allt vad politik heter, har alltid haft problem med att ha demokratiska val och parlament på grund av sitt undermåliga valsysteem (som tillåter att 66% av befolkningen inte är representerad!), och har nu drivit ut flera av kungadömetts nationer (Skottland) ur EU mer eller mindre motvilligt. En längre tids kaos med en bevisat lögnaktig narcissist som premiärminister gav usla fantasibaserade utträdesförhandlingar, enligt bland andra Michel Barnier (chefsförhandlare för EU), som skrivit en bok om förhandlingarna, och Fintan O'Toole (Irländsk journalist) som skrivit om hela utträdesprocessen. Brittiska tidningar som The Guardian och Financial Times ger analyserna beröm.

Schweiz, Norge och Island är fortsatt självständiga nationer som visar tydligt att självständighet fungerar. Ingen menar att dessa länder är uttraderade och inte finns eller kan fungera, på grund av att de valt fortsatt oberoende före medlemskap. Kontakter och handel har de kvar. Det är inte möjligt att något medlemsland skulle sköta sina utträdesförhandlingar sämre än engelsmännen gjort, och det är inte sannolikt att något land börjar förhandla utan att EU först börjar invadera andra länder, och vända sig till militarism och krig.

Rätt variant av EU

EU var enligt svenska folket bättre i en tidigare variant. Ingen nu levande svensk har röstat för att vara med i det EU som finns idag, som har tagit långt mer makt än vi gick med på då vi hade folkomröstning, makt som hanteras av kommissionärer, med legitimitetsproblem, vi inte får välja. Att vi vill annorlunda visas bland annat av att vi röstade nej till EU-valutan.

Kärnvapen i EU

Eftersom federalisterna alltid styr utvecklingen i EU får vi nu amerikanska kärnvapen utplacerade igen över hela Europa (Belgien, Tyskland, Italien, Nederländerna) hemligt. Sverige hade nedrustat bort dem under 80-talet genom Maj Britt Theorins (s) förhandlingar med stormakterna. Det behövs fler stater som kan förhandla om fredsavtal och nedrustning. Enligt Theorin (som berättade det på ett föredrag i Göteborg 2014) kan vi inte göra dessa saker så länge vi är med i EU. Vi hjälper nu istället till med att backa alla framsteg, och federalisterna kommer att få sin militärunion (med kärnvapen) med tiden. Svenska folket vill istället ha kärnvapenförbud.

Tre decennier av Vänsterkongresser har sett att EU är höger och valt att verka för ett utträde.

Tre decennier av programkommissioner har sett att EU är höger och valt att verka för ett utträde.

Tre decennier av partistyreiser har, ända sedan Gudrun Schymans tid, sett att EU är höger och valt att verka för ett utträde. Under hela denna tid har det gått utmärkt att vara för internationellt samarbete och att fortsätta ha valda svenska vänsterledamöter i EU-parlamentet.

Lösning

Eftersom den Europeiska unionen är höger, lagstiftar om högerpolitik och vill militarism bör det alltid finnas ett Vänsterparti kvar bland Europas alla partier som vågar begära utträde. Låt utträdeskravet ohotat vara kvar även om ett nytt partiprogram skulle antas.

Yrkande:

- att mötet beslutar att Vänsterpartiet fortsatt ska ha kvar sitt krav på Sveriges utträde ur EU i sitt partiprogram.

Jack Ljunggren, Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Se svar på P80 och P81.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

P88 Motion med alternativt förslag till partiprogram

Vi har fyra huvudinvändningar i sak mot programkommissionens förslag till nytt partiprogram för Vänsterpartiet.

1. Vi saknar en tydlig definition av socialismen och vägen dit.

I det socialdemokratiska partiprogrammet heter det: ”Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål.” Och i Vänsterpartiets nya programförslag heter det: ”Att slå in på en socialistisk väg framåt handlar om att organisera arbetet på bättre sätt, för att bygga ett samhälle där vi kan leva friare liv.”

Frånsett just ordet socialism skulle nog alla riksdagspartier, inräknat SD, hålla med om båda programmens beskrivningar av vad socialism innebär. Det finns också i övrigt slående likheter mellan S-programmet och V-förslaget. Om Vänsterpartiets kongress i maj antar programkommissionens förslag finns inte längre något tydligt antikapitalistiskt parti i Sverige.

Vi tror på den frihetliga socialismen, att de arbetande människorna gradvis och underifrån erövrar ägandet och makten från kapitalisterna. Det är det enda sättet att bygga en hållbar socialism. Vi är för ett omfattande statligt och kommunalt ägande. Men att på allvar utmana kapitalismen via staten i en parlamentarisk demokrati, där en ny majoritet åter kan privatisera det som förstatligats eller kommunaliserats, är inte möjligt.

2. Partiets gröna profil måste bli tydligare.

Programförslaget målar upp en falsk motsättning mellan miljö- och klimatpolitik och individuellt ansvarstagande. Båda behövs. Positiva förändringar på detta område har alltid skett genom politiska beslut som backats upp av individer och rörelser som tagit eget ansvar. Vi saknar i likhet med Bertil Bartholdson i hans reservation en skrivning om vikten av biologisk mångfald. Vår gröna profil är en ideologisk grundbult i paritet med socialismen och feminismen.

3. Vi måste sluta vela i frågan om EU-medlemskapet.

Målet att Sverige skall lämna EU är borta. Bra! Men programkommissionen vill ändå om det går illa ”hålla fast vid alternativet att Sverige kan lämna EU”. Med detta riskerar våra företrädare att än en gång inte kunna ge ett tydligt svar på frågan om vi vill ha kvar Sverige i EU. Det är som om vi ska gå med röven före i EU-frågan.

Det finns några mycket allmänt hållna formuleringar om vad vi vill med EU. Men vi saknar konkretion.

Jonas Sjöstedt och Hanna Gedin skrev i ETC på julafton 2023:

”Sedan 1995 då våra första parlamentariker tog plats i EU-parlamentet har vänstern gjort EU rödare och grönare. Vi har förbättrat EU:s lagar samtidigt som vi har utmanat unionens marknadsliberalism. Vänsterpartiet får saker gjort.

Låt oss ta ett exempel: I början av 2000-talet drev Vänsterpartiets EU-parlamentariker den svenska sexköpslagen och möttes av hån från EU:s högerpolitiker. Idag, 2023, förespråkar en majoritet av parlamentets ledamöter att sexköparna och sexköp ska kriminaliseras, inte de prostituerade. Politik är en kamp, det krävs tryck från folkrörelser och aktivister och i parlamenten kommer inte alltid segrarna omedelbart.

Under den gångna mandatperioden har Vänsterpartiet tillsammans med andra progressiva krafter spelat en viktig roll i EU. Till våra segrar kan vi räkna kraftiga sanktioner mot Ryssland, att EU utlyst klimatnödläge, att EU antagit Green deal med krav på utsläppsminskning på minst 55 procent till 2030, beslut om bättre skydd av havs- och landområden samt införandet av klimattullar på klimatskadliga varor. Vi har beslutat om bättre villkor för tre miljoner chaufförer och kraftigt sänkta gränsvärden för bland annat asbest, bly och cancerframkallande ämnen. Vi har drivit på för stopp av import av varor producerade genom tvångsarbete och stopp av EU-pengar till företag som skatteplanerar. Vi har fått igenom ekonomiska sanktioner mot Ungerns Viktor Orbán, stöd till hbtq-aktivister och aborträttsaktivister i Polen och stöd till kvinnor i Iran och Afghanistan.”

Av detta optimistiska anslag finns inte ett spår i programförslaget.

Visst har EU stora demokratiska brister. Men om vi inser det måste vi också kunna tydligare tala om hur vi vill fortsätta att förändra EU tillsammans med övriga progressiva krafter i EU.

4. Programmet är också alldeles för långt och akademiskt.

Bara för att ta ett exempel förekommer begreppet ”struktur” i olika betydelser på 30 ställen i programförslaget.

Tror någon på allvar att de som vill sätta sig in vår politik skall orka ta sig igenom denna 44 sidor långa text?

Mot denna bakgrund behövs ett helt annat partiprogram. Här kommer vårt:

Förslag till partiprogram

Vänsterpartiet verkar för frihetlig socialism. Den byggs gradvis genom att de arbetande äger allt mer i företagen, har allt större makt över verksamheten och skaffar sig större kunskaper om företagens tekniska och ekonomiska ledning. Den byggs också genom att allt fler samhällssektorer undandras vinstmaximeringens principer till förmån för samhällsnytta. Kooperativa och andra företagsformer som bygger på självförvaltning ska befrämjas av lagstiftningen. De som arbetar i ett företag ska ha förköpsrätt vid försäljning. Medarbetarna ska få uppleva glädjen över att tillsammans med arbetskamraterna skapa de varor och tjänster som människor behöver.

Vänsterpartiet är anhängare av ett omfattande statligt, regionalt och kommunalt ägande. Det gäller inte minst inom bank och finans, skola, vård, omsorg, bostad, elnät, järnvägar och annan infrastruktur. De offentligt ägda företagen ska ha politiskt beslutade ägardirektiv så att de utvecklas på ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt. Även inom offentligt ägda företag och verksamheter

ska de som arbetar känna att de har makt över sitt egna arbete. Tillitsbaserad styrning ska ersätta de styrformer som okritiskt hämtats från de kapitalistiskt ägda företagen och som lett till byråkratisering, tillväxt av kontrollapparater, förstörd arbetsglädje och sämre arbetsresultat.

Storbankernas oligopol bör utsättas för ökad konkurrens från statligt ägda banker, kreditgarantiföreningar och fristående sparbanker.

Vi vill ha en stark lagfäst arbetsrätt som värnar inte bara dem som arbetar i yrken med starka fackföreningar utan också dem som i dag arbetar i de gigföretag där ägarna vägrar ta sitt fulla arbetsgivaransvar. En effektiv och lokalt förankrad statlig myndighet bör finnas för att säkra en god arbetsmiljö.

Finans- och penningpolitik ska bedrivas med hög sysselsättning och låg arbetslöshet som övergripande mål. Den ekonomiska politiken ska också säkra en låg inflation och starka offentliga finanser.

Feminism och jämlikhet

Vänsterpartiet är ett feministiskt parti. Kvinnor och män ska ha lika mycket makt och lika mycket lön för likvärdigt arbete. De ska dela på ansvaret i både förvärvs- och hemarbete. Vänsterpartiet vill samarbeta med kvinnorörelser och rörelser för sexuellt likaberättigande. Vi är för kortare daglig arbetstid eftersom det befrämjar jämställdhet, personlig utveckling och samhällsengagemang

Traditioner, kulturmönster eller religioner får inte begränsa den enskildes rätt att själv välja partners, familjetyp och livsstil.

Skillnaden mellan stad och land samt mellan de större städernas förorter och centrala delar måste minska vad gäller samhällsservice. Segregationen måste bekämpas genom en social bostadspolitik. Skattesystemet ska vara progressivt både sett till inkomster och förmögenheter.

Miljö och klimat

Vänsterpartiet är ett grönt parti. Vår klimat- och miljöpolitik styrs övergripande av vad forskningen har identifierat som planetära gränser för att jorden skall vara kvar i ett stabilt tillstånd och inte överskrida brytpunkter - irreversibla förändringar i klimat och miljö." Utsläppen av växthusgaser måste på kortast möjliga tid ner till noll. Det ska på vägen dit bli dyrare att släppa ut växthusgaser. Det ska också bli dyrare att producera miljöskaadliga varor, och i vissa fall bör de helt förbjudas. Vi verkar för att förnybara energikällor ska ersätta fossila bränslen. Det ska bli billigare att producera fossilfri energi och miljövänliga produkter. Kärnkraften ska avvecklas.

De rika länder som historiskt stått för det mesta av utsläpp av växthusgaser måste betala merparten av det som krävs för att skydda de fattiga länder som drabbats mest av temperaturökningen och miljöförstörelsen.

Vi måste alla ändra vår livsstil och bli mer klimatsmarta och miljömedvetna. Vi samarbetar med miljö- och klimatrörelsen på alla nivåer.

Den biologiska mångfalden måste säkras. Det kräver ett långsiktigt perspektiv på alla politiska nivåer. Naturen ska vårdas och det naturliga kretsloppet värnas. Tillgången på sötvatten måste säkras. Fiskebestånden måste vara ekologiskt hållbara.

Vi vill säkra tillgången på naturskog. Att bevara och vårda skogen är viktigt för både klimatet och för att säkra biologisk mångfald. En miljövänlig skogspolitik går att förena med produktiv användning av skogsråvarorna. Förurningen av haven, spridningen av skadliga kemiska ämnen och ökenspridningen måste upphöra. Sverige ska gå i spetsen i arbetet för att säkra mänsklighetens överlevnad.

Utbildning, vård och omsorg

En bred och väl fungerande grundutbildning är samhällsbyggets fundament. Gymnasieskolan ska vara både yrkesförberedande och allmänbildande. Utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska vara fri att formas av lärare och studenter.

Verksamhet som i huvudsak finansieras av skatter ska i första hand drivas i offentlig regi. Även kooperativt och ideellt ägande inom skola, vård och omsorg ska vara möjligt. Aktiebolag och privata ägare drivna av vinstintresse ska inte få förekomma.

Vi slår vakt om det regionala och kommunala självstyret. Antalet regioner ska bli färre, och regionaliserade statliga myndigheter ska ha samma geografiska indelning som regionerna.

Vi vill ha generösa socialförsäkringar. Arbetslösa, sjuka, barnlediga och de som lämnat arbetslivet ska kunna känna sig trygga med att inkomsterna räcker för ett värdigt liv.

Brottslighet ska bekämpas genom en lokalt förankrad polis, som samarbetar med socialtjänst och skola i närområdet. Rättsväsendet ska vara politiskt oberoende. Kriminaliteten ska bekämpas genom i första hand socialt förebyggande åtgärder som börjar redan i förskolan och stärks i grundskolan. Kriminalvården ska vara humanistiskt inriktad och sträva efter återanpassning av de dömda.

Demokrati, makt och frihet

Vi vill ha ett starkt civilförsvaret, med en allmän och lika värnplikt för kvinnor och män. Sverige ska arbeta aktivt för nedrustning. Sverige ska ansluta sig till traktaten om avskaffande av kärnvapen.

Vi slår vakt om den parlamentariska demokratin med dess yttrandefrihet och föreningsfrihet. Kulturen är en viktig del av yttrandefriheten. Vi behöver ett mångfaldigt kulturliv, som berör, lyfter, ifrågasätter och flyttar gränser.

Vi vill att alla förtroendevalda på alla nivåer ska ha arvoden och förmåner som gör att de lever ett materiellt liv som inte är på en väsentligt högre nivå än genomsnittet av väljarna.

Vi vill avskaffa monarkin till förmån för republik.

Alla sorters diktaturer är oacceptabla. Tillsammans med andra demokratiska krafter verkar vi för att avskaffa dem. Inget land har rätt att agera som regional eller global supermakt. Vi verkar för upplösning av Nato och alla andra militärallianser. Sveriges försvar ska skydda oss från angrepp och utanför landets gränser enbart delta i militära insatser beslutade av FN.

Vänsterpartiet är ett antirasistiskt parti som bejakar ett öppet samhälle med kulturell mångfald. Vi vill ha en generös asylpolitik, men en reglerad arbetskraftsinvandring för att förhindra lönedumpning och andra sätt att utnyttja rättslösa.

Vi är ett internationalistiskt parti. Vi bekämpar all slags nationalism. Vi är en del av en gränslös rödgrön och feministisk rörelse.

Vänsterpartiet arbetar tillsammans med andra vänsterkrafter i Europa för att EU ska demokratiseras och öppenheten i beslutsfattandet öka. Den felkonstruerade monetära unionen, med sin ensidiga inriktning på inflationsbekämpning, påverkar också svensk ekonomi negativt. Tillsammans med andra progressiva krafter i EU verkar Vänsterpartiet för en grundläggande fördragsförändring så att fler jobb och låg arbetslöshet i stället prioriteras. EU ska också reformeras för att minska klyftorna mellan fattiga och rika i Europa.

Den inre marknaden ska inte vara överordnad hänsyn till miljö och sociala villkor. Vi vill att EU ska vara en ledande kraft i det globala klimatarbetet. EU ska också verka för att minska det gränslösa kapitalets makt, stänga skatteparadisen och tvinga de internationella företagen att betala skatt där de producerar. Kollektivavtalen ska värnas. EU ska också stifta lagar som tvingar gigbolagen att ta sitt fulla arbetsgivaransvar. Vi vill tillsammans med andra europeiska vänsterkrafter bygga om EU i grunden till ett välfärdssamhälle på europeisk nivå.

Vänsterpartiet verkar tillsammans med andra globala vänsterkrafter för ett demokratiserat FN med en bättre parlamentarisk förankrad generalförsamling och ett säkerhetsråd som speglar nutidens geopolitiska läge i stället för den från 1945. Vi vill att den internationella domstolen i Haag ska omfatta alla nationer och kunna inte bara döma dem som begår krigsbrott utan också dem som systematiskt bryter mot mänskliga rättigheter.

Den internationella valutafonden och Världsbanken ska demokratiseras, så att deras styrelser mer baseras på befolkning än på rikedom. De båda ska aktivt delta i arbetet mot skatteflykt och för valutabalans. Världshandelsorganisationen ska verka för en rättvis handel och för att stoppa handeln med ekologiskt och socialt skadliga varor. FN-organet ILO ska säkra rimliga arbetsvillkor och fackliga rättigheter. Världshälsoorganisationen ska få mer makt i arbetet för att bekämpa pandemier, och samtidigt göras mindre beroende av de stora läkemedelsbolagen. FN-organet Unesco ska befrämja världskulturen.

I takt med att diktaturerna demokratiseras blir det möjligt att bygga gränsöverskridande demokrati. På lång sikt är målet ett direktvalt världsparlament.

Yrkande:

- att kongressen antar ovanstående förslag till partiprogram.

Vänsterpartiet Centrum

Distriktsstyrelsens svar:

Den politiska vänstern har i 200 år trätt kring hur socialismen ska definieras och hur vägen till socialismen går. Det har lett till blodiga konflikter och en mängd splittringar mellan olika inriktningar. Vänsterpartiet har varit en del av de konflikterna. Vi menar att vi måste kunna bättre. Vänsterpartiet måste vara ett parti för alla som vill bygga ett socialistiskt och jämställt samhälle. I det ska vi vara försiktiga med att peka ut en enskild definition eller en viss väg. Förmodligen kommer vi behöva prova många olika vägar över tid, och vi kommer behöva vandra längs flera av dem samtidigt för att lyckas. Men att bygga en karta för framtidens kamp är inte det vi ska lägga vår tid på. Vi behöver se vart vi går nu och snart.

Vi menar att partiprogrammet ska vara ett sätt att förklara hur vi tänker. Vi kan däremot ha många andra program för att utveckla politiken i särskilda delar. Partiet behöver också bli bättre på att ha kortare introduktionstexter kring vilken typ av parti vi är. Men vi ser ett behov av ett längre partiprogram för att kunna hålla den pedagogiska tråden.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

Allmänna motioner

A1 Storföretagens tillgänglighet för media

Vi i Vänsterpartiet är smärtsamt medvetna om att de största företagen i världen sitter på en makt som är att jämföra med större stater. Trots det ser vi hur osynliga och otillgängliga de är när media gör sina granskningar eller följer företagens konflikter. Vi har sett det många gånger med de så kallade tech-jättarna, och ser det oerhört tydligt just nu när Tesla avböjer att medverka i nyhetsprogrammen, eller att kommentera i tidningarna, etc. I Sverige idag har förtroendevalda en lagstadgad skyldighet att vara tillgängliga för media. Den här skyldigheten gäller dock inte makthavare som Tesla, Amazon, Meta eller Foodora. Det är en allvarlig brist i demokratin som måste ändras. (Den tekniska frågan om vad som är ett stort aktiebolag eller koncern kräver precision och behöver vara väl avvägt. Därför lämnas det öppet i motionen).

Yrkande:

- Att partiet ska driva en lagändring som ger stora aktiebolag och koncerner en skyldighet att, på liknande vis som förtroendevalda, göra sig tillgängliga för medias intervjuer och granskningar.

Vänsterpartiet Kortedala-Gamlestad-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionens uppfattning om behovet av att granska storföretagens makt och kunna debattera med deras företrädare. Vi tror dock att det skulle vara en återvändsgränd att lägga energi på lagförslag av den typ motionen skisserar, inte minst med tanke på de stora företagens internationella struktur. Distriktsstyrelsen tror att vi kommer längre med att stärka organiseringen av de som arbetar inom företagen. Vår kraft bör istället ägnas åt folkrörelsemetoder för att sätta press på dem och tvinga fram dem i ljuset.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

A2 Icke-binära identiteter i den internfeministiska handboken

Vänsterpartiet är inte en isolerad ö. Detta är något vi i partiet har konstaterat flera gånger om. Vi lever dock inte upp till vad det vill säga. Vi är ingen isolerad ö då vi alla påverkas av könsmaktsordningen och därmed får snedfördelad makt, men vi påverkas också av den binära synen på kön, vilket därmed exkluderar de medlemmar som inte identifierar sig med denna norm. Vi i partiet måste erkänna att vi inte har strukturerna för att välkomna alla människor - alltså även dem som inte identifierar sig som män eller kvinnor. I det internfeministiska arbetet måste vi därför utveckla strategier för att värna dessa personers utsatthet inom organisationen. På så vis utmanar vi transfobin i samhället och partiet, vi välkomnar alla våra medlemmar och gör att vi alla kan vara trygga i att uttrycka vår könsidentitet i vänsterpartistiska sammanhang. Detta borde vara en självklarhet men vi har hittills inte prioriterat det perspektivet. Vi behöver ett internfeministiskt arbete som stödjer alla som påverkas negativt av transfobi, hegemonisk maskulinitet och könsmaktsordningen, oavsett könsidentitet.

Yrkande:

- att lägga till avsnitt i den internfeministiska handboken om icke-binära identiteter som är upplagda på samma sätt som avsnitten för män och kvinnor, men som är specifika för icke-binära personers upplevelser av transfobi, hegemonisk maskulinitet och könsmaktsordningen.

Walter Hornfelt, Kortedala-Gamlestad-Bergsjön

Grith Fjeldmose, Backa, Sofia Blommenhag, Lundby

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionärerna i motiveringen och att den internfeministiska handboken är ett bra ställe att börja vårt arbete att inkludera icke-binära i vårt internfeministiska arbete. Detta är även ett arbete som pågår i Göteborgsdistriktet men vi ser gärna att det samordnas och görs på nationell nivå

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

A3 När historien kommer ikapp oss.

Inom Vänsterpartiet aktar vi oss mycket från personkult. Vi har exempel genom historien som visar att det inte alltid är helt sunt. Samtidigt vet vi att det finns personer som genom sin gärning står som symbol i en rad frågor. Ett tydligt exempel är Nelson Mandela, en person som när högern anklagade honom för att vara terrorist vi inom den breda vänstern krävde frihet för. För vi såg vad han var för en stor del av jordens befolkning, en symbol för kampen mot orättvisor och för fredlig samvaro. Nelson Mandela gick sedan vidare till att bli det fria Sydafrikas förste president. Vi är en del av den kampen.

Även idag finns en person som likt Nelson Mandela anklagas för att vara terrorist, som otvivelaktigt har använt våld som politisk metod, som sitter inspärrad efter en tvivelaktig rättegång men som nu skriver om ett fredligt samhälle och kvinnornas revolution. En person som ses som symbol för frihet över stora delar av världen. Vi talar förstas om Abdullah Öcalan. Öcalans tankar om demokratisk konfederalism vinner allt större stöd.

Vänsterpartiet har tidigare tagit kravet att ta bort PKK från EU:s terrorlista. Då är det också rimligt att vi ställer kravet om att frigge PKK:s ledare. Historien har kommit ikapp oss. Det är dags att ställa krav på frigivning av "Mellanösterns Mandela".

Kravet om Öcalans frihet delas av många världen över. Det har bland annat framförts av Lechesa Tsenoli, talman från ANC i Sydafrikas National Assembly, som också lyft fram likheterna mellan apartheid-Sydafrika och den turkiska regimens agerande kring minoriteterna. En av Nelson Mandelas advokater, Essa Moosa, har påtalat likheterna i kampen för frihet för Öcalan och kampen för frihet för Mandela, men också skillnaden i att Mandela var fängslad tillsammans med andra politiska fångar, medan Öcalan sitter i isolering sedan många år.

Yrkande:

- att Vänsterpartiet ställer sig bakom kravet att Abdullah Öcalan ska frigges.

Jesper Berglund, Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionärens avsikt och föreslår därför att anta motionen. Vi tycker det är ett rimligt krav som signalerar stöd och solidaritet till våra kurdiska kamraters rätt till självbestämmande.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

A4 Deponering av hyra borde inte vara ett giltigt skäl för uppsägning av hyresrätt

På dagens bostadsmarknad är det många hyresvärdar som agerar på ett dåligt sätt eller i direkt strid med svensk lagstiftning. Tyvärr är de myndigheter och domstolar som hanterar tvister mellan hyresgäster och hyresvärdar allt för långsamma och tandlösa vilket resulterar i en känsla av uppgivenhet och rättslöshet bland många hyresgäster. Skulle man vara så missnöjd med sin hyresvärd att man vill flytta så sätter den rådande bostadsbristen käppar i hjulet för en.

Det finns dock en annan väg att gå, nämligen att deponera sin hyra hos länsstyrelsen. På det viset kan man med ekonomiska påtryckningar förmå hyresvärderna att åtgärda de brister som man upplever som hyresgäst. Tyvärr är det få som vet om det och ännu färre som vågar sig på det pga. risken för att bli uppsagd. Regelverket är otydligt och ger upphov till en osäkerhet om huruvida man kan eller inte kan bli uppsagd när man deponerar sin hyra hos länsstyrelsen. Därför behöver regelverket bli tydligare och säkrare. Det är orimligt att hyresgäster inte kan ta till konfliktåtgärder på samma säkra villkor som arbetstagare gentemot arbetsgivare eller som konsumenter gentemot näringsidkare.

På samma sätt som anställda är skyddade mot uppsägning vid strejk, så bör hyresgäster också vara skyddade mot uppsägning vid deponering av hyra. På samma sätt som konsumenter kan vägra betalning vid felande varor eller tjänster, så bör hyresgäster kunna deponera sin hyra utan att riskera sina hem.

Yrkande:

- att Vänsterpartiet ska verka för lagstiftning som innebär att deponering av hyra inte är ett giltigt skäl för uppsägning av hyresrätt.

Vänsterpartiet Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionärerna i motivationen att detta är en orimlig ordning och att vi ska verka för att ändra detta.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

A5 Skarpare sanktioner mot hyresvärdar som missköter sig!

Det finns tyvärr alldeles för många dåliga hyresvärdar som åsidosätter sina lagstadgade skyldigheter och som betar sig uselt gentemot sina hyresgäster. Det kan gälla allt från åsidosatt underhåll till regelrätta trakasserier av hyresgäster. Tyvärr så är de sanktioner och åtgärder som hyresnämnden kan ta till mot hyresvärdar som missköter sig inte tillräckliga för att få bukt med problemen och många hyresgäster upplever en stor frustration och rättslöshet. Därför bör skarpare sanktioner införas i avskräckande syfte.

I fall där hyresvärderna agerat på ett sätt där det är uppenbart att denne inte är en lämplig hyresvärd och där förutsättningar för åtgärder och förbättringar inte finns så bör värderna kunna dömas till tvångsförsäljning i tillägg till tvångsförvaltning. Utöver det bör fastighetsförbud i uthyrningssyfte införas i likhet med djurförbud och näringsförbud.

Yrkande:

- att Vänsterpartiet verkar för lagstiftning som skärper de sanktioner och åtgärder som hyresvärdar kan dömas till, genom att till exempel verka för lagstiftning som inför möjligheten att döma hyresvärdar som grovt åsidosatt sina lagstadgade skyldigheter till tvångsförsäljning av fastigheter i uthyrningssyfte i de fall där tvångsförvaltning inte anses vara en tillräcklig åtgärd, samt införa möjligheten att döma hyresvärdar till fastighetsförbud i uthyrningssyfte.

Vänsterpartiet Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med motionärerna i motivationen och ser gärna att denna motion blir verklighet.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

A6 Förbjud försäljning av fyrverkerier till allmänheten!

För varje år som går så är det fler och fler som höjer sina röster mot försäljningen och skjutandet av fyrverkerier. Faktum är att det är rätt dumt att fortsätta tillåta försäljning av fyrverkerier till allmänheten av väldigt många olika anledningar.

Anledningarna sträcker sig från att det är farligt och kan orsaka bränder och bortsprängda fingrar när oerfarna eller påverkade personer hanterar fyrverkerier på ett felaktigt sätt, till att det är väldigt dåligt för miljön. Utöver det så finns det många som upplever ett starkt obehag när det skjuts fyrverkerier. Detsamma gäller många djur som blir väldigt rädda.

Slutligen så bör man också nämna möjligheten att använda fyrverkerier som vapen. Då det ändå är sprängämnen som vi faktiskt pratar om, är det ganska märkligt att det är tillåtet att sälja fyrverkerier till allmänheten och tillåtet för allmänheten att skjuta fyrverkerier. Andra vapen som till exempel knivar, pepparsprej eller tasers regleras avsevärt mycket hårdare än fyrverkerier och får inte användas i allmänhet, inte ens i eget försvar. Vi menar därför att det är dags att införa ett förbud på försäljning av fyrverkerier till allmänheten och överlåta fyrverkerierna till utbildade pyrotekniker.

Yrkande:

- att Vänsterpartiet verkar för lagstiftning som enbart tillåter utbildade pyrotekniker att skjuta fyrverkerier, samt förbjuder försäljning av fyrverkerier till allmänheten.

Vänsterpartiet Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att det är förvånande att det inte finns tydligare begränsningar i försäljning och användning av fyrverkerier och anser att förslaget om att verka för en förändrad lagstiftning är bra.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

A7 Allmän motion rörande formerna för allmänna val

Det här är en motion som är lite formmässigt udda. Den föreslår nämligen att Vänsterpartiet ska ställa sig positivt till en utredning av formerna för valsystemet.

Formerna för demokratin ska man vara försiktig med varför partiet inte bör ta ställning till systemet som föreslås nedan direkt utan ställa sig försiktigt positivt genom att vara för en utredning.

Formerna för den parlamentariska demokratin påverkar utfallet av den. Därför bör formerna diskuteras precis som vad den besluta om. Som samhällskritiskt parti behöver vi vara öppna för att diskutera formerna för den parlamentariska demokratin så vi kan utveckla demokratin.

I skrivande stund, julhelgen 2023, ligger två av dagens riksdagspartier under 4%-spärren till riksdagen (enligt poll of polls). Det är Liberalerna på 3,1% och Kristdemokraterna på 3,3%.

Dessutom ligger Centerpartiet på 4,2% och Miljöpartiet de Gröna på 4,3%. I ett hypotetiskt scenario där dessa fyra alla får 3,9% i valet är det 11,6% av väljarna, utöver de som röstar på andra partier som

inte kommer in i riksdagen, som inte representeras i riksdagen. Riksdagen kommer då inte att spegla folkets vilja, och objektivt vara sämre. (Även om riksdagen då skulle fatta bättre, i vårt tycke, beslut.)

Det finns flera sätt att lösa det problemet. Den här motionen föreslår ett system med reservröster. Kort: ""om det parti jag röstar på inte kommer in ska min röst i stället tillfalla det här andra partiet."" Det är ett system som gör att riksdagen, och andra valda församlingar, på ett bättre sätt representerar hela folkets vilja. Det utan att göra systemet mycket krångligare.

Ett dylikt system leder till att folk inte behöver tänka på strategiröster utan kan rösta på det parti som de anser vara bäst. Moderater behöver inte fundera på om de ska stödresta på KD, utan kan rösta på Moderaterna eftersom en stor del av kd-röstare kommer rösta på M i andra hand. Kd-röstare behöver inte fundera på om kd kommer hamna över spärren utan kan rösta på Kd, vetandes att deras röster inte ""går till spillo"" utan tillfaller det parti de så önskar i andra hand.

V-väljare behöver inte vändas över att försöka rädda Mp över spärren, eller försöka få Fi över spärren, då deras väljares röster inte går till spillo om de partierna inte kommer in i den valda församlingen.

Hur många reservröster man ska ha behöver utredas, personligen tror jag på minst tre. Men det behöver givetvis anpassas till hur valedeln ska se ut, något som nu utreds som följd av Tidö-avtalet (den typ enda bra saken i Tidö-avtalet).

Det föreslagna valsystemet bygger på Single Transferable Vote-systemet (STV) som används för personval på Irland och Malta. Men här föreslås en parti-variant av samma system.

Yrkande:

- att Vänsterpartiet ställer sig positiva till en utredning av en modernisering av partivalssystemet i enlighet med motionen.

Vänsterpartiet Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen delar motionens uppfattning om att det skulle vara önskvärt att utreda möjligheten till ett nytt valsyst.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

A8 En ny, effektiv och progressiv narkotikapolitik

Det är nog uppenbart för alla att förra valets största frågor var gängkriminalitet och brott och straff. Tyvärr lämnade Vänsterpartiet i princip walkover till högern i frågorna p.g.a. oviljan att ta debatten enligt den då rådande valstrategin.

Valresultatet har sagt sitt och det är nu dags att ompröva dels strategin, men även politiken. Jag menar att vi inte längre kan låta högern diktera debatten kring gängkriminalitet och brott och straff. Vi kan och ska inte vara tysta i en av dom viktigaste frågorna för många väljare och jag föreslår därför en helt ny, effektiv och progressiv narkotikapolitik som ska kunna bemöta och krossa högerns monopol på trovärdighet i frågorna, bekämpa gängen och minska deras inflytande, makt och pengar, minska vår narkotikadödlighet som tyvärr är högst i Europa och samtidigt omvandla en svart sektor till en vit sektor som kommer att ge skatteintäkter som kan användas för vård och brottsbekämpning.

Jag föreslår att kärnan i den nya politiken ska vara en reglering av försäljning av Cannabis, (förslagsvis hos Systembolaget). punktskatt på Cannabis samt en reglering av licensierat odlande av Cannabis, som kompletterar vår tidigare linje att avkriminalisera allt bruk av narkotika.

Jag är medveten om att det är ett kontroversiellt förslag och vill därför redogöra för alla argument för en sådan politik. Till att börja med så bör man veta att den illegala narkotikahandeln uppskattas till mellan 4,5 och 11,3 miljarder kronor per år och Cannabisförsäljningens andel är den största och

uppskattas till ca 40% (CAN Rapport 210, 2022, sidan 5). Cannabisförsäljningen utgör enligt Polisen en slags basinkomst för de kriminella gängerna och det är den vi bör sikta in oss på. Cannabis är en förhållandevis ofarlig drog med betydligt mindre skadeverkningskraft än t.ex. alkohol och den har blivit allt mer normaliserad runt om i världen de senaste åren.

Med en reglering av Cannabisförsäljning så skulle man kunna erbjuda brukarna ett lagligt alternativ som inte göder de kriminella gängens fickor, utan som istället decimerar de kriminella gängens inkomster, försvagar deras inflytande och makt samt bryter deras möjligheter till nyrekrytering. Utöver det så gör en svart sektor vit och kan ta in enorma summor i nya skatteintäkter som kan gå till vård, missbruksvård och brottsbekämpning. Den nya politiken skulle också kunna väcka stöd hos nya väljargrupper som inte känner sig representerade av de etablerade partierna och som haft en allt för repressiv syn i frågorna.

Många andra länder har redan gått i samma riktning vad gäller reglering av försäljning av cannabis (nu senast Tyskland) och avkriminalisering av narkotikabruk med mycket goda resultat. Att Sverige i det läget håller kvar vid en ineffektiv, föråldrad, konservativ, ovetenskaplig och framför allt dödlig narkotikapolitik är beklagligt.

Låt oss därför verka för en ny, effektiv, vetenskaplig och progressiv narkotikapolitik för att bekämpa gängkriminaliteten och minska narkotikadödligheten!

Yrkande:

- att Vänsterpartiet ska verka för lagstiftning som reglerar försäljning av Cannabis genom en statlig aktör (likt Systembolaget), inför en punktskatt på Cannabis samt reglerar licensierat odlande av Cannabis.

Shadi Saber, Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Motionen syftar till att Vänsterpartiet ska ta ställning för legalisering av försäljning av cannabis. Distriktsstyrelsen inser problemet med den svenska cannabispolitiken i en omgivning som alltmer legaliserar försäljningen. Vi tror dock inte att mer droganvändning är något gott i sig och är dock osäkra på vad konsekvenserna skulle bli av en legalisering. Mycket är också oklart hur det skulle gå till, vem skulle till exempel få lov att producera och importera produkten och vilka leverantörer skulle användas? Distriktsstyrelsen uppmanar motionären att omformulera sig så att det i stället blir ett förslag på att starta en diskussion inom Vänsterpartiet om denna fråga för att vi gemensamt ska kunna komma fram till en hållbar ståndpunkt.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

Stadgemotioner

S1 Slutna omröstning vid nomineringar

Vänsterpartiets stadgar säger i §20 att vi har slutna personval om någon med förslagsrätt så begär. Det är en rimlig stadga då vilken person man föredrar som företrädare i olika instanser kan vara en känslig fråga.

Just eftersom personfrågor kan vara känsliga bör stadgan utvidgas till att också gälla den andra typiska typen av personfrågor. Nomineringar. Då nomineringar inte är val bör §20 i nuläget inte kunna användas för att begära slutna omröstning, som då bara blir fallet om mötet så beslutar. Det kan t ex handlar om vem en partiförening ska nominera till regionråd (eller i städer med många föreningar, kommunalråd) eller riksdagsledamot inför behandling av listor. En fråga som kan vara av minst lika känslig karaktär som val av ombud till årskonferens eller ersättare i styrelse.

Yrkande:

- att §20 i stadgan ändras från ”§ 20. Personval genomförs slutet om någon med förslagsrätt så begär.” till
”§20. Personval, och personnomineringar, genomförs slutet om någon med förslagsrätt så begär.”

Vänsterpartiet Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen instämmer i motionärens resonemang om att även nomineringar kan vara känsliga. En enskild medlem kan inte vara säker på att ett önskemål om slutna omröstning kommer att gå igenom och att lyfta frågan kan innebära att övriga deltagande på mötet kan komma att efterfråga argument för att bifalla ett sådant önskemål. När det handlar om enskilda nominerade så kan det vara av skäl som man inte vill framföra i det sammanhanget. Det gör att det kan vara svårt som enskild att föreslå något annat än liggande förslag. Även om det handlar om en nominering så kan det uppfattas som att nomineringen väger tyngre om den exempelvis kommer från en partiförening än en enskild medlem. Att vi har fri nomineringsrätt innebär att medlemmar oavsett utgången vid en slutna omröstning kommer att ha möjlighet att föreslå alla de önskar till den aktuella positionen som ska tillsättas.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

S2 Förändra kongressernas fokus

Partiet växer och i takt med att vi blivit större blir möjligheten att samlas för att behandla enskilda dokument utöver partiprogrammet allt svårare. Ju större vi blir desto mer behöver vi fokusera på att de grundläggande strukturerna för hur partiet fungerar är väl förankrade i alla distrikt och föreningar. Hur våra stadgar är skrivna och andra övergripande organisatoriska frågor behöver ta plats på bekostnad av annat med lägre prioritet.

Valplattformen som behandlas på valårskonferensen vart fjärde år är menat att ge partiet i allmänhet och partistyrelsen i synnerhet en gemensam riktning inför de allmänna valen. Men valplattformen är i slutändan inte det som styr inriktningen i valet. Vi är ett parti som vill förändra samhället i grunden och det finns ett starkt engagemang i flertalet politiska områden. Det präglar också kongressbehandlingen av valplattformen och resultat blir ett dokument som är alltför brett för att uppfylla syftet. Det blir ett alternativt partiprogram snarare än en prioritering av vad som bör göras just nu för att vi ska nå våra politiska mål. Allt för mycket prioriteras med effekten att inget prioriteras. Diskussioner kring enskilda sakfrågor utgör också en risk för splittring snarare än enighet inför valrörelsen.

Vi anser därför att valplattformen inför allmänna val bör tas fram och beslutas av partistyrelsen på samma sätt som gjordes med plattformen inför EUP-valet. Det är så klart av stor vikt att partistyrelsen vid framtagandet av valplattform utgår från det av kongressen antagna partiprogrammet samt utifrån de strategier och prioriteringar som bestäms på valårskongressen. Att partistyrelsen tar fram en valplattform med tydlig riktning ger större transparens och bättre möjlighet att utvärdera valstrategin.

Partistyrelsens uppgift är att på kongressens uppdrag leda partiets verksamhet och utveckla partiets politik. Att organisera och leda partiet genom en valrörelse anser vi falla inom partistyrelsens ansvar. När vi försöker detaljstyra partistyrelsens arbete blir uppdraget otydligt och möjligheten att utkräva ansvar nästan omöjligt.

Yrkande:

- att ändra § 79 från: *”Partikongress genomförs vartannat år på tid och plats som beslutas av partistyrelsen. Programkongress genomförs vart fjärde år. Den behandlar program-, stadge- och organisationsfrågor samt inkomna motioner. Mellanliggande kongress, valårskongress, behandlar partistyrelsens förslag inför de allmänna valen och partistyrelsens förslag i övrigt. Partiföreningar och distrikt kallas till programkongress och valårskongress senast sex månader före dess genomförande.”* till:

”Partikongress genomförs vartannat år på tid och plats som beslutas av partistyrelsen. Programkongress genomförs vart fjärde år och behandlar programfrågor. Mellanliggande kongress, valårskongress, antar strategier och prioriteringar samt behandlar partistyrelsens förslag i övrigt. Både programkongressen och valårskongressen behandlar stadge- och organisationsfrågor samt inkomna motioner. Partiföreningar och distrikt kallas till programkongress och valårskongress senast sex månader före dess genomförande.”

Samt göra motsvarande förändringar gällande kongressens dagordning i §101 och §102.

Jonas Nilsson och Sara Carlsson Hägglund, Lundby

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen tycker att den här ändringen är ett bra förslag. Uppdraget ska ligga på PS som har huvudansvaret.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen

S3 Valbarhetshinder för medlem med ej inbetald partiskatt

Under lång tid nu har partiet tillämpat att kamrater som får ett arvode vid parlamentariska uppdrag ska betala detta till partiet. Parlamentariker som uppbär fasta arvoden som överskjuter 45% av ett inkomstbasbelopp netto ska betala detta till partiet. Det innebär att 2024 kommer våra riksdagsledamöter, flera region och kommunalråd få disponera 34 290 kronor. I jämförelse kan man då påminna sig om att enligt LO:s Lönerapport år 2023 så får kvinnor från arbetarklassen en lön på 27 100 kronor som netto blir ca 21 300 kronor beroende på vilken kommunalskatt och kyrkoavgift man betalar.

Våra heltidsparlamentariker får ett generöst belopp att disponera varje månad, men trots detta finns det partikamrater som inte betalar in sina belopp enligt de gemensamma regler vi har för partiskatten. Det har övertygat oss som lägger fram den här motionen att det måste bli förenat med konsekvenser att inte betala sin partiskatt, dvs att man inte kan vara valbar till uppdrag. Vi anser att det i partiets stadgar ska framgå att man inte är valbar ifall man vid ett vals genomförande finns förfallna skulder rörande partiskatten.

Yrkande:

- att i partiets stadgar under stycket ”Beslut och val” lägga till en §19 b med följande lydelse:

”Kandidat till partiets ledningar och parlamentariska uppdrag som vid tillfället för valet har förfallna skulder till partiet rörande partiskatten är ej valbar till uppdraget man kandiderar till.”

Vänsterpartiet Majorna

Vänsterpartiet Backa

Kommunalvänstern

Distriktsstyrelsens svar:

Det är inte en helt enkel fråga motionen lyfter – det är ett ganska stort steg att inskränka de beslutande instanserna i vårt partis suveränitet att fatta beslut om vilka medlemmar som man vill välja till förtroendeuppdrag. Vi kan också se att det kan uppstå situationer med gränsdragningsproblem, där det blir en avvägningsfråga om en person fullgjort sin skyldighet att betala partiskatten.

Men i grunden tycker vi att det som motionen lyfter borde vara en självklarhet. Om personer i vårt parti bryter mot stadgarna som kongressen beslutat om – inklusive stadgan om partiskatt – så borde det vara orimligt för alla att välja vederbörande till förtroendeuppdrag. Men vi vet att avsteg från det sker. Därför tycker vi att förtydliga en sådan grundläggande princip i stadgarna vore positivt. Det kan också vara ett stöd för medlemsmöten, valberedningar etcetera i att motstå inre och yttre påtryckningar för att i enskilda fall ha överseende med stadgebrott.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

S4 Motion gällande stadgeöversyn av partiskattssystemet rörande partiskatt på fritidspolitikers arvoden

Partistyrelsen har föreslagit en stadgeöversyn av partiskattssystemet. I det nämner man inte fritidspolitikers arvoden och partiskatt på dessa. I stadgan idag står att varje distrikt och förening kan besluta om regler som innebär att partiets parlamentariskt förtroendevalda rekommenderas att betala en viss del av erhållna arvoden till partiet.

Det är dock inte stadgefäst att så ska ske, eller på vilken nivå partiskatten ska vara. Det gör att det varierar kraftigt över landet. I Göteborg har vi 22,5% brutto på arvodet, men givetvis ingenting på ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Det har höjts de två senaste mandatperioderna från först 10 till 15% och sen till 15 till 22,5%.

Partiskatten ger i runda slängar 1 miljon till distriktskassan varje år (inkluderat heltidspartiskatt som är stadgereglerad). Vi menar att det är bra om även partiskatt för fritidsuppdrag regleras i stadgan. Det för att uppvärdera det utomparlamentariska arbetet och möjliggöra mer partiaktivitet i enlighet med den vanliga argumentationen för partiskatt.

Då det finns kommuner som har andra system för ersättning än standardlösningen, bland annat genom att kombinera ersättning för förlorad arbetsförtjänst med arvode (vilket gör att de med högre lön får mindre arvode) går det inte att direkt föreslå en lösning som fungerar för alla varför det här föreslås att partiskatt för fritidspolitiker ska utredas inom ramarna för den av PS stadgeförslag 5.

Yrkande:

- att partistyrelsens översyn av partiskattssystemet enligt PS stadgeförslag 5 också uppdras innehålla en översyn av partiskatt för fritidspolitiker.

Vänsterpartiet Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen instämmer med motionären om vikten av partiskatten för fritidspolitiker. Vi ser att det fungerar lite sisådär över landet och skulle gärna se skarpare skrivningar för alla partiföreningar. Vi ser däremot att dylika skrivningar skulle behöva vara miniminivåer så vi inte hindrar föreningar och distrikt från att gå före.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

S5 Motion rörande formerna för kongressombudsvalet

Kongressen är Vänsterpartiets högst beslutande organ. Det är den instans som fattar de viktigaste besluten för vår framtid. Det är då av största vikt att vi är tydliga med hur vi väljer de ombud som på kongressen ska fatta alla dessa viktiga beslut.

På förra kongressen, 2022, ändrades ordningen för hur ombud ska väljas, i de fall man använder poströstning, inkluderat digital omröstning. I annat fall gäller tidigare ordning. Ändringen motiverades av praktiska skäl, men ingenstans i underlaget framgick hur demokratin påverkas av ändringen.

Den här motionen ämnar föreslå en annan form för kongressombudsvalet. En form som det tidigare har lagts motioner om, nu senast från Vänsterpartiet Göteborg, men som varenda gång missförstått av partistyrelsen som därmed argumenterat mot motionen på falska grunder. Därför är den här motionen lång, alldeles för lång. För att det inte ska gå att missförstå vad som menas.

Motionen inleds med kritik mot hur nuvarande system fungerar, med beskrivningar av dess brister, för att sedan komma till vad som faktiskt föreslås. Här redovisas både kritik utifrån förändringarna och kritik som fanns redan innan de förändringarna. Redan nu kan dock sägas att den här motionen inte vill ändra principen för resultatet av valet, att de med störst stöd av de röstande medlemmarna som helhet ska väljas till ombud.

Kritik

Det system för att välja ombud till kongressen som vi använder bygger på det system vi använder för att välja styrelser. Det fungerar enligt följande: 1. Alla kandidater sätts upp på en lista, med valberedningens förslag särskilt markerat. 2. De röstande markerar vilka kandidater de önskar (vanligen genom att stryka de som de inte önskar rösta på vid analog val och att kryssa för de som de önskar rösta för vid digitala val). 3. De kandidater som har fått fler än hälften av rösterna, och flest röster om fler än hälften fått fler än hälften av rösterna, anses valda. 4. Om ej tillräckligt många fått hälften av rösterna görs valet om bland dubbla antalet personer som ska väljas. I andra valomgången krävs inte hälften av rösterna för att bli vald. 5. Efter att ordinarie ledamöter valts genomförs val av ersättare på samma sätt. Den med högst röstetal blir således förste ersättare. I valet till kongressombud har partistyrelsen under lång tid justerat den här ordningen till att ersättare väljs samtidigt som ordinarie, med följer beskrivna nedan, och i den senaste revideringen antagen vid förra kongressen, avskaffat kravet på en majoritet av rösterna för att bli vald. Det här får allvarliga konsekvenser, som inte berördes i underlaget vid stadgeändringen.

Det vanligaste ombudsantalet till kongressen är 4. Sju distrikt har fyra ombud. Sålunda utgår jag i alla exempel nedan att det är 4 ombud som ska väljas. Alla exempel fungerar med ett annat antal ombud men det blir lättare att förstå med små nummer. Jag utgår också från att det är 300 medlemmar som röstar. I vårt parti finns olika åsikter om vilken riktning partiet ska ta. Det är bra och viktigt. Annars hade vi ju inte behövt ha kongress och personval. Det hade också blivit rätt tråkigt om alla tycker precis samma.

Kongressombudsvalet är således ett politiskt val. Ett val där ombuden utifrån sina åsikter i politiska och organisatoriska frågor söker stöd från de röstande medlemmarna. Principen bakom vårt valsystem ger att de vars åsikter har störst stöd också ska väljas till ombud. (Det går att ha åsikten att åsiktsbredden hos medlemmarna ska speglas bland ombuden, och det har det funnits motioner om

tidigare som inte fått mycket stöd. Nuvarande princip är dock inte sådan att en stor minoritet ska representeras.) Med nuvarande system blir det dock inte nödvändigtvis resultatet.

Betänk en situation där aktuellt distrikt (som ska välja 4 ombud) är uppdelade i en för kongressen viktig fråga. En (1) tredjedel vill åt ett håll och två tredjedelar åt ett annat. Vilken fråga spelar egentligen ingen roll, men för exemplens skull kan vi kalla dem uppåt och neråt. En tredjedel vill uppåt, och två tredjedelar neråt. 4 ombud ska väljas. Det ställer upp 4 kandidater från uppåt-gänget och 10 kandidater från neråt-gänget. Vid ett analogt val på plats hade uppåt-gängets kandidater fått 100 röster var, och neråt-gängets hade fått 80 röster var i genomsnitt. En andra valomgång hade genomförts med de av neråt-gängets kandidater som fått högst röstetal och uppåt-gängets. (Det är givetvis möjligt att någon av neråt-gängets kandidater blev vald direkt, men inte matematiskt säkert om inte samordning av röstningen sker.) I en andra valomgång hade neråt-gängets kandidater vunnit. I ersättarvalet hade också neråt-gänget tagit alla platser. (Precis som principen bakom valet ger.)

Med senaste revideringen av stadgarna hade ovanstående inte blivit resultatet av omröstningen. I första (och enda) valomgången hade uppåt-gängets kandidater fått vardera hundra röster. Neråt-gängets hade fått 80 i genomsnitt. Möjligen hade någon fått fler än hundra, men det kräver någon form av samordning. Uppåt-gänget hade, med stor sannolikhet, tagit en majoritet av ombuden. Vid ersättarvalet, som ju genomförs samtidigt, är det inte klart vilka som valts till ombud. Det gör att uppåt-gänget kan rösta på sina fyra kandidater även här vilket ger dem 100 röster här också, oavsett om de är valda till ombud eller inte. Neråt-gängets röstande behöver välja om de ska rösta på samma kandidater eller andra kandidater. Oavsett vilket får de i genomsnitt färre röster och uppåt-gänget får, i den mån de inte fått de ordinarie platser, åtminstone ersättarplatser.

Vi har inte så tydliga skiljelinjer mellan grupper i partiet, men även om kanterna är luddigare så riskerar vi med nuvarande valsystem få ett valresultat som inte är det som önskas.

Ovanstående exempel fungerar även utan de senaste ändringarna. Det kräver dock då andra siffror, då minoriteten behöver få in fler än antalet som ska väljas inför en andra valomgång.

Valet av ersättare är dock problematiskt oavsett så länge man genomför val av ordinarie och ersättare samtidigt. När man röstar är man inte säker på om de man röstar på till ordinarie kommer väljas till ordinarie eller inte. Då behöver man välja om man som ersättare vill rösta på samma personer som man röstade på till ordinarie, och som man ju förmodligen gärna vill ha som ersättare om de inte blir ordinarie, eller att rösta på de man vill ha om alla de man röstat på kommit in som ordinarie. Man tvingas således chansa och kan därmed bli av med sin röst. Om man till ersättare röstar på personer som redan valts till ordinarie blir man av med sina röster.

Formerna för val av ersättare är utöver ovanstående problematiskt i sig. En situation där samtliga röstande, utöver en, röstar för valberedningens förslag, som således har ett enormt stöd, och den ende stryker valberedningens förslag på förste ersättare, kommer den person som valberedningen föreslagit till förste ersättare hamna sist av ersättarna.

Det leder också till att om alla röstar för valberedningens förslag till ersättare, utom de som är föreslagna till ersättare, vilka stryker personerna ovanför sig själva på valsedeln, kommer ordningen på ersättarna att kastas om. Det oavsett om det är 30, 300 eller 3000 personer som röstar enligt valberedningens förslag.

Det går givetvis att hävda att de är fullständigt rätt att förste ersättare enligt förslaget inte ska väljas eftersom de andra fått fler röster. Men då behöver ju de som absolut vill ha förslaget till förste ersättare som förste ersättare stryka andra ersättarkandidater. Och de kan ju mycket väl vilja ha övriga föreslagna ersättare som ersättare framför de som inte är med på förslaget. Det finns inget sätt att rösta på valberedningens förslag utan att möjliggöra ett scenario som det ovan. Vårt system för val av ersättare är således, även utan de förändringar som genomförts av partistyrelsen rörande kongressombudsval, oavsett om det är med de senaste stadgeändringarna eller inte, undermåligt.

Samma problem som med ersättare finns inte direkt vid val av ordinarie då de inte är ordnade på det sätt som ersättare är. Det finns dock som noterat ovan problem även med det systemet.

Förslag på ett annat valsystem

Det här föreslagna systemet är baserat på samma princip som det nuvarande. De med störst stöd ska bli valda. Minoriteter har ingen självklar del av mandat utifrån sin storlek.

För de intresserade av valsystem finns en mångfald av beräkningsgrunder, och valsystemsutformningar, att titta på. I modern tid har det funnits förslag om Borda-röstning (från PS, som avslogs då det kunde ge ännu konstigare resultat än nuvarande), Single Transferable Vote (från bland annat Jesper Berglund, som bygger på en helt annan princip där varje medlem har en röst istället för lika många som antal ombud som ska väljas från aktuellt distrikt och avslagits för att det inte vunnit stöd) och Schulze (från bland annat Göteborg som är en condorcet-metod där alla ställs mot varandra i virtuella kontrapositionsvoteringar och den med störst stöd väljs först som avslagits efter att partistyrelsen argumenterat mot den som en STV-metod.)

Den här motionen föreslår Schulze-metoden. Det är den vanligaste av alla de condorcet-metoder som finns idag. Schulzemetoden är, likt de andra nämnda precis ovan, ett rangordnat system. De röstande anger ordningen som de helst vill se folk valda. Det gör att det är möjligt att, utan problem, ha både ordinarievalet och ersättarvalet samtidigt. De som blivit valda till ordinarie avförs bara från valsedeln när ersättare ska räknas och påverkar inte resultatet.

Hur var då tanken att det systemet ska göra det bättre? Om vi använder samma siffror som ovan, att uppåtgänget har 4 kandidater och neråtgänget 10, och att en tredjedel föredrar uppåtgänget och två tredjedelar föredrar neråtgänget, så kommer resultatet att bli att neråtgänget får alla ordinarie och alla ersättare. Det utifrån att alla som röstar på neråtgänget placerar alla 10 kandidater från den sidan högre än de från andra sidan.

Eftersom ingen får majoritet direkt (under förutsättning att rösterna sprids hyfsat jämt) genomförs parvisa jämförelser mellan varje kandidatpar. Eftersom uppåtgängets kandidater i alla jämförelser kommer förlora mot varje av neråtgängets kandidater så kan de inte bli valda. Vem av neråtgängets kandidater som blir vald beror på hur rösterna fördelas mellan de olika kandidaterna där. För en djupare matematisk beskrivning rekommenderas engelska wikipedia.

Men ett exempel till för att göra det tydligt. Vi har ett presidentval med tre kandidater, A, B och C. A är jätteliberal och stöds av högern. B är socialdemokrat och stöds av mitten. C är Vänsterpartist och stöds av Vänstern. Vid en "vanlig" omröstning skulle A fått 40%, B fått 20% och C 40%. I ett val av exempelvis fransk typ, och som vi väljer styrelser, skulle vi haft en andra valomgång och de socialdemokratiska väljarna skulle fått välja på A och C. I Schulze så har dock väljarna rangordnat sitt val. Högern föredrar sossar framför vänster, precis som vänster föredrar sossar framför höger. Sossarna är lätt delade (i det här exemplet) till höger och vänster som andra hand. Det gör att mittenalternativet, som har störst stöd sammanlagt, kommer få presidentskapet. Den som är minst impopulär vinner. Så som vår princip i valen säger. Den här motionen föreslår att vi till kongressombudsval inför Schulzemetoden. Den skulle kunna införas även till andra val, som dåkombud.

De valen utförs dock fortfarande oftast analogt på medlemsmöten och då kan det vara krångligt att genomföra val med schulzemetoden. Man behöver digitala verktyg. Det är förhållandevis enkla verktyg som går snabbt att ta fram. Men det finns en liten utvecklingskostnad. Jämfört med den demokratiska kostnaden att ha ett skandalöst dåligt valsystem är den dock liten.

Partistyrelsen har lagt ett förslag om en stadgeöversyn. I riktlinjerna för den nämns inte valsystem särskilt. Det borde nämnas särskilt. För det är en demokratisk grundbult hur det ser ut. Jag hoppas att utredningen även tittar på detta.

Eftersom systemet för motionsinlämning bara tillåter en att-sats, trots att flera förändringar behöver genomföras för att göra förändringen föreslås alla förändringar i en att-sats.

(Sen kan man ju tycka att PS borde föreslå en ändring av §22 för att den inte ska stå mot §98b)

Yrkande:

- att kongressombudsvalet hädanefter genomförs medelst Schulzemetoden, genom att Partistyrelsen ges i uppdrag att i god tid för nästa kongressombudsval ta fram mjukvara för att möjliggöra ett kongressombudsval enligt det system som föreslås i motionen och följande förändringar görs av stadgan

1. till slutet av §22 förs skrivningen:

”Kongressombud väljs genom särskild ordning specificerad i §94.”

2. §94 ändras från *”§ 94. Valordning för val av kongressombud fastställs av partistyrelsen. Valen genomförs med slutna valsedlar. Distriktsstyrelsen ansvarar för genomförande av valen och rapportering av resultatet.”* till

”§ 94. Val av kongressombud sker genom Schulze-metoden.”

3. §98b stryks

Vänsterpartiet Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Motionens förslag åtgärdar flera brister i det nuvarande systemet för att välja kongressombud. Både vad gäller riskerna och problemen som senaste stadgeändringen innebär, och vad gäller grundläggande problematik såsom att genomföra val av ordinarie och ersättare i samma valomgång.

Distriktsstyrelsen tycker det är en bra princip att gå över till att använda Schultze-metoden som utgår från alla röstandes preferenser. Som motionären skriver så med Schultze-metoden rangordnar man kandidater om man vill för att visa en högre (eller lägre) preferens för specifika kandidater. Man behöver inte rangordna alla kandidater om det är några kandidater man verkligen inte har en preferens för, men om man inte rangordnar kommer andras rangordning av dessa kandidater påverka utgången av valresultatet (detta tolkas som att den som röstar föredrar alla som rangordnats framför de som inte har rangordnats; och att den föredrar alla som inte rangordnats lika lite).

Vi instämmer också i att ta fram ett digitalt verktyg för att hantera valmetoden borde inte vara något problem eller större kostnad.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen.

S6 Motion rörande utredning av kongressombudsvalssystem

I motion *”Motion rörande formerna för kongressombudsvalet”* framförs kritik mot nuvarande kongressombudsvalssystem om mot den i stadgan nyligen införda §98b (som står i motsättning till §22).

Utifrån den kritiken (som är väldigt lång och omfattande och därför inte repeteras i den här motionen) förslås att PS, i den utredning av stadgan som föreslås ska genomföras i Partistyrelsens stadgeförslag 4: ett växande parti, också särskilt tittar på formerna för kongressombudsvalet och vilka principer som ska gälla kring det, samt system för att Uppfylla principerna. Detta blir särskilt viktigt kopplat till att vi blir ett större och bredare parti.

Yrkande:

- att den av PS, i PS stadgeförslag 4, föreslagna stadgeutredningen också får i särskilt uppdrag att se över formerna för kongressombudsvalet.

Vänsterpartiet Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Distriktsstyrelsen håller med om att det är rimligt att se över formerna för kongressombudsvalet. Den utredning som partistyrelsen föreslår "att genomföra en stadgeöversyn kopplat till att vi vuxit som parti" borde kunna omfatta det. Men för att inte frågan ska tappas så är det nog viktigt att specificera det i ett tillägg.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att anta motionen

S7 Inför vägledande digitala medlemsomröstningar i avgörande strategiska frågor

I kölvattnet av statsministeromröstningen i januari 2019 så var många vänsterpartister förvånade och besvikna över partiledningens agerande och beslut i frågan om statsministeromröstningen. Vi blev kallade regeringens dörrmatta i nationell media och i Januariavtalet stod det uttryckligen att: "Denna överenskommelse innebär att Vänsterpartiet inte kommer att ha inflytande över den politiska inriktningen i Sverige under den kommande mandatperioden."

Kritiken mot agerandet var hård både i och utanför partiet. Det var svårt för många vänsterpartister att förklara så väl som försvara den nya linjen.

Det hade därför varit lämpligt av partistyrelsen att rådfråga medlemmarna innan man gick till beslut i frågan. I dagsläget finns möjligheten för partistyrelsen att utlysa medlemsomröstningar i partiföreningarna. Detta är dock en tidskrävande process som inte hade varit genomförbar med så kort varsel. Vi bör därför införa digitala medlemsomröstningar vilket skulle ge partistyrelsen ett effektivt verktyg för att kunna rådfråga medlemmarna med kort varsel i avgörande strategiska frågor så att medlemmarna kan sluta upp bakom resultatet och stå enade i stället för splittrade.

De föreslagna medlemsomröstningarna kan förhoppningsvis även minska den interna kritiken om toppstyrning inom partiet om fler medlemmar får möjligheten att aktivt delta i viktiga beslut som rör hela rörelsen och Sveriges politiska utveckling. Det tåls att nämnas att många andra politiska partier i Europa har liknande system där medlemmarna får rösta om till exempel koalitionsavtal med samarbetande partier.

Yrkande:

- att i stadgan under paragraf 149 efter andra meningen lägga till texten,
"Rådgivande omröstning bör utlysas av partistyrelsen i avgörande strategiska frågor.",
under paragraf 151 lägga till texten
"eller digitalt i ordning som beslutas av partistyrelsen."
i slutet av meningen samt under paragraf 152 lägga till texten
"och sedan publiceras internt i partiet."
i slutet av meningen.

Shadi Saber, Backa

Distriktsstyrelsens svar:

Rådgivande medlemsomröstning i partiet används väldigt sällan. Faktum är att det bara har använts en gång i modern tid - vid byte av partinamnet 1990 då en knapp majoritet röstade mot att byta namn från Vänsterpartiet kommunisterna till Vänsterpartiet (sedan beslutade kongressen att byta namn ändå). En av anledningarna är säkert det som motionären berör att det är tidskrävande och stort administrativt arbete och att det idag säkert finns bättre förutsättningar än någonsin att genomföra säkra digitala medlemsomröstningar i hela partiet.

Vi tycker dock det vore fel att stadgereglera att medlemsomröstningar bör utlysas av partistyrelsen vid ”avgörande strategiska frågor”. Vad som är en avgörande strategisk fråga är svårtolkat. Det går att argumentera för att många beslut som fattas av kongressen eller partistyrelsen är strategiskt avgörande. Det är bra att hålla fast vid att huvudprincipen i vårt parti är att strategiska beslut fattas av kongressen, och mellan kongresser av den ledning vi väljer och ger förtroende att agera politisk och organisatorisk ledning.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.

S8 Stadgeändring - Delning av partiföreningar

BAKGRUND

Göteborgsdistriktets styrelse (DS) tänker dela flera partiföreningar eftersom partiets nationella stadgar måste följas. Partiföreningarnas egna lokala styrelser (PF-styrelser) får inte vara med och besluta. PF-styrelser kan i bästa fall hoppas på dialog, men får inte mer beslutanderätt av dialog. PF-styrelser har genom flera distriktsmotioner tidigare år begärt mer beslutanderätt, och det borde de få. Det kräver stadgeändring på en kongress och att alla de föreningar och distrikt som drabbas över hela landet, eller ser andra drabbas, tydligt börjar uttrycka en vilja att denna makt ska flyttas till den lokala nivån.

ARGUMENT

Partiföreningarna i Frölunda, Majorna, Centrum, Linnéstaden och Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön ska alla delas. Deras PF-styrelser vill oftast inte det och vill inte bli tvingade till det mot sin vilja.

PF-styrelser känner sina lokala medlemmar bäst och borde själva få besluta om det fungerar att dela avdelningen vid en viss tidpunkt, (eftersom ingen annan har mer kunskap om det) eller om de bara får dubblad arbetsbörda så att de får lämna allt styrelsearbete.

Det är tydligt att PF-styrelser ofta har svårt att rekrytera folk till styrelsearbete, inte minst kvinnor, som det nästan alltid är brist på, och det blir inte lättare när en styrelse står fastlåst och handfallen när avdelningar tvångssplittras, får färre medlemmar och därmed färre som vill jobba i styrelsen. Det talas ibland om att en styrelse kan fungera jättebra med bara två ledamöter, men även om det blir så ibland bör man inte eftersträva det eftersom arbetet då blir otroligt beroende av personkemi. Om vi ska kunna ta till vara alla de lokala styrelsernas kunskap, erfarenhet och engagemang måste de bli lyssnade på, bli tagna på allvar, och ges egen makt i de frågor som är avgörande för dem. Det är betydligt lättare för PF-styrelser, som är lokala, att lyssna in vad en stadsdel behöver, än för en distriktsnivå eller nationell nivå som jobbar mer övergripande.

De PF-styrelser som lägger mycket av sin fria tid på partiarbete måste också ges inflytande över detta oavlönade arbete så att nuvarande och kommande styrelseledamöter vill ingå i en styrelse och arbeta i den. Så behålls styrelseledamöter, och så blir de fler.

LÖSNING

Makten över lokala styrelser och avdelningar behöver vara mer lokal än den är idag. Nedan erbjuds ett antal förslag som uppnår det målet helt eller delvis. Ett möte kan då besluta hur långt i den riktningen partiet behöver gå, och är redo för, i ett första steg.

Yrkande:

- att partistyrelsen ser till att det undersöks hur partiföreningarnas styrelser kan få mer inflytande vid delning av partiförening, samt att resultaten meddelas partiets medlemmar inom 12 månader.
- att partistyrelsen ser till att förslag till stadgeändring tas fram, som ger partiföreningarnas styrelser beslutanderätt vid delning av partiförening, och förespråkar det i en proposition till nästkommande kongress.

- att partistyrelsen ser till att förslag till stadgeändring tas fram, som ger distriktsårskonferensen beslutanderätt vid delning av partiförening, som gör det möjligt för partiföreningarnas styrelser att delta i debatt och omröstning i frågan, och förespråkar det i en proposition till nästkommande kongress.

Jack Ljunggren, Ida Dahlberg och Sofia Alstam, Kortedala-Gamlestaden-Bergsjön

Distriktsstyrelsens svar:

Beslutet om att dela våra stora och växande partiföreningar har tagits av distriktsårskonferensen. Först togs beslut om att inleda dialog om vår geografiska indelning på årskonferensen 2019. 2020 beslutade konferensen "att våra stora partiföreningar ska dela sig och bilda två partiföreningar". Sedan kom pandemin och satte lite käppar i hjulet för processen så den låg i träda ett tag. 2023 togs så beslutet att "det beslut om delade partiföreningar, som togs på distriktsårskonferensen, [ska] arbetas fram och genomföras. Delningarna gäller de större partiföreningarna, rimligtvis med fler medlemmar än 200."

Med andra ord är det distriktsårskonferensen som tagit beslutet. Just på grund av att det är ett viktigt beslut har distriktsstyrelsen valt att hänskjuta det till den högre instansen. Det stämmer att motioner skickades in för att stryka ovan text i verksamhetsplanen, men de avslogs av konferensen. De avslogs efter en mycket livlig öppen debatt.

Under året har partiföreningarna Majorna, Centrum och Frölunda ingått i en arbetsgrupp tillsammans med två representanter från distriktsstyrelsen. Arbetsgruppen har arbetat med hur föreningarna ska delas och hur processen ska se ut. Partiföreningarna har med andra ord haft inflytande över allt utom just friheten att välja att inte verkställa distriktsårskonferensens beslut.

Vi menar att det är självklart att partiföreningarnas styrelser ska vara delaktiga i arbetet med att skapa en bättre struktur i partidistriktet. Vi ser dock att det är ohållbart om det inte vore överordnad instans, vald av hela distriktet, som fattar själva besluten. En annan ordning skulle lätt kunna innebära att delar av kommunen antingen inte har någon partiförening alls, eller att något område har två. Vad skulle hindra Backa-föreningen från att säga att man inte längre vill ha Tuve eller Rödbo i sitt område, det är ju så jobbigt att ta bussen dit och man måste åka via Lundbys område? Vad skulle hindra Linné-föreningen att besluta att den geografiska gränsen för sin partiförening går två kvarter längre in i Majorna? Det krävs en ordning som inte bygger på godtycke.

Formellt kan dock inte distriktsstyrelsen besluta om en delning av en förening. Man kan besluta om de geografiska gränserna för en förening. Det gör att en förening som inte vill medverka i processen eller dela sina tillgångar när det finns fler föreningar i dess tidigare geografiska område kan se sin förening krympt och beslut om nya föreningar i samma tidigare område fattade.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut:

- att inte anta motionen.